

Maskun kunnan tilinpäätös vuodelta 2023

MASKU

1 Toimintakertomus	5
1.1 Kehityskatsaus, olennaiset tapahtumat ja tuleva kehitys sekä merkittävimmät riskit	5
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2023	5
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys	7
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	10
1.1.5 Kunnan henkilöstö	17
1.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	19
1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	21
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	22
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	22
1.3.2 Toiminnan rahoitus	25
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	27
1.5 Kokonaistulot ja -menot	31
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	31
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä	31
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	32
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	32
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	32
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	32
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	33
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	39
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	39
1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	39
2 Talousarvion toteutuminen	40
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	41
2.1.1 Keskusvaalilautakunta	42
2.1.1.1 Vaalit	42
2.1.2 Tarkastuslautakunta	44
2.1.2.1 Tilintarkastus	44
2.1.3 Kunnanhallitus	46
2.1.3.1 Yleishallinto	46
2.1.3.2 Talous- ja henkilöstöpalvelut	50
2.1.3.3 Yhdyskuntasuunnittelu	53
2.1.3.4 Terveyspalvelut	55
2.1.4 Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta	56
2.1.4.1 Opetuspalvelut	56

2.1.4.2 Varhaiskasvatuspalvelut	60
2.1.5 Hyvinvointilautakunta	67
2.1.5.1 Hyvinvointipalvelut	67
2.1.6 Rakennus- ja ympäristölautakunta	74
2.1.6.1 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	74
2.1.7 Tekninen lautakunta	77
2.1.7.1 Tekninen hallinto	77
2.1.7.2 Ruoka- ja laitoshuoltopalvelut	80
2.1.7.3 Kiinteistötoimi	83
2.1.7.4 Yleiset alueet	86
2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	89
2.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	89
2.2.2 Investointien toteutuminen	92
2.2.3 Rahoitusosan toteutuminen	94
3 Tilinpäätöslaskelmat	95
3.1 Tuloslaskelma	95
3.2 Rahoituslaskelma	96
3.3 Tase	97
3.4 Konsernituloslaskelma	99
3.5 Konsernirahoituslaskelma	100
3.6 Konsernitase	101
4 Tilinpäätöksen liitetiedot	104
4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	104
4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	105
4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	106
4.4 Tasetta koskevat liitetiedot	109
4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	109
4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	113
4.5 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	116
4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	117
4.7 Muut liitteet	118
4.7.1 Käytetyt kirjanpitokirjat	118
4.7.2 Henkilöstökertomus	119
4.8 Kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien kokoonpanot	131
4.8.1 Maskun kunnanvaltuusto	131
4.8.2 Maskun kunnanhallitus	133
4.8.3 Maskun hyvinvointilautakunta	134
4.8.4 Maskun tarkastuslautakunta	134

4.8.5 Maskun rakennus- ja ympäristölautakunta	135
4.8.6 Maskun tekninen lautakunta.....	136
4.8.7 Maskun varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta	137
4.8.8 Maskun Vesihuolto Oy.....	137
5 Allekirjoitukset	138

1 Toimintakertomus

1.1 Kehityskatsaus, olennaiset tapahtumat ja tuleva kehitys sekä merkittävimmät riskit

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2023

Vuosi 2023 oli ensimmäinen vuosi, kun kunnat toimivat uudella tehtäväkentällään hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Monessa mielessä vuosi oli kuitenkin vielä murrosvaihetta ja uuden opettelu: yhdyspinnat ja palvelupolut eri palveluiden välillä lähtivät muodostumaan, yhteistyörakenteita kuntien ja hyvinvointialueen kanssa luotiin ja jatkettiin siirtymäkauden jälkeiseen aikaan sopeutumista esimerkiksi kiinteistöjen osalta. Hyvinvointialueiden toimintaa ovat varjostaneet vakavat rahoitusvajeet, jotka ovat aiheuttaneet suurten säästölistojen laatimista ympäri Suomen, myös Varsinais-Suomessa. Rahoitushaasteista huolimatta lähipalvelujen turvaaminen on kunnan viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tärkeä edunvalvonnallinen tavoite, joka on tilinpäätöksen laadinnan aikaan erityisen ajankohtaista ensimmäisten palveluverkkoesitysten tultua julkisuuteen.

Kulunut vuosi jää Maskussa ja koko maailmassa muistiin edellisen vuoden tavoin vuotena, jolloin sukupolven elinaikana totuttu rauhan, kasvun ja kehityksen kulku oli pysähdyksissä Venäjän laittoman Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan johdosta. Sodan vaikutukset ovat olleet ennen kaikkea inhimillisesti, mutta myös taloudellisesti äärimmäisen kalliita. Pitkään jatkunut nollakorkojen kausi on vaihtunut kasvavien korkojen, nousevan inflaation sekä kallistuvien aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannuksen ajaksi. Yksityistalouksia koetteleva kustannusten kasvu, esimerkiksi rahoituksen, ruoan, polttoaineen ja sähkön hintojen kasvu koetteli myös kuntataloutta.

Maskun kunnan vuosi 2023 sujui taloudellisessa mielessä haastavasti. Talousarvio laadittiin noin kaksi miljoonaa euroa ylijäämäiseksi, mutta tilinpäätös muodostui reilut 500 000 euroa alijäämäiseksi. Toimintatuotoissa jäätii talousarviota pienempään kertymään ja kulukehitys oli selvästi arvioitua nopeampaa varsinkin henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa, vaikka henkilökunnan määrä vähentyikin aiempiin vuosiin verrattuna. Alijäämäistä tulosta selittää keskeisesti myös kirjanpitolautakunnan loppuvuodesta antama ohjeistus perusturvakuntayhtymä Akselin lopettamiseen liittyvien erien kirjaamisesta.

Taseeseen kertynyt kumulatiivinen ylijäämä väheni tilikauden 2023 jälkeen noin 6,2 miljoonaan euroon, mikä suojaaa kuitenkin talouden suunnittelua Maskussa hieman. Toimenpiteisiin kehityssuunnan kääntämiseksi on kuitenkin pakko ryhtyä, ja niin on tehtykin: talouden aiemmin ennakoitua selvästi huonompaan kehitykseen varauduttiin syksyllä aloittamalla talouden tasapainotustyö ja osana sitä kiinteistöstrategian valmistelu. Tilinpäätöksen laadinnan aikaan sopeuttamisen tarve on noin arvioitu noin 1,7 miljoonaan euroon – tällä päästäisiin nollatulokseen, jos tulopohjassa ei esimerkiksi kiinteistöjen osalta tapahdu suuria muutoksia. Vaikka kuntien tilinpäätökset ovat keskimäärin vuonna 2023 positiivisia, selittyvät ne suurilta osin poikkeuseristä, erityisesti vanhojen verovuosien paljon puhutuista niin kutsutuista verohännistä. Verohännät ovat viime vuonna kertyneitä kunnallis- ja yhteisöverotuloja, jotka maksuunpantiin sote-uudistusta edeltävillä korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Näiden vanhojen verovuosien vaikutus kuntien verokertymiin kalenterivuonna 2023 oli merkittävä, ja Maskukin sai niistä osansa. Jos tätä poikkeuserää ei huomioida, olisi kunnan tilinpäätös vieläkin huonompi, mikä on syytä ottaa huomioon tekeillä olevassa talouden tasapainotustyössä.

Tilinpäätösvuosi 2023 sujui toiminnallisesti Maskussa alijäämäisestä tuloksesta huolimatta hyvin. Asiat etenivät uuden kuntastrategian mukaisesti eteenpäin, ja voimme olla ylpeitä siitä, että olemme vastanneet parhaamme mukaan muuttuvan yhteiskunnan ja palvelutarpeiden haasteisiin.

Historiallisen suuren kuntien tehtäväkenttää koskevan hyvinvointialueuudistuksen jälkeen vuonna 2023 valmistauduttiin samalla kiivasta vauhtia jo seuraavaan uudistukseen – 1.1.2025 kuntien vastuulle tulevien

työllisyys- ja elinkeinopalveluiden vastaanottoon. TE-palveluiden uudistuksen perusteluissa tavoitteeksi on mainittu palvelurakenne, joka edistäisi parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisäksi työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Uudistuksessa on tarkoitus huomioida myös palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Maskun kunta päätti kuluneen vuoden aikana liittyä mukaan Turun seudun työllisyysalueen, jonka isäntäkuntana toimii Turun kaupunki. Osana työllisyysaluetta käynnistimme myös läntisten kuntien lähipalveluiden valmistelun, jossa vetovastuussa on Raision kaupunki.

Uuden strategiamme visiona on olla kasvava, lapsiystävällinen ja luonnonläheinen kunta, jossa elää hyvinvoivia kuntalaisia. Tähän pääsemiseksi tavoittelemme rohkeaa kasvua, talouden tasapainoa, innovatiivisia palveluita, viihtyisiä, turvallisia ja kehittyviä elinympäristöjä sekä kuntalaisten osallisuuden ja hyvinvoinnin kasvattamista. Motivoitunut henkilöstö sekä vastuullinen päätöksenteko ja johtaminen tukevat näitä strategisia tavoitteitamme. Vuoden 2023 aikana kunnan eri toimialoilla on jalkautettu strategiaan kirjattuja tavoitteita ja toimintatapoja sekä käynnistetty ohjelmatyötä esimerkiksi maankäytön, kiinteistöjen, palveluverkon sekä hyvinvoinnin tehtävälalueilla. Näistä on kerrottu tarkemmin hieman tämän uudistetun tilinpäätöskirjamme toimintakertomuskohdissa.

Kuntastrategiaamme kirjattua asukasluvun kasvutavoitetta haastaa yleisestä taloustilanteesta johtuva rakennusalan kriisi: tonttikauppa ja yksityinen rakentaminen oli liki pysähdyksissä, mikä näkyi Maskussa kasvutavoitteemme karkaamisena. Tilastokeskuksen vuoden 2023 ennakkotiedon mukaan Maskussa väestömäärä väheni vuoden 2023 15 asukkaalla. Väkiluvun vähenemää selittävät sekä luonnollisen väestömuutoksen kääntyminen negatiiviseksi että muuttovoiton kääntyminen muuttotappioksi. Kehittämistyötä on jatkettava entistäkin suuremmalla tarmolla.

Maskussa tulevaisuuteen on syytä suhtautua luottavaisin mielin. Parempaa aikaa odottaessa on panostettava asuin- ja yritysalueiden kehittämiseen. Vaikka taloudellinen tilanteemme on tiukka ja haastaa totuttuja toimintatapojamme ja palvelurakenteitamme, on väestömme ja sijaintimme millä tahansa mittarilla Suomen kilpailukykyisimmässä päässä. Maailmantilanteen kehitys ja sen heijastuminen elämäämme on vielä ennakoimatonta – ja tässä ajassa varautumisen merkitys korostuu erityisellä tavalla.

Maskun kunnan osalta vähenevä valtion rahoitus ja väestön ikärakenteen muutos haastavat tulevaisuuden suunnittelua. Talouden sopeuttamisen ohella on samalla tärkeää tehdä elinvoima- ja vetovoimainvestointeja kunnan houkuttelevuuden kasvattamiseksi erityisesti yrityksiä ja asukkaita ajatellen. Aktiivinen ja ketterä, kokoaan suurempi kuntamme pystyy itse vaikuttamaan haasteisiin ja muutoksiin – emme ajaudu pakkorakoihin tai virran vietäväksi.

Arvoistamme kiinni pitäen, toinen toisiamme arvostaen ja yhteistyötä tehden selviämme ja menestymme myös jatkossa. Haluan täydestä sydämeistäni kiittää koko konsernimme työntekijöitä ja luottamushenkilöitä sekä kaikkia yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta ja sen aikana tekemästänne työstä kuntamme hyväksi.

Maskussa 21.3.2024

Miira Raiskila
Kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vastuuvapauden myöntämisen kannalta on perusteltua esittää tilivelvolliset toimielimet sekä tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat. Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä tehtävälueen johtavat viranhaltijat. Kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen sekä lautakuntien kokoonpanot vuoden 2023 aikana on esitetty liitteessä.

Kunnallisvaaleissa 13.6.2021 valitun 35-jäsenisen valtuuston toimikausi on 1.8.2021–31.5.2025. Maskun kunnanvaltuuston poliittiset voimasuhteet vuoden 2023 lopulla valtuutettujen lukumäärän mukaan ovat seuraavat: Kansallinen Kokoomus 10 jäsentä, Perussuomalaiset 9 jäsentä, Suomen Keskusta 5 jäsentä, Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue 5 jäsentä, Vihreä Liitto 4 jäsentä, Vasemmistoliitto 1 jäsen ja Suomen Kristillisdemokraatit 1 jäsen.

1.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli vuonna 2023 lievästi ylijäämäinen kuntien omien tilinpäätösarvioiden perusteella. Kuntatalouden odotukset eivät täysin toteutuneet, mutta kuntien talous oli silti lähellä tasapainoa viiden vuoden tauon jälkeen. Edellisen kerran kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin.

Kuntien vuosikate parani vuonna 2023 noin 760 miljoonaa euroa vuodesta 2022. Kuntien vuosikate oli vuonna 2023 poikkeuksellisen vahva. Vuosikate oli edellisten vuosien tapaan selvästi yli poistotason (68 % yli) ja myös nettoinvestointien (12 % yli). Tilikauden tulos on arvioiden mukaan jopa 1,8 miljardia euroa positiivinen. Koko maan kuntien tilikauden tuloksesta Helsinki ja Espoo tekivät noin kolmasosan. Kertaluonteiset erät paransivat merkittävästi vuoden 2023 tulosta. Merkittävin tulosta parantava erä oli vuoteen 2022 liittyvien verojen siirtyminen vuoden 2023 puolelle (ns. verohäntä = 1,4 miljardia euroa). Kunnille maksettiin ennakkollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, jotka ovat määrä periä takaisin valtiolle lähivuosina. Ilman edellä mainittuja kertaeriä tilikauden tuloksesta olisi muodostunut kuntien kohdalla alijäämäinen.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakatteen arvioidaan vähenevän vuonna 2023 jopa 59 prosentilla, mikä merkitsee 20 miljardin euron vähennystä toimintakatteeseen. Toimintatuottojen on ennustettu vähenevän 2,8 miljardia euroa ja toimintakulujen sitten 22,5 miljardia euroa. Sote-uudistus poisti kunnilta sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen kustannukset mutta samalla poistuivat asiakasmaksut, myyntituotot ja muut toimintatuotot em. palvelujen tarjoamisesta. Toimintakuluja kasvattivat 890 milj. euroa myös kokonaisuudessaan 4,85 %:n suuruiset korotukset palkkoihin vuoden 2023 aikana.

Kuntien verotulot vähenivät vuoden 2023 aikana 46 % eli yhteensä 12,3 miljardia euroa. Kunnallisverot vähenivät sote-uudistuksen myötä 53 % ja yhteisöverot 32 %. Sen sijaan kiinteistöveroja kunnille kertyi 4,4 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä säilyi edellisen vuoden tasolla, kun ko. kuntia on arvioiden mukaan 13 kpl. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 14 vuonna 2022, vuonna 2021 9 kpl ja vuonna 2020 vain kaksi kpl. Tilikauden tulos on vuonna 2023 muodostumassa alijäämäiseksi 49 kunnassa. Manner-Suomen kuntien tilikauden tulokset asukasta kohden on 323 euroa vuonna 2023 ja vastaava arvo 211 euroa edellisenä vuonna. kaikkein suurin parannus tuloksessa asukasta kohden oli kunnissa, joissa on

20 000–100 000 asukasta (parannus 225 euroa asukasta kohden. Sen sijaa alle 5 000 asukkaan kunnissa tilikauden tulos asukasta kohden laskee yhdellä eurolla (149 euroa vuonna 2023). 16 kunnalla oli taseessa kertynyttä alijäämää ja alijäämäisten kuntien määrä laskee yhdellä vuodesta 2022.

Valtionosuudet vähenivät vuonna 2023 noin 7,1 miljardia euroa eli 66 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntien sote-perusteiset valtionosuudet laskevat 5,3 miljardia euroa. Kuntien rahoitusosuuden muuttuminen mm. perustoimeentulomenojen osalta vähensi valtionosuuksia 340 milj. euroa ja muut erät myös 160 milj. euroa.

Kuntien investoinnit kasvoivat vuonna 2023 lievästi edelliseen vuoteen verrattuna, kun lisäys oli kokonaan n. 130 milj. euroa. (Brutto)investoinnit kasvoivat vuoden 2022 4,2 mrd. eurosta viime vuoden runsaaseen 4,3 mrd. euroon.

Kuntien lainakanta väheni toista kertaa peräkkäin, Lainankannan laskua ei ole koettu ennen viime vuotta koko 2000-luvun aikana. Lainakanta väheni poikkeuksellisesti noin 370 milj. euroa eli -1,6 prosenttia vuonna 2023. Lainakanta laskee noin 18,39 mrd. euroon eli 3 323 euroon/asukas. Lainakanta ylitti maan keskiarvon 138 kunnassa, kun vuotta aiempien vastaavia kuntia oli 135 kappaletta. Euroa/asukas tarkastellen korkein lainakanta on edelleen 10 000–20 000 asukkaan kokoryhmässä (4 089 €/as.) ja pienin 2 000–5 000 asukkaan ryhmässä (2 950 €/as.). Lainakanta asukasta kohden väheni muissa kuntaryhmissä paitsi 5 000–10 000 ja 10 000–20 000 asukasta omaavissa kunnissa. Aivan kaikkien kuntien tilinpäätösarvioita ei ollut käytettävissä, joten näitä kuntia ei ole tarkastelussa huomioitu.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 170 miljoonalla. Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisestä vuodesta ja samaan aikaan myös korkotulot lisääntyivät. Kuntien lainankannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hillitymmiin. Korkokulujen kasvulta on suojannut pääosin kiinteäkorkoisten lainojen käyttäminen. Noin 50 kunnalla on lisäksi korolta suojaavia korkojohdannaisia. Vaikka markkinakorot ovatkin laskeneet huipuistaan, korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina, kun kiinteäkorkoisten lainojen korot tulevat tarkistettavaksi.

Taloustaantumaa on ennakoitu vuodelle 2023 jo pidemmän aikaa, mutta paineet taantumaa pitkittymiseen ja reaalitalouden ennusteen alentamiseen myös vuodelle 2024 lisääntyivät syksyn mittaan. Suomen Pankki laskikin ensi vuoden kasvunäkymän miinukselle jo syyskuussa ja valtiovarainministeriö seurasi muita ennustelaitoksia joulukuussa. Ministeriö on kasvun viriämisen suhteen kuitenkin optimistisempi ja ennakoii korkojen laskun, inflaation hidastumisen ja palkankorotusten nostavan vuoden 2024 BKT:n volyymikasvun 0,7 prosenttiin.

Suomen talouskehitys pysyy vuonna 2023 nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Inflaation arvioidaan kuitenkin normalisoituvan keskimäärin kahteen prosenttiin vuosina 2024–2027. Talouskasvun hiipuminen vuonna 2023 välittyi myös työllisyystilanteeseen, sillä työllisyyden vahvistuminen on päätynyt ja työttömyys on kääntynyt nousuun. Työttömyys on noussut erityisesti rakennusalalla. Pitkäaikaistyöttömyys on yhä korkeammalla tasolla kuin ennen koronapandemiaa, mutta viime kuukausina pitkäaikaistyöttömien määrä ei ole lisääntynyt. Talouden toipumisen odotetaan vähentävän työttömyyttä ja lisäävän työllisten määrää vuodesta 2025 alkaen. Vuosina 2026–2027 talouskasvun arvioidaan vaimenevan hieman mutta säilyvän runsaassa 1,5 prosentissa.

Inflaatiopiikki oli voimakkaimmillaan vuoden 2022 lopussa, minkä jälkeen inflaatio on kääntynyt vähitellen laskevalle uralle. Lokakuussa 2023 kuluttajahinnat nousivat 4,9 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Kokonaisindeksistä energian hintojen muutos oli jo miinuksella. Myös ruuan hintojen nousu on tasaantunut. Elintarvikkeiden hintojen vuosimuutos oli lokakuussa neljän prosentin tuntumassa, kun alkuvuonna nousuvauhti oli vielä yli 15 prosenttia. Kuluttajahintaindeksin muutokseksi vuonna 2023 ennakoidaan kuitenkin yhä varsin korkeaa lukemaa, noin +6 prosenttia. Hintojen noususta iso osa tulee vuonna 2023 korkokustannuksista ja palveluista.

Inflaation hillitsemiseksi keskuspankit ovat nostaneet lyhyessä aikaikkunassa toistuvasti ohjauskorkojaan. Alkuvuonna 2023 markkinakorkojen nousu, erityisesti lyhyissä euribor-koroissa, jatkuikin nopeana. Loppuvuoden aikana euriborin nousu on taittunut. 12 kuukauden euribor oli korkeimmillaan, neljässä prosentissa, kesä-marraskuussa, mutta aivan joulukuun alussa 12 kuukauden euribor kääntyi yllättäen laskuun. Samaan aikaan korkoero lyhyisiin euribor-korkoihin on kutistunut ja jopa hävinnyt. Markkinat odottavat ohjauskorkojen laskua jo ensi vuoden puolella. Pidemmällä aikavälillä euribor-korkojen ennustetaan jäävän 2–3 prosentin tuntumaan.

Korkojen ja yleisen hintatason nousu välittyi nopeasti erityisesti asuntomarkkinoiden kysyntään. Asuntojen kysyntä väheni, asuntokauppojen määrä laski ja asuntojen hinnat kääntyivät jo vuoden 2022 puolivälin jälkeen laskusuuntaan. Tosin ensiasunnoilta vuodenvaihteessa poistuva varainsiirtoverovapaus on piristänyt selvästi marras-joulukuussa 2023 käytettyjen asuntojen kauppamääriä. Vanhojen ja uusien asuntojen hintojen lasku on kuitenkin jatkunut viime vuoden loppupuolelle. Hintojen lasku on välittynyt myös rakentamiseen. Uusien rakennushankkeiden aloituksia on lykätty ja rakennuslupien määrä on pudonnut. Näkymät rakennusalalla ovat tästä huolimatta synkät.

Kysynnän heikkeneminen on ollut vuoden 2023 loppupuolella laaja-alaista. Viennin volyyymi supistui huhti-kesäkuun tasolta 1,8 prosenttia, yksityinen kulutus 0,6 prosenttia ja investoinnit 1,5 prosenttia. Erityisesti supistuivat investoinnit talonrakentamiseen. Toimialoitteisessa tarkastelussa kysyntä supistui niin teollisuudessa, rakentamisessa, kaupassa ja useilla palvelualoilla.

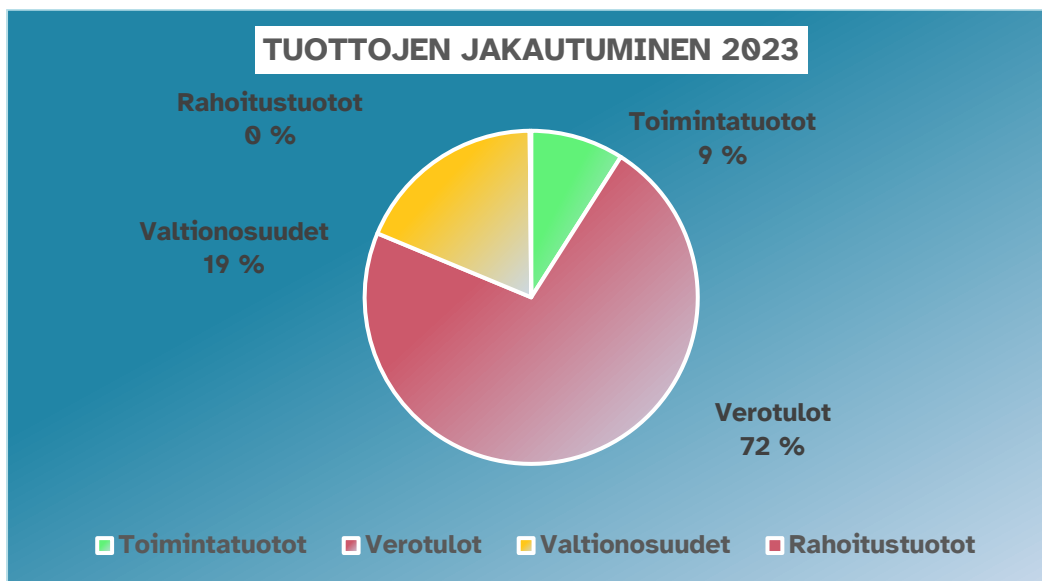
Maailmantalouden kasvunäkymien heikentyminen välittyi myös Suomen vientikysyntään. Monet ennustelaitokset ovatkin laskeneet vuoden 2024 kasvuennusteen nollan tuntumaan. Teollisuuden ja erityisesti rakentamisen luottamus kyntää yhä heikoissa lukemissa. Taloustaantumien arvioidaankin kestävän odotettua pidempään, joten kasvu käynnistyy vuoden 2024 aikana varsin jähmeästi. Osa ennusteista ennakoii ensi vuodelle jopa talouskasvun supistumista. Tyypillisemmillään ensi vuodelle odotetaan 0–0,8 prosentin bruttokansantuotteen kasvua. Voimakkaimmin ennusteissa vaihtelee arvio viennin määrän kehittymisestä. Kasvua herättelee ensi vuoden puolella paitsi nettovienti niin myös yksityinen kulutus.

Julkiseen sektoriin taloustaantumien voimakkaimmat vaikutukset välittyvät viiveellä. Julkinen talous onkin heikoimmillaan vuosina 2024 ja 2025. Julkisen talouden alijäämä ylittää tuolloin EU:n kolmen prosentin viitearvot ja Suomi mitä todennäköisimmin joutuu liiallisen alijäämän menettelyyn. Talouskasvun hiipuminen on myrkyä julkiselle sektorille. Tehtyjen työtuntien väheneminen, kulutuksen kasvun sekä yritysten kannattavuuden hiipuminen näkyvät suoraan verotuloissa. Verokertymiin iskee myös työttömyysvakuutusmaksun alentaminen vuodesta 2024 lähtien. Julkisen sektorin verotulojen kasvu onkin pienentynyt kansantalouden tilinpidon aikaisemmista ennusteista.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

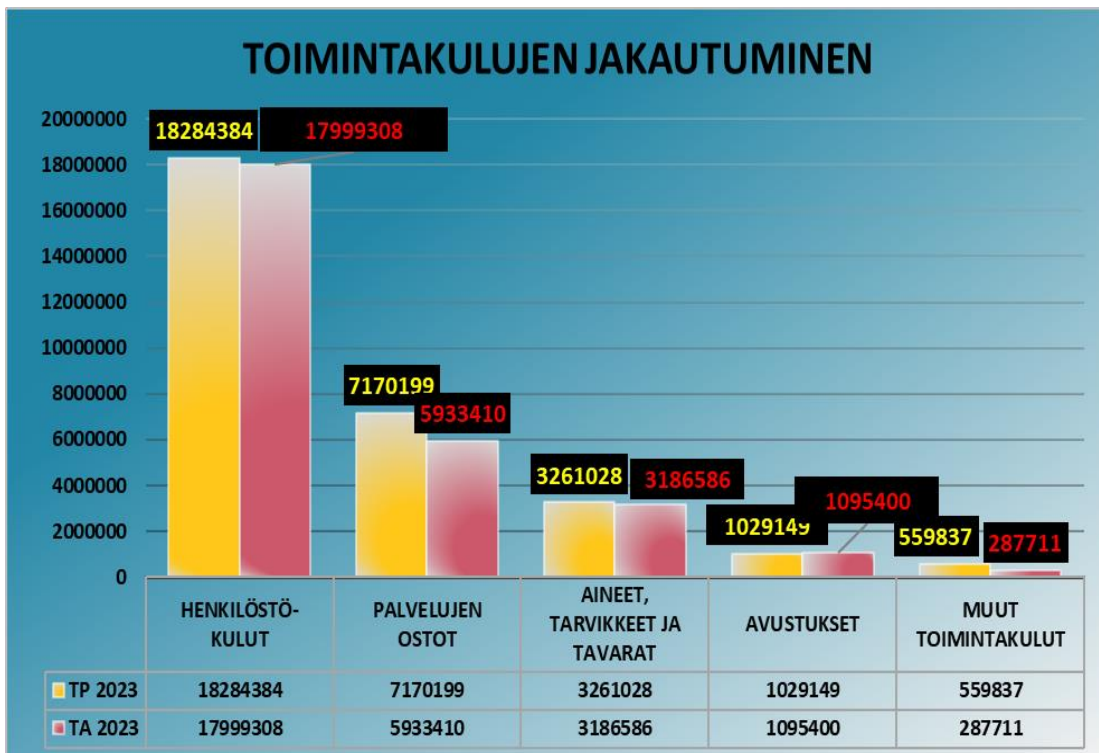
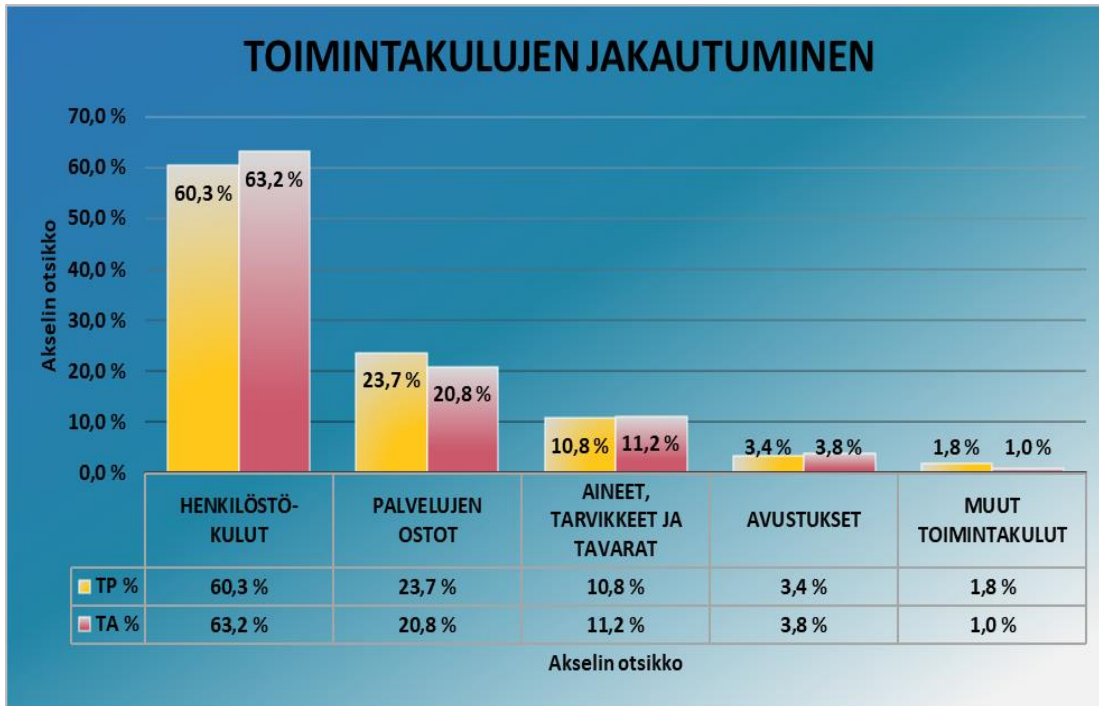
Vuodesta 2023 muodostui Maskun kunnalle taloudellisesti ennakoitua huonompi. Hyvinvointialueuudistuksen johdosta verotulojen toteutuma lähes puolittui vuoden 2022 lukemaan verrattuna. Vuodelle 2023 laaditun talousarvion verotuloarvio ylitettiin lopulta niukasti 17 064 eurolla (0,1 %). Vuoden 2023 tammikuussa ja helmikuussa verotuloja kertyi ennakoidusti edelliseen vuoteen liittyen merkittävästi korkeamman veroprosentin mukaan. Muutenkin alkuvuonna verotuloja kertyi ennakoitua enemmän, mutta syksyllä yleisen taloustilanteen heikentyessä tilitetyt verotulot olivat arvioituja pienemmät.

Valtionosuudet alittivat talousarvion 1,6 prosenttia (102 538 €). Myös valtionosuuksien euromäärässä näkyi hyvinvointialueuudistuksen vaikutus, kun valtionosuudet vähenivät uudistuksen myötä 4 384 285 euroa vuodesta 2022. Prosentteina vähennys oli 41,2 %.

Maskun kunnan toiminnan rakenteessa ei tapahtunut tilikauden kuluessa muita merkittäviä muutoksia kuin hyvinvointialueuudistukseen liittyvät muutokset. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 6,3 % ja vuoteen 2022 verrattuna toimintakulujen vähennys oli 47,0 % hyvinvointialueelle siirtyneiden kulujen jäätyä pois kunnan kuluista. Toimintakulujen jakautumista on kuvattu oheisissa taulukoissa. Henkilöstökulujen osuus kaikista toimintakuluista laski 2,9 %-yksikköä verrattuna talousarvioon. Sama 2,9 %-yksikön muutos oli palvelujen ostoissa, joiden osuus oli siis kasvanut. Muut kuluerät muodostivat saman 16 %:n osuuden koko toimintakulujen määrästä kuin talousarviossa.

Henkilöstökulujen ylittivät talousarvion 1,6 %-yksikköä ja kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,9 %, Palkkakuluja nostivat työehtosopimuksessa olleen ns. perälautapykälän mukaiset ennakoitua suuremmat palkankorotukset, joita ei ollut pystytty ennustamaan talousarvion laadinnan yhteydessä.

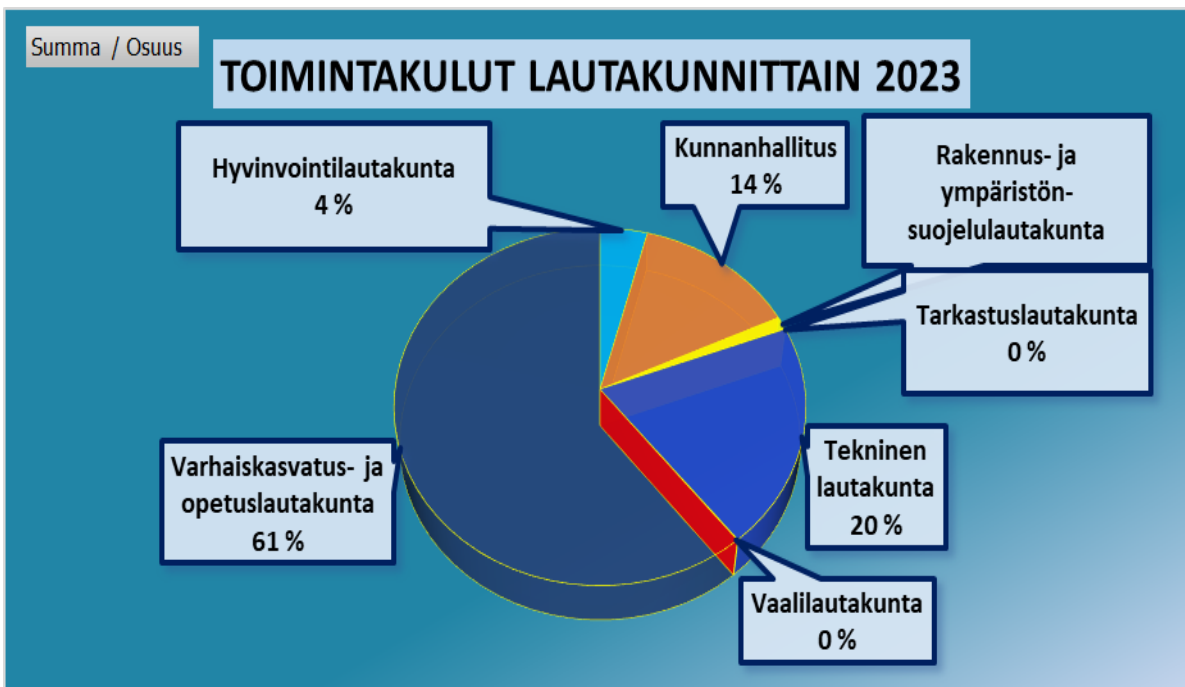

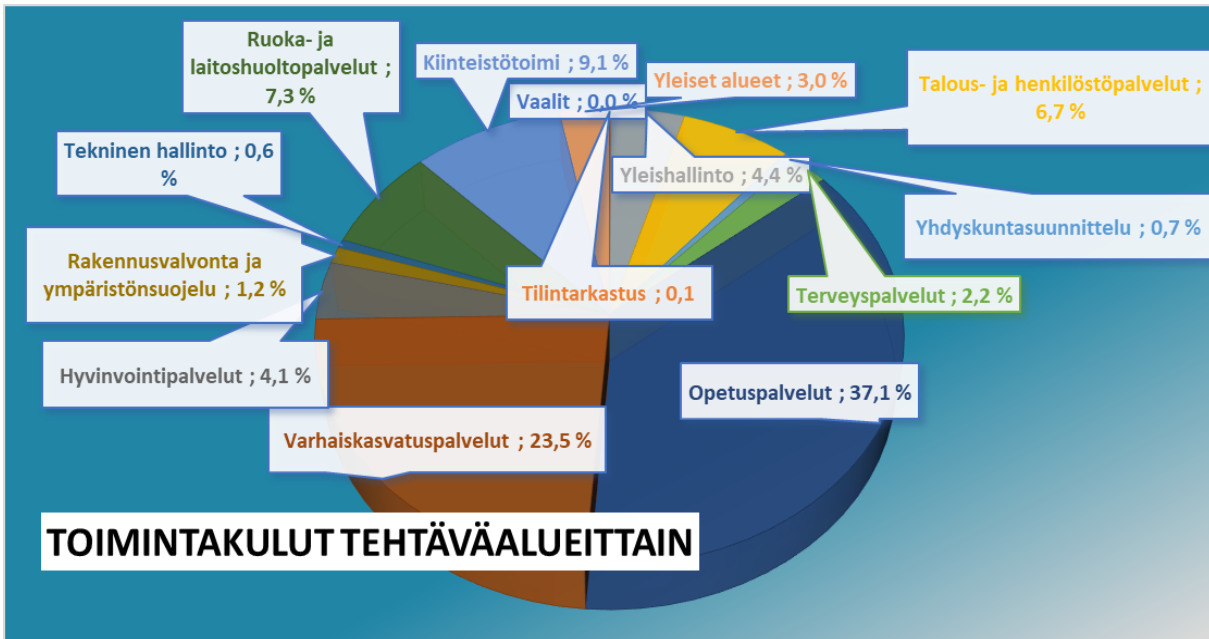
Palvelujen ostot kohdalla euromääräinen talousarvion ylitys oli kaikkein suurin eli 1 236 789 euroa. Perusturvakuntayhtymä Akselin lopettamisesta aiheutui vielä 380 861 euron kulukirjaus palvelujen ostoihin, kun loppuselvityksen yhteydessä havaittiin aikaisempiin vuosiin liittyviä vyörytyskuluja, mitkä jouduttiin kirjaamaan vielä tulovaikutteisesti vuodelle 2023. Akseliin päättämiseen liittyviä kuluja ei ollut mukana talousarviossa. Varhaiskasvatuksessa palvelusetelimenot muodostuivat 422 000 euroa talousarviota suuremmiksi. Palveluseteliin tuli ylimääräinen korotus 4,098% (Varopettk 18.4.2023 § 28) 1.8.2023 alkaen. Samalla päätöksellä myös palvelusetelin kertoimia muutettiin siten,

että palvelusetelin kerroin on 1 (100 %, 80 % ja 70 % hoitomuodoissa). Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajoihin tuli muutos valtakunnallisesti 1.3.2023 alkaen, minkä johdosta asiakasmaksut alenivat n. 20–30 % ja tämän muutoksen johdosta myös vastaavasti palveluntuottajalle maksettavat palvelusetelien arvot nousivat. Palvelujen ostoihin vaikutti myös kuluerien hintakehitys mm. palkkakehityksen, polttoaineiden hintakehityksen ja muutenkin voimakkaan inflaation kautta.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kuluryhmässä ylitys talousarvioon oli 2,3 % (74 443 EUR) ja kasvu edelliseen vuoteen 5,9 %. Lämmityskulut olivat kuitenkin 224 000 euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin, joten moni kuluerä oli tässä ryhmässä alle talousarvion. Toimintakuluissa avustukset jäi ainoana kulueränä alle talousarvion (-6,0 %) lähinnä lasten kotihoitoon liittyvien tukien osalta. Muut toimintakulut ylittyivät peräti 94,6 % Akselin purkamisesta johtuvasta tappiokirjauksesta (168 539 EUR), useammalta vuodelta syntyneiden luottotappioiden (64 925 EUR) ja muiden toimintakulujen lisäyksen (29 145 EUR) johdosta.

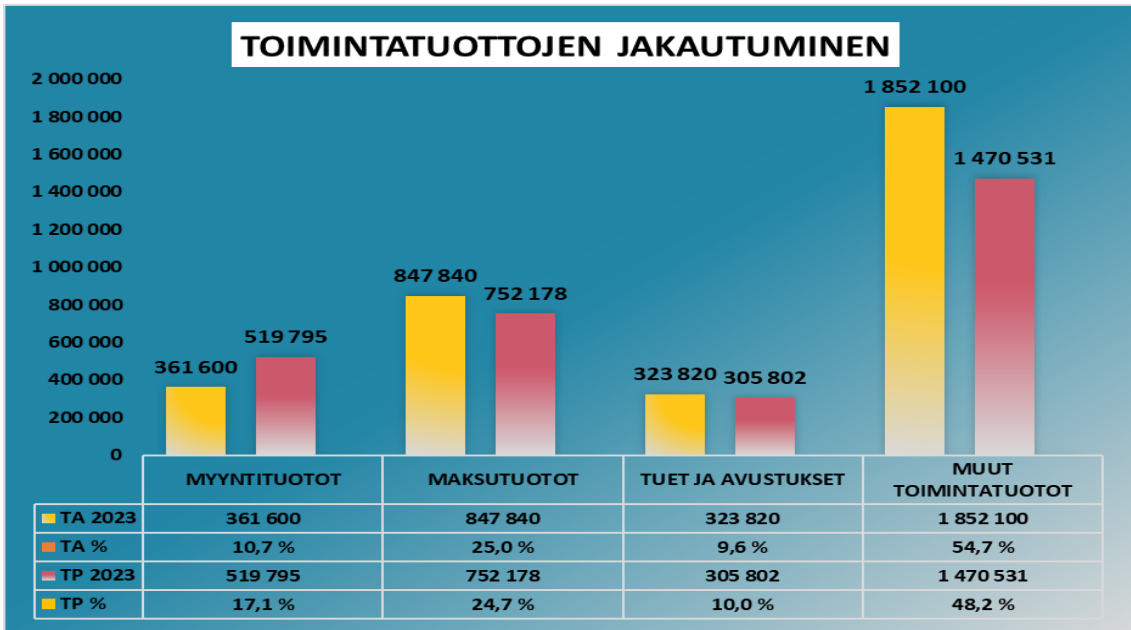
Varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden osuus koko kunnan toimintakuluista on 60,6 %. Koko kunnan kuluista toisaalta henkilöstökulujen osuus on lähes sama prosenttiluku, kun henkilöstökulut muodostavat nykymuotoisen kunnan kuluista 60,3 %. Teknisen lautakunnan osuus on 20,1 % kuluista viime vuoden tilinpäätöksessä.

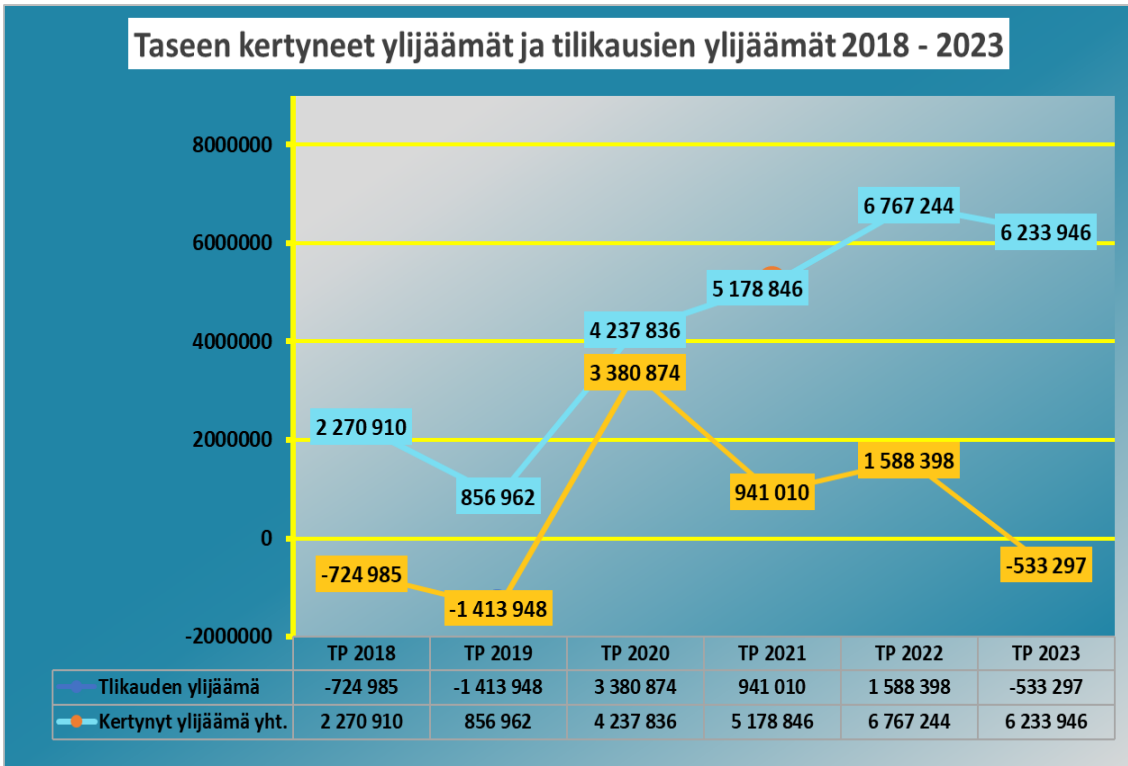

Toimintatuotot toteutuivat vuonna 2023 talousarviota 10,0 % pienempänä ja 35,0 % vuoden 2022 tilinpäätösarvoa pienempänä. Euromääräisesti toimintatuotot alittivat talousarvion 337 055 euroa. Tonttikauppa kävi aikaisempia vuosia hitaammin, kun syksyllä myyntiin tulleen Palsalan asemakaava-alueen tonttimyynni ei käynnistynyt odotetulla tavalla ja muita kiinnostavia alueita ei oikein ollut myynnissä. Vallitseva taloudellinen tilanne (korkojen nousu, kohonneet rakennustarvikkeiden kustannukset ja Ukrainan sodan vaikutukset) heikensi entisestään omakotirakentamista. Myyntivoittoja kertyi tällä tilikaudella vain 143 445 euroa, mikä alitti alkuperäisen talousarvion 56 555 euroa. Talousarviosta poiketen rakentamisveloitteen laiminlyönnistä ei saatu tuottoja samalla tavalla kuin etukäteen arvioitiin (poikkeama -200 000 euroa). Muista toimintatuotoista myös vuokratuotot olivat yhteensä 79 000 euroa talousarviota pienemmät. Maksutuotoissa näkyy rakentamisen hiljentyminen, kun rakennusvalvonnan maksut jäivät 85 431 euroa pienemmiksi kuin talousarviossa arvioitiin. Sen sijaan myyntituottoja kertyi vuonna 2023 n. 158 00 euroa enemmän talousarvion mukaan odotettiin. Suurimpina positiivisina poikkeamina olivat kotikuntakorvaukset (+73 300 EUR) ja muut myyntituotot (59 900 EUR).

Euromääräinen toimintakate oli 2 136 863 euroa pienempi kuin talousarviossa. Vuoden 2023 vuosikate oli 2 353 733 euroa, mikä oli n. 51 % huonompi kuin talousarviossa ja vuonna 2022. Tilikauden alijäämä on lopulta 533 297 euroa ja taseessa on kertynyttä ylijäämää 6 233 947 euroa.

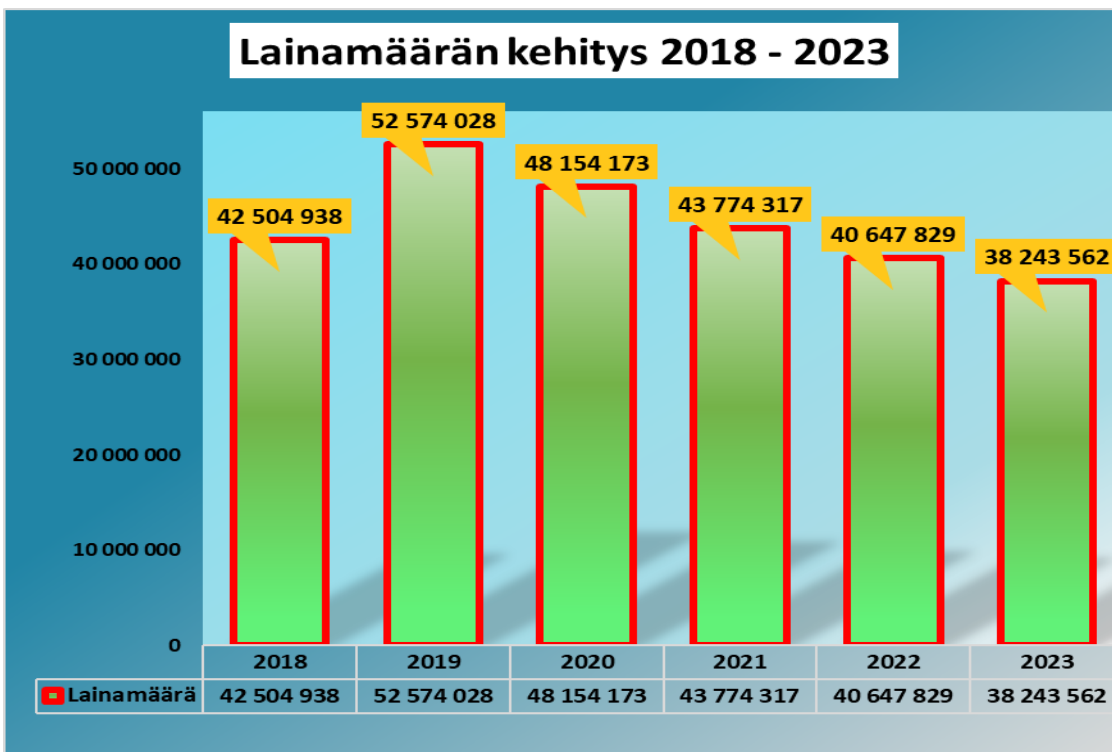

Vuonna 2023 kunnan investointien taso nousi 356 000 euroa vuoden 2022 investointien euromäärästä. Talousarvioon verrattuna investointimenot toteutuivat n. 1,266 milj. pienempinä. Investointimenojen toteutumaprosentti oli 70,3 %. Maa-omaisuuden myynnistä saatiin nyt 251 000

euroa, kun viime vuonna vastaavat myyntitulot olivat erittäin isot 808 000 euroa. Kustavin kevyenliikenteenväylä ei vielä valmistunut vuonna 2023, joten siitä syntyi suurin alitus talousarvioon verrattuna (alitus 612 000 euroa). Muita suuria alituksia talousarvioon verrattuna syntyi mm. maa-alueiden hankinnassa, Maskun terveyskeskuksessa, kaavateissä ja Hemmingin koulun väestönsuojaa koskevien investointien osalta (kaikissa runsaat 100 000 euroa. Suurin ylitys talousarviossa mukana olleiden investointien osalta syntyi kaavateiden päällystyksessä. Sitä isompi poikkeama (104 000 euroa) on Kauppatien kohdalla, mutta sitä ei ollut talousarviossa.

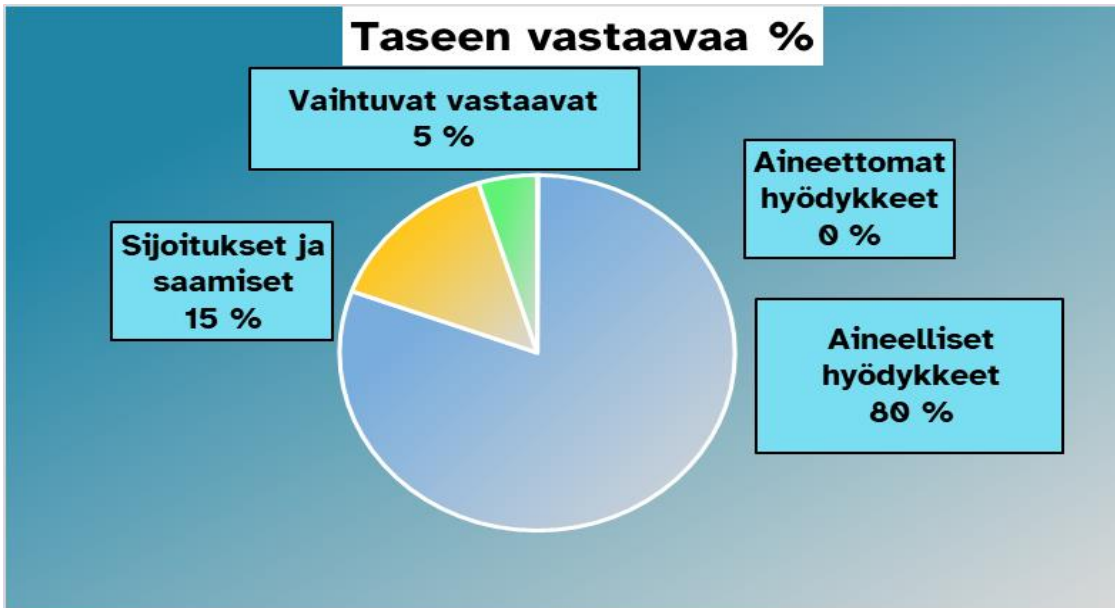
Kunnan rahoitusasema parani edelleen muutaman edellisen vuoden tapaan merkittävästi. Kunnan lainamäärä aleni edellisestä vuodesta 2 404 267 euroa ja rahavarat vähenivät tilikauden lopun tilanteen mukaan 748 171 euroa. Kunnan lainamäärä oli tilikauden lopussa 38 243 562 euroa eli 3 977 euroa asukasta kohden.

Merkittävä muutos negatiiviseen suuntaan edellisen vuoteen verrattuna tapahtui rahoitustuottojen ja -kulujen määrässä. Negatiivinen vaikutus euroina oli 852 209 euroa. Korkokulut kasvoivat 794 028 euroa ja rahoitustuotot vähentyivät samalla 99 939 euroa. Hieman positiivista vaikutusta oli muiden rahoituskulujen osalta, kun ne pienuivat yhteensä 41 758 euroa.

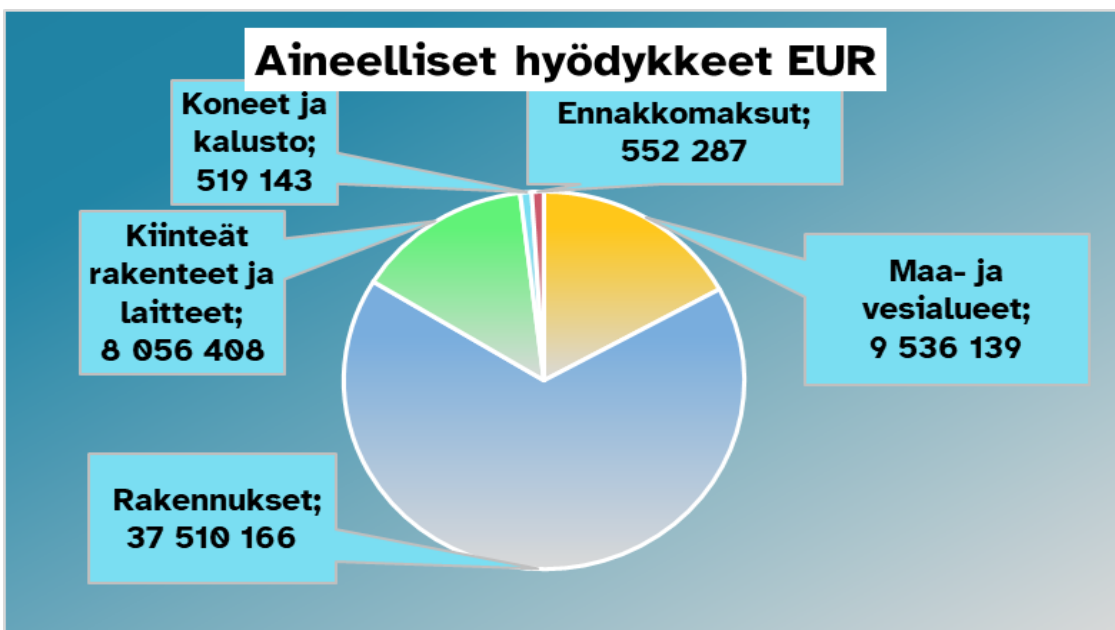

Rahoitusaseman parantumiseen vaikuttivat ennakoitua alhaisempi investointiaste ja rahavarojen vähentyminen pankkitileillä, vaikka tilikauden tulos on ennakoitua huonompi ja jopa negatiivinen.

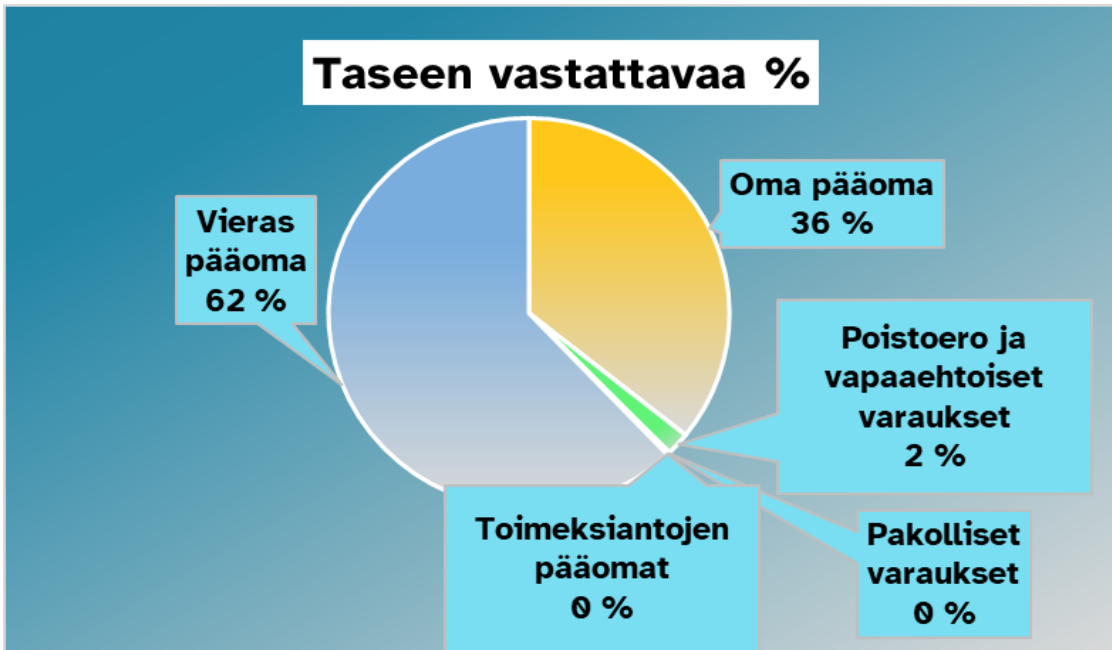
Kunnan taloustilanteen hankaluuden vuoksi myös kunnan omaisuutta ja velkoja on hyvä tarkastella entistä tarkemmin. Taseen vastaavaa puolen kokonaisuudesta aineelliset hyödykkeet (maa-alueet, rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet sekä koneet ja kalusto) muodostavat 80 %. Sijoitukset ja saamiset ovat lähinnä tytäryhtiöosakkeita muita osakkeita sekä kuntayhtymäosuuksia. Lisäksi siihen kuuluu saaminen tytäryhtiöltä.

Aineellisten hyödykkeiden jakautuminen on kuvattu oheisessa kuvassa.

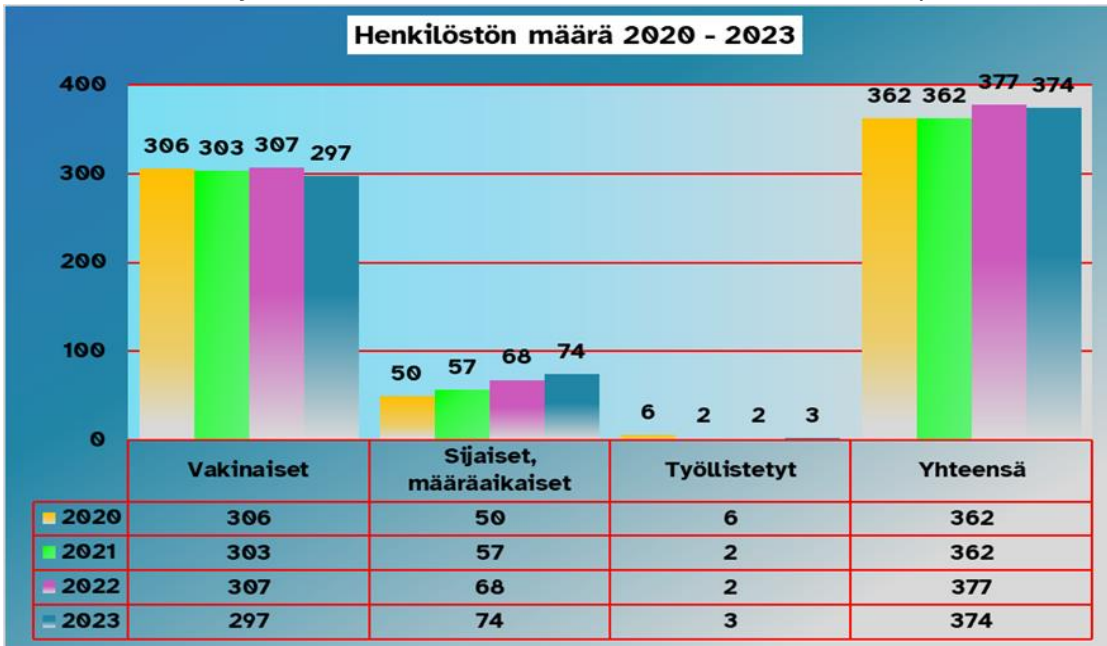
Taseen vastaavaa puolella oma pääoma on 36 % ja vieras pääoma 62 % kokonaissummasta. Lisäksi poistoero ja vapaaehtoiset muodostavat kahden prosentin osuuden kokonaissummasta ja muut erät pyörivät nollassa, vaikka euromääräisesti arvoja onkin. Vaikka kunnan lainamäärä on laskenut vuoden 2023 aikana n. 2,4 milj. euroa, oman pääoman osuus taseen loppusummasta väheni vuoden 2023 tilinpäätöksessä edelliseen vuoteen verrattuna. Syynä ovat peruspääomaan tehdyt kirjaukset sairaanhoitopiirien ja Perusturvakuntayhtymä Akselin siirtymisestä hyvinvointialueen alaisuuteen. Kirjaukset vähensivät peruspääomaa lähes 1,7 milj. euroa.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Palvelussuhteiden määrä oli 31.12.2023 yhteensä 374, mikä on 3 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2023 lopussa. Henkilöstöstä kokoaikaisia oli 318 ja osa-aikaisia 56. Työntekijöiden keskimääräinen ikä oli vuonna 2023 47,3 vuotta ja keski-ikä laski 0,13 vuotta edelliseen vuoteen verrattuna. Naisten keski-ikä oli sama kuin koko henkilöstön ja miesten keski-ikä oli 47,4 vuotta. Sairauspoissaolojen määrä lisääntyi edellisestä vuodesta 1,8 % kalenteripäivien tarkasteltuna.

Kuvassa on esitetty henkilöstömäärät vuosilta 2020–2023 tilikauden lopun tilanteessa.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli:

Palkat	14 534 457 €
<u>Palkkiot</u>	<u>126 662 €</u>
Yhteensä	14 661 119 €

Tarkempi erittely henkilöstöstä on tilinpäätöksen liitteenä olevassa henkilöstökertomuksessa.

1.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuluva vuosikymmen on tähän mennessä muodostunut poikkeukselliseksi ja tulevan kehityksen ennustaminen on hankalaa, kun maailmanlaajuinen pandemia alkoi helpottamaan, Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan. Sotaa on nyt käyty yli kaksi vuotta, mutta loppumisajankohtaa voi edelleen vain arvailla. Sodan vaikutuksiin on monin tavoin sopeuduttu ja opittu hyödyntämään aivan uusia käytäntöjä ja toimintatapoja.

Edellisten vuosien ylijäämäiset tilinpäätökset ovat antaneet myös liikkumavaraa Maskun kunnan talouteen. Vuoden 2023 tilinpäätös muodostui lopulta 533 297 euroa alijäämäiseksi, mikä on pettymys ylijäämäiseen talousarvioon verrattuna. Viime vuoteen liittyy valitettavan vähän onnistumisia talouden näkökulmasta. Toimintatuotoissa jäätii talousarviota pienempää lukemaan ja kulukehitys oli ennakoituakin nopeampaa varsinkin henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus astui voimaan 1.1.2023 mutta silti em. kuluilla oli vaikutusta talousarviosta puuttuneiden Akselin kulujen kautta edelleen viime vuoden tulokseen. Valtionosuuksien osalta saatiin vielä marraskuussa 2023 huonoja uutisia, kun lopulliset rahoituslaskelmat osoittivat kuntien osuuden valtionosuuksista pienentyvän. Valtionosuuksien vähennysten vaikutuksia tasattiin useammalle vuodelle, mikä osaltaan helpottaa sopeutumista. Iso asia on Maskun valtionosuuksien vähentyminen n. 1,2 milj. euroa jo vuodelle 2024. Samaan aikaan myös kunnan verotulojen vuodelle 2024 arvioidaan vähentyvän n. 1,0 milj. euroa. Kunnan muita tuloja ei pystytä nopeasti kasvattamaan, kun esim. Rakentaminen on vähentynyt koko maassa huolestuttavasti eikä kunnalle maan myynnistä ole saatavissa tarpeeksi suuria lisätuloja normaalitilanteeseen verrattuna. Kunnan talouden tervehdyttämiseksi kunnanhallitus joutui päättämään talouden sopeuttamisohjelman laadinnan aloittamisesta jo syksyllä 2023. Talousarvio ja taloussuunnitelmat olivat niin paljon alijäämäisiä, että pienillä sopeuttamistoimilla kunnan talous ei pystytä kääntämään ylijäämäiseksi.

Vuonna 2025 kuntien vastuulle on siirtymässä uusi suuri tehtäväalue, kun TE-palvelujen siirrosta kuntien hoidettavaksi on tehty päätös. Maskun kunta hyväksyi lokakuussa 2023 Turun työllisyysaluetta koskevan yhteistoimintasopimuksen ja työvoimapalvelujen järjestämistä koskevan suunnitelman. Masku on mukana Turun työllisyysalueessa ja työvoimapalveluiden järjestämistä vastaava sekä siihen liittyvät tehtävät siirtyvät vastuukunnalle eli Turun kaupungille. Lähtökohtaisesti palveluja ja tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy vastuukunnan palvelukseen. Siltä osin, kun vastuukunnan toimivaltaa lakisääteisistä palveluista siirretään muulle jäsenkunnalle, näitä tehtäviä hoitava henkilöstö voi siirtyä kyseisen kunnan palvelukseen. Maskun kunnan palveluksesta ei ole tämänhetkisen tiedon mukaan siirtymässä henkilöstöä työllisyysalueelle. Työllisyysalueeseen kuuluvat kunnat rahoittavat yhteistoiminnasta aiheutuvat kustannukset. Työvoimapalvelujen ja niihin liittyvien tehtävien järjestämiseksi kunnille osoitetaan uusi valtionosuus, jonka suuruus määräytyy kunnan työikäisen väestön, työttömien ja vieraskielisten määrän mukaan. Kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämistä vastaava on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Kunnat, jotka ovat hyväksyneet Turun työllisyysaluetta koskevan

yhteistoimintasopimuksen, ovat myös jo käynnistäneet toimeenpanosuunnitelman laadinnan. Turun työllisyysalueen palvelutuotannon ylösajoa ja muuta tehtävien hallittua siirtoa koskeva suunnittelu ja toimeenpano toteutetaan vuoden 2024 aikana. Julkiset työvoimapalvelut siirtyvät kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025 ja samalla tehtäviä valtiolla hoitava henkilöstö siirtyy kuntien palvelukseen liikkeenluovutuksella.

Maskun kunnan asukasluku on ennakko tiedon mukaan laskenut vuoden 2023 aikana. Kunnan strategiassa tavoitteeksi asetettiin Maskun asukasluvun kasvu siten, että vuonna 2028 saavutetaan 10 000 asukkaan raja. Kunnan asukasluvun kasvu edellyttää edelleen aktiivista maahankintaa ja ripeää kaavoitusta. Palsalan asuinalueen rakennustyöt ovat valmistuneet ja tontit ovat varattavissa. Palsala on alue, jossa yhdistyy kaupunkimainen tehokkuus ja maaseutumainen rauhallisuus. Palsalan alueen rakentaminen ei ole lähtenyt käyntiin odotetusti. Rakentaminen on yleisesti ollut vaikeuksissa ja ihmisten varovaisuus ja oman talouden epävarmuus heijastuu myös rakentamiseen Maskussa. Pirttimäki 2 -hanke on vielä suunnittelussa, mutta alueen odotetaan olevan seuraava vetovoimainen omakotialue.

Maskun kunnanhallitus päätti käynnistää 14.8.2023 keskustan alueen kerrostalorakentamisen edistämiseksi selvitystyön Keskuskaaren alueen osalta yhteistyössä Lounaisrannikon Osuuspankin ja LähiTapiola Varsinais-Suomen kanssa. Asuntorakenteen näkökulmasta tilanne on ollut Maskussa haastava. Pientaloista luopuville ei löydy tällä hetkellä kunnasta asumisvaihtoehtoja riittävästi. Rivitalorakentaminen on ollut aktiivista, mutta nämä kohteet on pääsääntöisesti myyty loppuun jo ennakkomarkkinointivaiheessa. Kerrostalorakentamista kunnassa ei ole ollut vuosiin. Vaihtoehtoisia toteutuksia mietittäessä, on esiin noussut Keskuskaaren alueen maankäytön tehostaminen. Alueella sijaitsee kunnanviraston lisäksi Osuuspankin ja LähiTapiolan kiinteistöt, joissa molemmissa on tällä hetkellä tyhjiä tiloja. Kunnanhallitus päätti maaliskuun alussa 2024 valita yhden esitetyistä vaihtoehtoisista toteutusmalleista jatkosuunnitteluun.

Edellä olevien suunnitelmien toteutuminen mahdollistaa Maskulle asukasluvun kasvun tulevina vuosina. Tilastokeskuksen ja muiden tutkimuslaitosten ennusteet Maskun kunnan asukasluvun kehityksestä ovat pääosin hyvin erilaisia kuin kunnan strategiassa tavoitellaan. Omilla toimilla pyritään kääntämään ennusteiden mukainen kehitys päinvastaiseksi. Kuitenkin asukasluvun kasvuun vaikuttaa tietysti trendit ihmisten käyttäytymisestä tulevina vuosina - halutaanko asua maaseudulla kaupungin läheisyydessä vai kaupunkien keskustoissa.

Yritystoiminnan osalta on edelleen mahdollisuuksia kasvuun. Rivieran alueella on kuitenkin edelleen runsaasti tilaa yritystoiminnalle sekä kunnan, että yksityisten maanomistajien alueilla. Rivieran alueen kehittämisen mahdollistamiseksi on hyväksytty kaavamutoksia sekä nykyisellä asemakaava-alueella, että laajennus alueen lounaisosassa.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Maskun kunnan suurin riski ja epävarmuustekijä on yhä 38,2 miljoonan euron lainakanta. Lainamäärä laski vuoden 2023 aikana kuitenkin laskenut 2,4 milj. euroa. Korkotaso säilyi vuoden 2023 aikana korkealla tasolla ja esimerkiksi lyhytaikaisten lainojen korko nousi jopa 4,0–4,1 prosenttiyksikköön syksyn aikana. Korkotasoon liittyvä riski on konkretisoitunut kunnan ulkopuolisten tekijöiden vaikutuksesta ja lyhyellä tähtäimellä korkokehitystä on edelleen vaikea arvioida. Korkotaso esim. 12 kuukauden euriboriin sidottuna on kuitenkin laskenut 3,7 %:iin, mutta silti koroilla on lähivuosina merkittävä vaikutus kunnan tulokseen. Pitkän tähtäimen tavoitteena on edelleen

lainamäärän alentaminen, jolla vähennetään rahoitusmarkkinoiden muutoksesta aiheutuvia riskejä. Kuitenkin lähivuosien tuloskehitys näyttää sen verran huonolta, että lyhyellä tähtämellä lainakannan vähentäminen on vaikeaa ilman merkittävää muutosta myös investointitasossa.

Viime vuosina kuntien verotulot ovat kehittyneet melko suotuisasti, vaikka vuoden 2023 alussa aloittaneiden hyvinvointialueiden rahoitus leikkasi kuntien verotuloja merkittävästi (esim. Maskussa lähes puolella. Uudistuksella on ollut samanlainen vähennysvaikutus kunnan saamiin valtionosuuksiin. Vuoden 2022 tilinpäätökset vaikuttivat hyvinvointialueen rahoituslaskelmiin ja tätä kuntien valtionosuuksiin tulee vielä kiristyksiä monelle vuodelle. Maskun osalta vuoden 2024 verotulot laskevat vielä yhdellä miljoonalla ja valtionosuudet vielä enemmän vuoden 2023 lukemista. Muutos heikompaan suuntaan kunnan taloudellisen tuloksen osalta on nopea ja vaatii kunnalta reagointia.

Kunnan tuloslaskelma kääntyi vuoden 2023 kuluessa alijäämäiseksi. Erityisesti vuoden lopussa näkyi talouden nopea heikentyminen eikä vuoden 2024 talousarvio ja suunnitelmavuodet 2025 sekä 2026 näytä kovinkaan valoisilta. Käyttötalouteen liittyvä riski on ihan erilainen kuin muutamana edellisenä vuotena. Kunnanhallitus on sen vuoksi päättänyt aloittaa vuoden 2023 syksyllä talouden sopeuttamisohjelman laadinnan, mutta näköpiirissä ei ole helppoja keinoja talouden kääntämiseksi jälleen ylijäämäiseksi. Ohjelmaan sisältyy todennäköisesti myös organisaatorakenteeseen liittyviä toimia. Kaikki kunnan tehtävät otetaan ohjelmaa laadittaessa huomioon ja niitä tarkastellaan kriittisesti. Sopeuttamisohjelmaa koskeva päätös on aikataulun mukaan tarkoitus tehdä vuoden 2024 kesäkuussa.

Maskun kunnan riskien hallinnan näkökulmasta sote-uudistukseen liittyy yhä negatiivisia tekijöitä ja riskejä. Kunnan vastuut kiinteistömäärän ylläpidosta ovat entisellä tasolla, kun samalla kunnan tulopohja on alentunut alle puoleen. Kunnan kiinteistöjen osalta on tiedossa merkittävää korjausvelkaa. Lisäksi kunnan omistuksessa on runsaasti tiloja, jotka eivät ole kunnan perustoimintojen kannalta välttämättömiä. Tämän vuoksi kunnassa on aloitettu kiinteistöstrategian laadinta vuoden 2023 syksyllä. Kiinteistöstrategiassa kaikki kunnan rakennukset luokitellaan säilytettäviin, myytäviin tai purettaviin. Kiinteistöstrategia on tulossa päätöksentekoon keväällä 2024. Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt muodostavat kunnan kannalta vaikeasti arvioitavissa olevan riskikeskittymän. Rakennukset eivät ole uusia ja korjausten tarpeellisuudesta käydään jatkuvaa vääntöä. Vuokrasopimusten jatkuminen on epävarmaa siirtymäajan jälkeen, mikä luo oman riskinsä myös kunnan tulopuolelle. Kunnan kiinteistöt on pääsääntöisesti vakuutettu täysturvavakuutuksilla sekä tärkeimpien laitosten osalta lisäksi keskeytysvakuutuksilla.

Kunnan tuottamien palvelujen tuottaminen osalta henkilöstöön liittyvät ovat merkittävässä asemassa. Henkilöstön saatavuusongelma on akuutti riskitekijä edelleen varsinkin varhaiskasvatuksessa ja laitoshuollon tehtävissä. Etenkin sijaisten saatavuudessa on ollut ongelmia ja ongelman odotetaan säilyvän samanlaisena jatkossakin. Henkilökunnan eläköityminen on nopeaa seuraavan 10 vuoden aikana ja henkilökunnan osaamiseen pitää sen vuoksi kiinnittää huomiota. Paljon tietoa ja kokemusta on siirtymässä pois kunnallisista tehtävistä ja tiedon säilymisestä kuntien käytössä pitää sen vuoksi huolehtia. Talous- ja palkkahallinnon palveluiden ulkoistaminen Tilikunta Oy:lle on vähentänyt henkilöriskiä, mutta on tuonut mukaansa muutokseen liittyviä käytännön ongelmia. Nämä ongelmat ovat liittyneet ohjelmistovaihdokseen ja erilaisiin toimintatapoihin, joiden voidaan olevan kuitenkin vähenemässä. Taloushallinnon palveluja on ulkoistettu 1.1.2023 alkaen ja palkkahallinto ulkoistettu 1.1.2024 alkaen.

Kunnalla on merkittävät vastuut seudullisissa yrityksissä, joita ovat Turun Seudun Vesi Oy, Turun

Seudun Puhdistamo Oy sekä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Kunta on myöntänyt Maskun Vesihuolto Oy:lle 4,4 miljoonan euron suuruisen pitkäaikaisen lainan, josta vuoden 2023 lopussa oli jäljellä 1 308 506 euroa. Runkovesiputken rakentaminen Raisiosta Maskuun on lisäämässä merkittävästi Maskun kunnan vastuita, mutta se samalla vähentää veden toimituksiin liittyviä riskejä. Edellä mainituille yrityksille myönnettyt lainat ja takaukset ovat lähes riskittömiä, koska ne edustavat ns. luonnollista monopolia.

Ympäristöriskeistä keskeisimmät liittyvät liikenteeseen sekä maanteitse ja rautatiellä suoritettaviin vaarallisten aineiden kuljetuksiin. Suolaus ja VT8:n nelikaistaistus aiheuttavat ongelmia pohjaveden laadulle ja määrälle. Maskun alueelle on laadittu pohjaveden hallintasuunnitelma sekä hulevesien ohjaussuunnitelma. Lisäksi on laadittu varaveden hankintasuunnitelma kriisitilanteiden varalta.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Riskien hallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Kuntalain 14 §:n 7 kohdan mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Varsinainen huolehtimisvastuu on 39 §:n mukaisesti kunnanhallituksella. Maskun kunnanvaltuuston 12.6.2023 hyväksymän hallintosäännön 10 luvussa on jaettu sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tehtävät ja vastuut toimielimille sekä viranhaltijoille.

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan kunnan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistuen. Maskun kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on määritelty kunnanhallituksen tekemän päätöksen mukaisesti vuonna 2015 (Khall 7.9.2015 § 240). Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ohjaavat perusteet vaativat päivittämistä ja erityisesti tarkentamista. Valvonta ja riskien hallinta on muodostunut osaksi päivittäistä työtä, mutta raportointivaatimuksia ja valvonnan toteuttamistapaa ja -menetelmiä olisi hyvä kirjata konkreettisemmin valvontaa ja riskienhallintaa koskeviin perusteisiin.

Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanjohtaja sekä toimialojen ja tehtäväalueiden johtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tehtäväalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimintayksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA

Ulkoinen (1000€)	TP 2023	TP 2022
TOIMINTATUOTOT	3 048	4 692
TOIMINTAKULUT	- 30 305	- 57 187
TOIMINTAKATE	- 27 254	- 52 495
VEROTULOT	24 341	46 836
VALTIONOSUJEDET	6 263	10 647
RAHOITUSTUOTOT- JA KULUT	- 996	- 144
Korkotuotot	35	39
Muut rahoitustuotot	14	111
Korkokulut	- 1 040	- 246
Muut rahoituskulut	- 6	- 48
VUOSIKATE	2 354	4 844
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 3 023	- 3 342
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	50	
Satunnaiset tuotot	50	
TILIKAUDEN TULOS	- 619	1 503
Poistoeron muutos	86	86
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	- 533	1 588

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Alla olevassa taulukossa on kuvattu tuloslaskelman tunnusluvut sekä niiden laskemiseen käytetyt kaavat.

	2023	2022	
Toimintakate, 1000 €	-27 254	-52 495	Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista (= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut)	10,1	8,2	Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista - tunnusluvulla. Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.
Vuosikate, 1000 €	2 354	4 844	Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli

			<p>vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.</p> <p>Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.</p>
<p>Vuosikate prosenttia poistoista (= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset)</p>	77,9	144,7	<p>Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön Vuosikate prosenttia poistoista -tunnusluku. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.</p> <p>Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.</p> <p>Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa.</p>
<p>Vuosikate euroa /asukas</p>	244,77	502,99	<p>Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.</p>

	9616	9631	<p>Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus.</p> <p>Asukasmääränä tunnusluvussa on käytetty Tilastokeskuksen ennustetta, koska 31.12.2023 asukasmäärää ei ole vielä tiedossa.</p> <p>Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.</p>
Tilikauden tulos, 1000 €	- 619	1 503	<p>Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.</p>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä, 1000 €	- 533	1 588	<p>Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.</p>

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

	TP 2023 1 000 €	TP 2022 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 354	4 844
Satunnaiset erät	50	0
Tulorahoituksen korjauserät	-105	-293
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 994	-2 639
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5	84
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 590	1 180
Toiminnan ja investointien rahavirta	900	3 176
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-15	
Antolainasaamisten vähennykset	175	175
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-	10000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2904	-3126
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500	-10000
Lainakannan muutokset yhteensä	-2404	-3126
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	596	-2114
Rahoituksen rahavirta	-1648	-5065
Rahavirtojen muutos	-748	-1888
Rahavarat 31.12.	1861	2609
Rahavarat 1.1.	2609	4497
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	78,7	189,6
Lainanhoitokate	0,59	0,99
Kassan riittävyys, pv	18	15
Asukasmäärä	9616	9631

Seuraavassa on esitetty edellä kerrottujen tunnuslukujen kaavat ja taustaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko ole-massa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä: Tuloslaskelmasta: Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön, korkokulut ja muut rahoituskulut ja rahoituslaskelmasta: Investointimenot, antolainojen lisäksi, pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA	TP 2023	TP 2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	57	80
AINEETTOMAT OIKEUDET	37	76
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	20	4
AINEELLISET HYÖDYKKEET	56 174	56 330
MAA- JA VESIALUEET	9 536	9 506
RAKENNUKSET	37 510	38 428
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	8 057	7 791
KONEET JA KALUSTO	519	566
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	552	40
SIJOITUKSET	10 154	13 394
OSAKKEET JA OSUUDET	8 308	11 388
MUUT LAINASAAMISET	1 516	1 676
MUUT SAAMISET	330	330
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	66 385	69 804
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	1 494	1 549
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 494	1 549
MYyntISAAMISET	463	423
LAINASAAMISET	0	0
MUUT SAAMISET	310	497
SIIRTOSAAMISET	721	629
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 861	2 609
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 355	4 157
VASTAAVAA YHTEENSÄ	69 740	73 962

VASTATTAVAA	TP 2023	TP 2022
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	18 582	20 269
ARVONKOROTUSRAHASTO	103	103
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 767	5 179
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-533	1 588
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 919	27 139
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	1 336	1 421
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	1 336	1 421
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	83	83
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	83	83
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	79	207
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	79	207
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	21 102	23 744
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	21 102	23 744
LYHYTAIKAINEN	22 222	21 368
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	17 141	16 904
SAADUT ENNAKOT	14	12
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	2 025	1 509
MUUT VELAT	297	278
SIIRTOVELAT	2 745	2 664
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	43 324	45 111
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	69 740	73 962

TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	37,4	38,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	128,7	72,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	6 234	6 767
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	648	703
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	38 244	40 648
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	3977	4221
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	38 247	40 648
Lainasaamiset, 1000 euroa	1 515	1 676

TASEEN TUNNUSLUKIJEN LASKEMINEN

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta¹⁴.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä:

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistetty	Ei yhdistetty
Tytäryhteisöt		
Maskun Vesihuolto Oy	X	
Kuntayhtymät		
Varsinais-Suomen liitto	X	
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	X	
Osuuskunnat		
Vakka-Suomen Sanomat		X
Muut		
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy		X
Turun seudun puhdistamo Oy		X
Turun Seudun Vesi Oy		X
Tilikunta Oy		X
Monetra Oy		X

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjausta toteutetaan vuonna 31.5.2021 hyväksytyjen konserniohjeiden pohjalta. Konserniohjausta toteutetaan mm. seuraamalla sektorikohtaisesti yhteisöjen kokousten esityslistoja, pöytäkirjoja sekä taloudellista tilannetta. Lisäksi osallistutaan kuntayhtymien järjestämiin neuvottelu- ja informaatiotilaisuuksiin. Kuntayhtymien kanssa neuvotellaan erikseen tarpeen mukaan. Taloudesta pyydetään osavuositarkastukset. Kuntayhtymiä koskevia tavoitteita on asetettu lähinnä Maskun Vesihuolto Oy:n osalta. Osa hallintokuntien tavoitteista koskettaa suoraan tai välillisesti myös kuntayhtymien toiminnan suuntaamista ja suoritteita. Osasta kuntayhtymien talousarvioista on annettu lausunnot sekä käyty neuvotteluja kuntayhtymien edustajien kanssa. Lisäksi kunnanhallitus voi erikseen antaa ohjeistusta kuntayhtymille.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Maskun Vesihuolto Oy lyhensi tilikauden aikana kunnan antamaa lainaa 175 938 euroa. Lainaa on jäljellä 1 308 506 euroa. Vuoden 2023 alussa sote-kuntayhtymät siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Muita olennaisia muutoksia konsernissa ei vuoden aikana tapahtunut.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Maskun kunnan konsernissa ei ole tulossa merkittäviä muutoksia. Maskun Vesihuolto Oy:n toimenpiteet yhdysvesijohdon rakentamisessa Turun Seudun Vesi Oy:n verkostoon tulevat vaikuttamaan positiivisesti vesihuollon turvaamiseen. Hankkeen etenemistä on edelleenkin hidastanut omistajakuntien välinen erimielisyys pääomakustannusten jakamisesta. Peruturvakuntayhtymä Akselin toiminta siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hoidettavaksi vuoden 2023 alussa ja toiminnan päättämistä koskeva loppuselvitys valmistui kevään 2023 aikana.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernin valvonta on toteutettu hallintosäännön ja konserniohjeen mukaisesti eikä valvonnassa ole havaittu puutteita. Perusturvakuntayhtymä Akseli maksoi vuoden aikana palautusta kuntayhtymän purkamiseen liittyen 792 408 euroa. Akselin toiminta päättyi vuodenvaihteessa 2023, mutta loppuselvityksen tekeminen venyi kesään asti. Maskun palautusosuudet Akselin ja sairaanhoitopiirin sekä erityissairaanhoitopiirien pääomista on kirjattu peruspääoman muutoksina. Sen lisäksi Akselin kohdalla on vuodelle 2023 kirjattu tulosvaikutteisesti vyörytykseen liittyvä kulukirjaus 380 744 euroa ja syntynyt tappio 168 539 euroa.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	TP 2023	TP 2022
Toimintatuotot	7 049	39 067
Toimintakulut	- 33 578	- 89 828
Valmistus omaan käyttöön	2	-
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-	- 11
Toimintakate	- 26 527	- 50 772
Verotulot	24 341	46 836
Valtionosuudet	6 350	10 719
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	29	9
Muut rahoitustuotot	30	138
Korkokulut	- 1 059	- 350
Muut rahoituskulut	- 13	- 65
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	- 1 013	- 269
Vuosikate	3 151	6 514
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4013	-5174
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	0	-697
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4013	-5175
Satunnaiset erät	50	0
Tilikauden tulos	-812	1339
Tilikauden verot	0	-65
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	0	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-812	1271
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	21,0	43,5
Vuosikate/Poistot, %	78,5	125,9
Vuosikate, euroa/asukas	327,66	676,36

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 €	TP 2023	TP 2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 151	6 514
Satunnaiset erät	50	0
Tilikauden verot	0	-65
Tulorahoituksen korjauserät	-106	-285
Toiminta netto	3 094	6 164
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 946	-7 079
Rahoitusosuudet investointeihin	5	182
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 796	1 194
Investoinnit netto	-2 145	-5 703
Toiminnan ja investointien rahavirta	950	460
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-15	
Antolainasaamisten vähennys	176	176
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	13 230
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 080	-4 072
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500	-9 878
Oman pääoman muutokset		-4
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-128	-67
Vaihto-omaisuuden muutos	3	55
Saamisten muutos	164	2 554
Korottomien velkojen muutos	-2 688	655
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-5 069	1 340
Rahavarojen muutos	-4 119	1 800
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 228	9 014
Rahavarat 1.1.	8 347	7 214
Rahavarojen muutos	-4 119	1 800
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	6 676	-236
Investointien tulorahoitus, %	79,9	90,0
Lainanhoitokate	0,71	1,11
Kassan riittävyys, pv	42	32
Asukasmäärä	9 616	9 631

VASTAAVAA	2023 €	2022 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	55 272,76	80 651,38
Konserniliikearvo	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	3 254,30	6 622,09
Ennakkomaksut	0,00	0,00
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	<i>58 527,06</i>	<i>87 273,46</i>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9 825 906,85	9 992 664,50
Rakennukset	37 797 362,83	46 601 287,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 817 432,52	13 957 856,33
Koneet ja kalusto	1 207 277,40	2 437 923,70
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	3 380,39
Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	901 875,94	432 684,64
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	<i>63 549 855,54</i>	<i>73 425 797,49</i>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	0,00	180 010,43
Muut osakkeet ja osuudet	896 146,37	945 809,74
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	206 556,29	191 556,29
Muut saamiset	331 502,03	354 832,73
<i>Sijoitukset</i>	<i>1 434 204,69</i>	<i>1 672 209,19</i>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	97 828,75	78 027,73
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	137 948,02
Muut toimeksiantojen varat	216 438,01	195 192,47
<i>Toimeksiantojen varat</i>	<i>314 266,76</i>	<i>411 168,22</i>

Jatkuu

Jatkuu

VASTAAVAA	TP 2023 €	TP 2022 €
<i>VAIHTUVAT VASTAAVAT</i>		
<i>Vaihto-omaisuus</i>		
Aineet ja tarvikkeet	8 649,96	213 942,21
Keskeneräiset tuotteet	52 883,45	55 341,33
Ennakkomaksut	0,00	0,00
<i>Vaihto-omaisuus</i>	<i>61 533,41</i>	<i>269 283,54</i>
<i>Saamiset</i>		
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>		
Myyntisaamiset	1 050 802,03	2 051 335,83
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	444 755,38	1 033 099,39
Siirtosaamiset	625 271,76	973 319,46
<i>Saamiset</i>	<i>2 120 829,17</i>	<i>4 057 754,68</i>
<i>Rahoitusarvoarvopaperit</i>		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	252 205,56	378 178,87
<i>Rahat ja pankkisaamiset</i>	<i>3 975 857,45</i>	<i>8 635 869,53</i>
VASTAAVAA	71 767 279,64	88 937 534,98

VASTATTAVAA	TP 2023 €	TP 2022 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 582 174,20	20 268 829,99
Osuus kuntayhtymän oman pääoman lisäyksestä	0,00	686,00
Liittymismaksurahasto	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän oman pääoman lisäyksestä	0,00	686,00
Arvonkorotusrahasto	102 907,46	102 907,46
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 305 412,96	3 958 834,20
Tilikauden yli/alijäämä	-811 837,40	1 269 782,68
OMA PÄÄOMA	23 178 657,22	25 601 040,33
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	11 203,01
KONSERNIRESERVI		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaa-ehtoiset varaukset	0,00	0,00
<i>Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset</i>	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	0,00	1 905,59
Muut pakolliset varaukset	82 530,00	673 842,65
<i>Pakolliset varaukset</i>	82 530,00	675 748,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	97 828,75	78 027,73
Lahjoitusrahastojen pääomat	79 058,07	345 208,30
Muut toimeksiantojen pääomat	216 438,01	195 192,47
<i>Toimeksiantojen pääomat</i>	393 324,83	618 428,50

Jatkuu

Jatkuu

VASTATTAVAA	TP 2023 €	TP 2022 €
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 102 443,57	27 843 176,59
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta lainanantajilta	0,00	1 342,18
Saadut ennakot	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	4 306 092,51	4 306 092,51
Siirtovelat	0,00	0,00
<i>Pitkäaikainen</i>	<i>25 408 536,08</i>	<i>32 150 611,29</i>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 141 118,22	17 992 298,19
Lainat julkisyhteisöiltä	87 968,94	0,00
Laina muilta lainanantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	13 650,90	72 610,07
Ostovelat	2 071 218,62	4 340 001,38
Muut lyhytaikaiset velat	424 489,00	867 572,92
Siirtovelat	2 965 785,82	6 608 021,07
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
<i>Lyhytaikainen</i>	<i>22 704 231,50</i>	<i>29 880 503,62</i>
VASTATTAVAA	71 767 279,64	88 937 534,98
Konsernin omavaraisuus, %	32,3	28,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	127,4	64,1
Kertynyt yli-/alijäämä	4 493 575,56	5 228 616,88
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	467,30	542,89
Konsernin lainakanta 31.12. (korollinen)	42 549 654,30	50 142 090,47
Konsernin lainat €/asukas	4 424,88	5 206,41
Konsernin lainasaamiset 31.12.	206 556,29	191 556,29
Asukasmäärä	9 616	9 631
Konsernin henkilöstömäärä (kunta ja tytäryhteisöt)	378	381

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden alijäämä 533 297 euroa kirjataan taseen yli-/alijäämätilille. Kirjauksen jälkeen taseessa olevan ylijäämän määrä on 6 233 946 euroa.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Maskun tunnusluvut eivät ole edellyttäneet pakollisia tasapainottamistoimia viime vuosina. Lisäksi kunnan taseeseen on aikaisempina vuosina kertynyt ylijäämää ja ylijäämä näytti olevan edelleen kasvussa vuonna 2023. heikko joulukuun tulos painoi tilikauden alijäämäiseksi, minkä jälkeen ylijäämää oli runsaat 6,2 milj. euroa.

Talousarvion laadintavaiheessa jo huomattiin, että vuoden 2024 muodostuu reippaasti alijäämäiseksi ja suunnitteluvuosinakaan ei ole tulossa ylijäämiä. Tämän vuoksi on nähty välttämättömäksi aloittaa kunnan talouden tervehdyttäminen ja kunnanhallitus päätti lokakuussa 2023 aloittaa talouden sopeuttamisohjelman laadinnan. Vuoden 2023 tilinpäätös muodostui alijäämäiseksi ja tulos on siten merkittävästi huonompi kuin vuoden 2023 talousarviossa arvioitiin. Tämä merkitsee, että lähtötilanne vuodelle 2024 on huonompi kuin vielä ko. vuoden talousarviota laadittaessa lokakuussa 2023 arvioitiin.

Toimintakulujen osalta vuoden 2023 tilinpäätöksen lukemat ovat monien kululajien osalta korkeampia kuin vielä talousarvion laadinnan yhteydessä ennustettiin. Henkilöstökulut ovat 285 000 euroa yli vuoden 2023 talousarvion, joten lähtötaso on jo merkittävästi heikentänyt liikkumavaraa myös tältä osin. Lisäksi muiden toimintakuluihin kuuluvien kuluerien toteumat nousevat monien kulujen osalta lähelle vuoden 2024 talousarvion lukuja, vaikka tarkastelussa jätettäisiin huomioimatta kertaluonteiset tai poikkeukselliset kirjaukset. Lisäksi valtionosuudet ovat 326 000 ennakoitua pienemmät vuodelle 2024 ja myös verotulojen osalta ei olla saamassa merkittävää helpotusta näkymiin.

Tarve kunnan talouden tasapainottamisohjelmalle on kasvanut edellä esitettyjen tämänhetkiseen tilanteeseen peilaavien näkemysten perusteella, kun jo näkymät vuodelle 2024 on merkittävästi heikentyneet tilinpäätöslukujen valossa. Tilikauden tuloksen kääntäminen edes nollatulokseksi vaatii paljon suurempaa sopeuttamistarvetta kuin vielä lokakuussa 2023 arvioitiin.

2 Talousarvion toteutuminen

Alla on esitetty yhteenvetotaulukko käyttötalouden toteutumisvertailuista

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Maskun kunta						
TOIMINTATUOTOT	3 385		3 385	3 048	- 337	-9,96 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				2	2	0,00 %
TOIMINTAKULUT	- 28 502		- 28 502	- 30 305	- 1 802	6,32 %
TOIMINTAKATE	- 25 117		- 25 117	- 27 254	- 2 137	8,51 %
Vaalit						
TOIMINTATUOTOT	18		18	17	- 1	-3,64 %
TOIMINTAKULUT	- 10		- 10	- 15	- 5	53,94 %
TOIMINTAKATE	8		8	2	- 6	-70,18 %
Tilintarkastus						
TOIMINTAKULUT	- 18		- 18	- 16	2	-9,51 %
TOIMINTAKATE	- 18		- 18	- 16	2	-9,51 %
Yleishallinto						
TOIMINTATUOTOT	257		257	182	- 75	-29,17 %
TOIMINTAKULUT	- 1 354		- 1 354	- 1 341	14	-1,01 %
TOIMINTAKATE	- 1 097		- 1 097	- 1 158	- 61	5,58 %
Talous- ja henkilöstöpalvelut						
TOIMINTATUOTOT	107		107	138	31	29,31 %
TOIMINTAKULUT	- 1 876		- 1 876	- 2 016	- 139	7,42 %
TOIMINTAKATE	- 1 769		- 1 769	- 1 877	- 108	6,10 %
Yhdyskuntasuunnittelu						
TOIMINTATUOTOT	100		100	20	- 80	-79,65 %
TOIMINTAKULUT	- 211		- 211	- 218	- 7	3,41 %
TOIMINTAKATE	- 111		- 111	- 198	- 87	78,27 %
Terveyspalvelut						
TOIMINTATUOTOT						0,00 %
TOIMINTAKULUT	- 120		- 120	- 663	- 543	451,71 %
TOIMINTAKATE	- 120		- 120	- 662	- 542	451,35 %
Opetuspalvelut						
TOIMINTATUOTOT	500		500	577	77	15,50 %
TOIMINTAKULUT	- 10 856		- 10 856	- 11 251	- 395	3,64 %
TOIMINTAKATE	- 10 356		- 10 356	- 10 673	- 317	3,07 %
Varhaiskasvatuspalvelut						
TOIMINTATUOTOT	599		599	542	- 57	-9,47 %
TOIMINTAKULUT	- 6 575		- 6 575	- 7 116	- 541	8,23 %
TOIMINTAKATE	- 5 976		- 5 976	- 6 574	- 598	10,00 %
Hyvinvointipalvelut						
TOIMINTATUOTOT	159		159	152	- 7	-4,69 %
TOIMINTAKULUT	- 1 209		- 1 209	- 1 239	- 30	2,44 %
TOIMINTAKATE	- 1 050		- 1 050	- 1 087	- 37	3,53 %

(1000€)	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu						
TOIMINTATUOTOT	295		295	116	- 179	-60,74 %
TOIMINTAKULUT	- 345		- 345	- 349	- 4	1,05 %
TOIMINTAKATE	- 50		- 50	- 233	- 183	366,05 %
Tekninen hallinto						
TOIMINTATUOTOT				2	2	0,00 %
TOIMINTAKULUT	- 189		- 189	- 182	7	-3,92 %
TOIMINTAKATE	- 189		- 189	- 180	9	-4,84 %
Ruoka- ja laitoshuoltopalvelut						
TOIMINTATUOTOT	2		2	14	12	601,85 %
TOIMINTAKULUT	- 2 357		- 2 357	- 2 217	140	-5,95 %
TOIMINTAKATE	- 2 355		- 2 355	- 2 203	152	-6,46 %
Kiinteistötoimi						
TOIMINTATUOTOT	1 335		1 335	1 275	- 60	-4,50 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				2	2	0,00 %
TOIMINTAKULUT	- 2 582		- 2 582	- 2 770	- 188	7,26 %
TOIMINTAKATE	- 1 248		- 1 248	- 1 493	- 246	19,68 %
Yleiset alueet						
TOIMINTATUOTOT	13		13	12	- 1	-10,86 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						0,00 %
TOIMINTAKULUT	- 799		- 799	- 913	- 114	14,32 %
TOIMINTAKATE	- 786		- 786	- 901	- 116	14,71 %

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa (110 §). Kuntastrategiassa määritellään sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategisten tavoitteiden toteutumisesta on suositeltavaa raportoida ainakin tilinpäätöksessä.

Talousarvion otetut tavoitteet ovat erityyppisiä. Ne voivat koskea kunnan aluetta, asemaa ja taloutta kokonaisuutena tai ne voivat koskea kunnan väestöä tai määrättyä asiakasryhmää, jolle kunta järjestää palveluja. Tavoitteita voidaan asettaa myös palvelujen tuotanto- tai järjestämisprosessille palvelujen määrää tai laatua taikka niiden järjestämistapaa koskevinä tavoitteina.

Kaikkia talousarvion tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite. Tavoitteiden sitovuus on kuitenkin erilainen. Se riippuu tavoitteen saavuttamisajasta, meno- tai tulosidonnaisuudesta tai siitä, kuinka paljon muut tekijät kuin kunnan omat toimenpiteet vaikuttavat tavoitteen toteutumiseen.

2.1.1 Keskusvaalilautakunta

2.1.1.1 Vaalit

Tilivelvollinen

Hallintojohtaja Maija Löfstedt

Toiminnan kuvaus

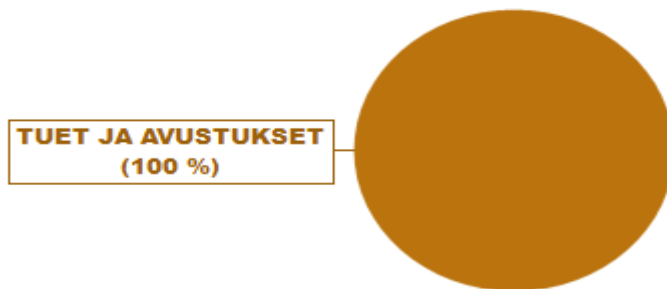
Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on kunta- ja valtiollisten vaalien, sekä alue- ja europarlamenttivaalien ennakoöänestyksen ja varsinaisen vaalipäivän äänestyksen järjestäminen.

Toimintakertomus

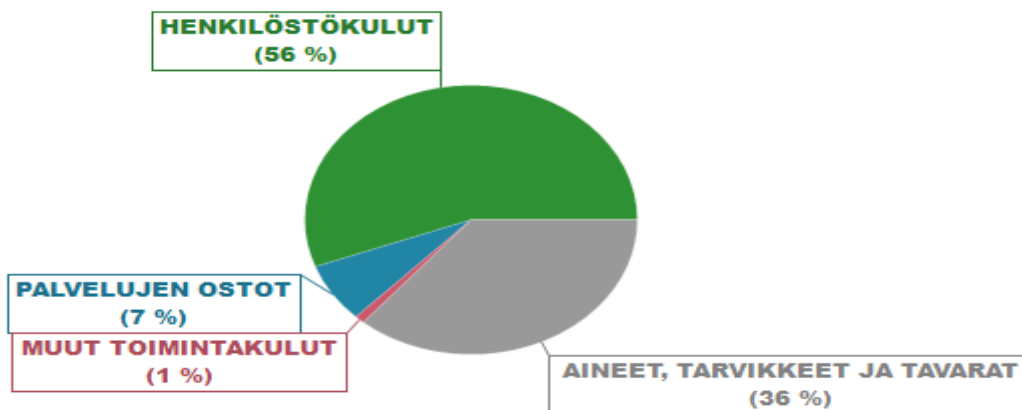
Keväällä 2023 järjestettiin eduskuntavaalit ja syksyn aikana käynnistettiin varautuminen tammi-helmikuun 2024 presidentinvaalien hoitamiseen.

Kunnanvaltuuston puheenjohtajan pyynnöstä keskusvaalilautakunta täydensi vuoden aikana neljästi eri valtuustoryhmien varavaltuutettujen määrää.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Kunta luo asukkaille mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon ja kehittää omaa elinympäristöään	Eduskuntavaalien järjestäminen	Eduskuntavaalit on järjestetty lain mukaisesti

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Äänioikeutettujen määrä	7 270	7 300	7 424	101,7 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	18 000	0	18 000	17 345	-655	-3,6 %
TOIMINTAKULUT	-9 650	0	-9 650	-14 855	-5 205	53,9 %
TOIMINTAKATE	8 350	0	8 350	2 490	-5 860	-70,2 %

2.1.2 Tarkastuslautakunta

2.1.2.1 Tilintarkastus

Tilivelvollinen

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen osana kunnan valvontakokonaisuutta. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja tuloksellisuuden arviointi. Lisäksi lautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

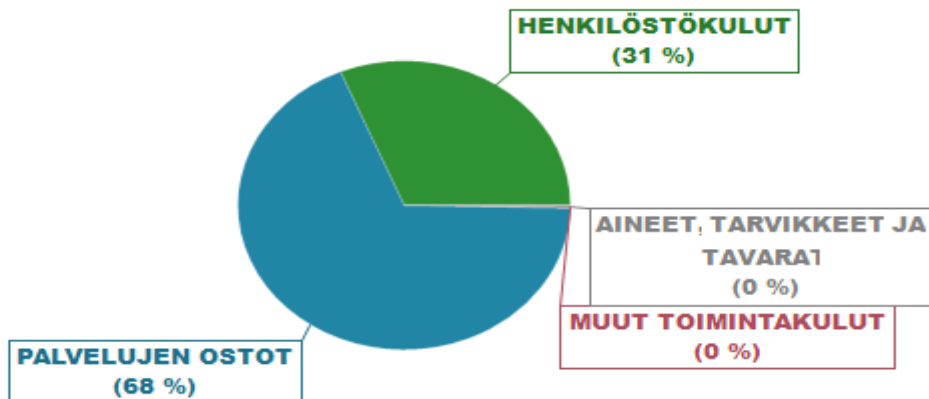
Valtuusto on Kuntalain 71 §:n mukaisesti asettanut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Maskun kunnan tilintarkastuksesta on tehty sopimus BDO Oy:n kanssa. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii Sinikka Niitynperä kesäkuun loppuun asti ja elokuulla uutena vastuunalaisena tilintarkastajan aloitti Sari Isaksson.

Toimintakertomus

Tarkastuslautakunnan toiminnan muutokset vuonna 2023 liittyivät arviointikertomuksen laadintaprosessiin. Arviointikauden työtä tehostettiin merkittävästi arviointikertomuksen onnistumista varten, ja arvioinnin tueksi lautakunta kuuli vuoden aikana seuraavia viranhaltijoita; Kunnanjohtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja, sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, tekninen johtaja, hyvinvointijohtaja ja elinvoimapäällikkö. Lisäksi lautakunta kuuli tilintarkastajaa kahdesti vuoden 2023 aikana tilinpäätöksen tarkastuksesta. Lautakunta kokousti vuonna 2023 kahdeksan kertaa.

Tarkastuslautakunnan työskentelyilmapiiri on avointa ja keskustelevaa. Muutoksia taloudessa vuonna 2023 ei ollut. Toiminnallisten muutosten jatkaminen ja arviointikertomuksen kehittäminen ovat tarkastuslautakunnan prioriteettitavoitteita myös tulevina vuosina. Arviointikertomuksesta pyritään laatimaan jatkossakin työkalu, joka edesauttaa toimialojen työtä.

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Kunnan taloudellinen vakavaraisuus paranee. Velka laskee ja taseen ylijäämä kasvaa.	Arviointikertomuksen laatiminen Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen seuranta. Tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittaminen. Tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta.	Arviointikertomus valmistuu toukokuulla 2024. Valtuuston asettamien tavoitteiden seuranta on jatkuvaa. Yhteistyö tilintarkastajan kanssa on sujuvaa. Tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista seurataan.
Palvelut järjestetään tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti, kohderyhmät huomioiden	Sidonnaisuusrekisterin toimivuus	Sidonnaisuusrekisteri on käytössä ja sitä päivitetään.

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Tilintarkastuspäiviä	9	12	12	100,0 %
Lautakunnan kokouksia	7	7	8	114,3 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTAKULUT	-18 100	0	-18 100	-16 378	1 722	-9,5 %
TOIMINTAKATE	-18 100	0	-18 100	-16 378	1 722	-9,5 %

2.1.3 Kunnanhallitus

2.1.3.1 Yleishallinto

Tilivelvollinen

Kunnanjohtaja Miira Raiskila, hallintojohtaja Maija Löfstedt, elinvoimapäällikkö Lauri Hyttinen

Toiminnan kuvaus

Yleishallinto jakaantuu kunnanvaltuustoon, kunnanhallitukseen, hallintopalveluihin ja elinvoimapalveluihin.

Hallintopalvelut tuottaa kunnan sisäisiä tukipalveluita sekä huolehtii ylimmän luottamus- ja viranhaltijajohdon kokouspalveluista. Tämän lisäksi hallintopalveluiden tehtävänä on huolehtia viranomaisviestinnästä sekä joukko- ja palveluliikennepalveluista.

Elinvoimapalvelut edistävää kunnan vetovoiman kehittämistä palvelemalla nykyisiä ja potentiaalisia uusia asukkaita, yrityksiä, yhdistyksiä ja muita toimijoita yhteistyötä lisäämällä, toimintaa kehittämällä ja viestimällä tehokkaasti ja tuloksellisesti.

Toimintakertomus

Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus

Kunnanjohtaja Arto Oikarinen eläköityi 1.5.2023 ja virkaan valittu Miira Raiskila aloitti 5.6.2023. Viransijaisena tehtävää hoiti kolmen kuukauden ajan talous- ja henkilöstöjohtaja.

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujen tehtävänkuvat tarkistettiin ja asiantuntijuutta lisättiin vastaamaan paremmin asiakirjahallintaan ja sen digitalisaatioon sekä tietosuojaan. Tämän mahdollisti yhden toimistosihteerin toimen vapautuminen ja sen myötä muuttaminen tiedonhallinnan asiantuntijan viraksi. Työhön siirtyi elokuun alussa aiemmin kunnassamme henkilöstöhallinnon ja tiedonhallinnan parissa työskennellyt asiantuntija.

Hallintopalvelut järjestettiin koko vuoden vajaalla henkilöstöresurssilla. Tilannetta pyrittiin helpottamaan kuukaudeksi palkatun kuntaharjoittelijan ja puoleksi vuodeksi palkatun työllistetyn avulla. Yhden henkilötyövuoden 40 %:n työaikavaje jatkuu myös koko seuraavan vuoden.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen vaikutti vähäisessä määrin vanhuksille vuokrattavien asuntojen yhteistoimintaan.

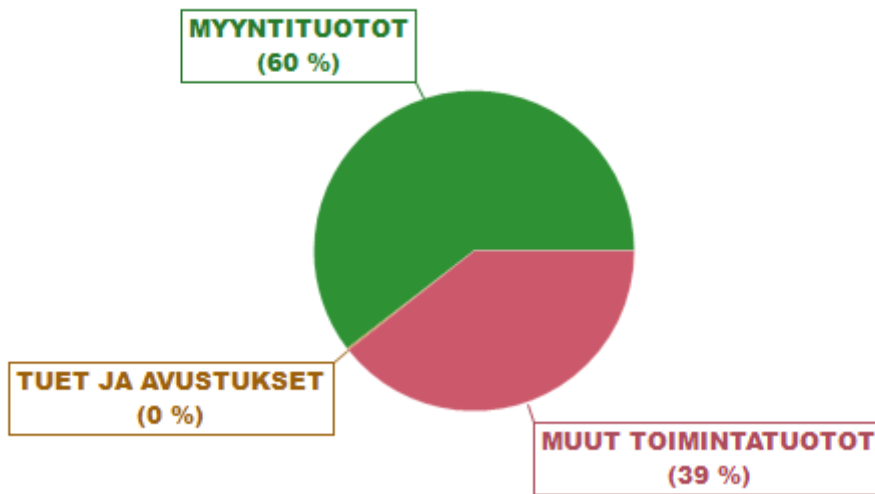
Elinvoima

Toimintaympäristön muutokset vaikuttivat erittäin voimakkaasti elinvoiman kehittymiseen. Asuinrakentamisen tonttikysyntä hiipui edellisiin vuosiin verrattuna, vaikka toimitilarakentamisen tonttimyynti ylitti tavoitteet. Asukasluvun aiempien vuosien kasvu taittui osin luonnollisen väestönlisäyksen käännyttyä negatiiviseksi ja osittain muuttotappiosta johtuen.

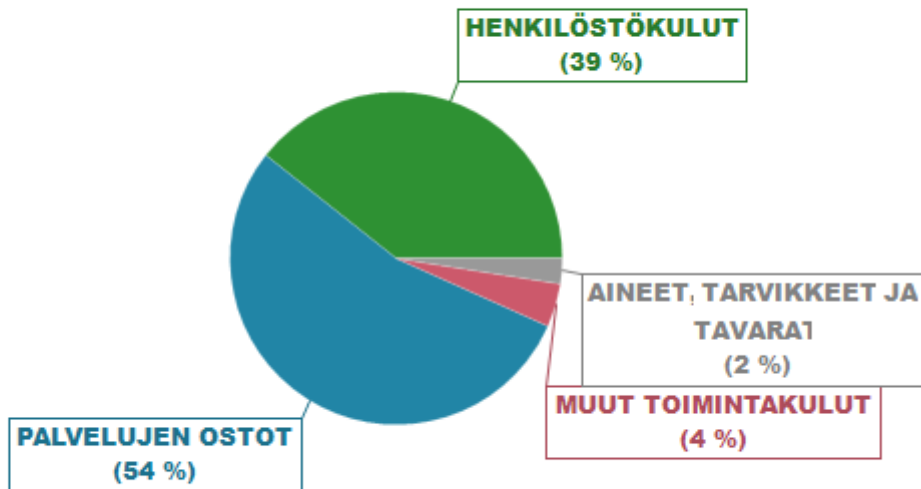
Kerrostalarakentamisen tarpeeseen vastaamiseksi käynnistettiin selvitystyö Keskuskaaren korttelin osalta.

Keväällä toteutetut Yrittäjälounaat saivat hyvän vastaanoton. Yhteistyö yrittäjäyhdistyksen kanssa jatkui tiiviinä. Yrittäjyyskasvatuksessa jatkettiin edelleen 5.-luokkien Pikkuymrittäjät-toimintaa NYT-Yrityskylän lisäksi.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Maskun asukasluku kasvaa siten, että vuonna 2028 saavutetaan 10 000 asukkaan raja.	Varmistetaan monipuolinen tonttitarjonta.	Palsalan asemakaava-alueen kunnallistekniikka on valmistunut ja tontit rakennettavissa. Pirttimäki II asemaakaava on etenemässä ehdotusvaiheeseen. Tonttihuutokauppa toteutettiin ja kaikkiin kohteisiin jätettiin tarjouksia. Osa kaupoista ehdittiin tehdä ennen vuoden päättymistä.
Kunta toimii aktiivisesti joukkoliikenteen monipuolistamiseksi.	Käynnistetään palvelu- ja joukkoliikenteen kehittäminen.	Palvelu- ja joukkoliikenneselvityksen laadinta on aikataulutettu vuodelle 2024.
Johtamisjärjestelmä on selkeä ja poliittiset päätöksentekijät sekä työntekijät tietävät omat tehtävänsä.	Mitataan ja kehitetään päätöksentekoa mm. kyselyin ja koulutusta tarjoamalla.	Kunta on mukana Uuden sukupolven organisaatiot - verkostossa. Valtuustotyöskentelyn väliarviointikysely on toteutettu. Hallintosäännön päivitys ja organisaatiomuutos on aikataulutettu vuodelle 2024.
Kehitetään keskusta-alueen palveluita ja monipuolisia asumismahdollisuuksia.	Edistetään maanomistajien ja rakentajien välistä yhteistyötä hankkeiden käynnistämiseksi.	Keskustakorttelin suunnittelun käynnistyspäätös on tehty.
Yritystoiminta kunnassa monipuolistuu ja kasvaa.	Laaditaan elinkeinopoliittinen ohjelma. Mahdollistetaan yritysten joustava sijoittuminen kuntaan; tonttitarjonta ja luvitus.	
Hyödynnetään kunnan osa-alueiden – omaleimaisten kylien ja erilaisten asuinympäristöjen – vahvuudet.	Asukastyytyväisyyskyselyt kunnan eri osa-alueilla. Asuintontteja on tarjolla jokaisella kunnan osa-alueella.	Viestintää koskeva kysely (Kuntatiedote Maskulainen) tehty syksyllä. Vastausten perusteella joka kotiin jaettava tiedote koettiin tarpeelliseksi ja sen toivottiin jatkuvan. Kunnan jokaisella osa-alueella on tontteja tarjolla ja uusia kaavoja on valmisteilla kanta-Maskuun ja Lemuun.

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Luovutetut omakotitontit, kpl	10	4	10	250,0 %
- myydyt	8	2	6	300,0 %
- vuokratut	2	2	4	200,0 %
Luovutetut rivitalotontit, kpl	1	0	0	100,0 %
- myydyt	1			100,0 %
- vuokratut				100,0 %
Luovutetut yritysalueet (tonttinieliöt)	8 179	10 000	17 110	171,1 %
Kunnan verkkosivujen kävijämäärät	134 754	160 000	195 329	122,1 %
Luovutetut tontit, Palsala, kpl				
AR - myydyt			0	100,0 %
AR - vuokratut (kortteli)		1	0	0,0 %
AO - Myydyt		4	0	0,0 %
AP - Myydyt		2	0	0,0 %
AP - Vuokratut		10	0	0,0 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	257 110	0	257 110	182 123	-74 987	-29,2 %
TOIMINTAKULUT	-1 354 274	0	-1 354 274	-1 340 549	13 725	-1,0 %
TOIMINTAKATE	-1 097 164	0	-1 097 164	-1 158 425	-61 261	5,6 %

2.1.3.2 Talous- ja henkilöstöpalvelut

Tilivelvollinen

Talous- ja henkilöstöjohtaja Jenni Sipilä 1.1. - 31.5.2023

Vs. talous- ja henkilöstöjohtaja Reima Lindeman 1.6. - 31.12.2023

Toiminnan kuvaus

Talous- ja henkilöstöhallinto avustaa kunnan päätöksenteossa ja johtamisessa talousasioiden osalta ja huolehtii kunnan henkilöstö- ja tietohallinnosta sekä kirjanpidosta.

Toimintakertomus

Talous- ja henkilöstöosastolla tapahtui vuoden 2023 alussa merkittävä muutos, kun kirjanpito ja taloushallintopalvelut siirtyivät Tilikunnan hoidettavaksi. Tilikuntaan ei siirtynyt yhtään kunnan työntekijää, kun talousosaston henkilöstö eläköityi kunnan palveluksesta. Osittain kunnan taloushallintoa oli jo tehty Tilikunnan toimesta, koska eläkkeelle lähdöt ajoittuivat jo vuoden 2022 puolelle työnteon päätyttyä pitämättömien lomien vuoksi. Uusien käytäntöjen oppiminen ei ole ollut helppoa.

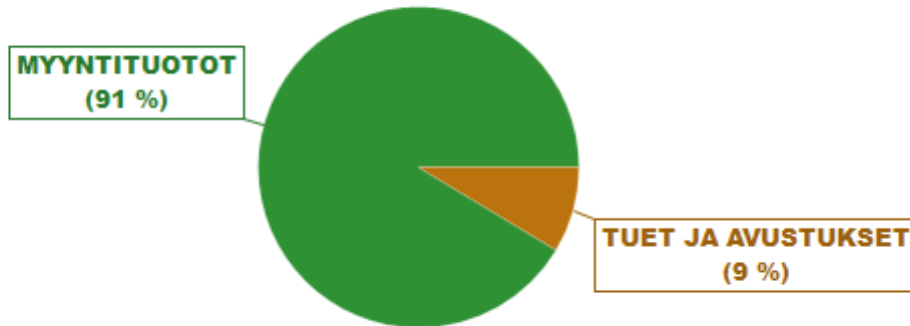
Maskun kunnan henkilöstö on huomannut suurimmat muutokset taloushallinnon ohjelmistoissa, kun CGI:n taloushallinnon ohjelmat vaihtuivat Tilikunnan käyttämään Unit-ohjelmistoon. Koulutuksesta huolimatta käyttöönotossa on ollut runsaasti haasteita, kun toiminnot eivät ole kaikilta osin olleet käytettävyydeltään yhtä toimivia kuin aiemmissa ohjelmissa. Puutteita on kirjattu koko vuoden ajan ja monien asioiden osalta muutokset eivät ole olleet Tilikunnan korjattavissa ja vaativat siten ohjelmistotoimittajan muutoksia ja toimenpiteitä. Tilikunnan kautta korjauksia virheisiin ja puutteisiin on yritetty viestittää ohjelmiston toimittajalle, mutta selvienkin virheiden korjaaminen tuntuu olevan hidasta. Taloushallinnon kannalta ohjelmiston raportointimahdollisuudet on vielä vajavaisia ja jopa aivan olennaisia raportteja puuttuu kokonaan käytöstä. Raportteja joudutaan työstämään liikaa, jotta niitä voidaan julkaista esim. esityslistojen liitteinä ja oheismateriaalina.

Palkanlaskenta säilyi vielä koko vuoden 2023 kunnan omana toimintana ja siitä huolehtivat kunnan omat työntekijät. Loppuvuodesta kuitenkin alkoi valmistautuminen myös palkanlaskennan siirtämiseksi Tilikunnan hoidettavaksi vuoden 2024 alusta alkaen. Tätä siirtymää toki helpottaa se, että palkanlaskennan hoitaminen omassa Populuksessa jatkuu myös Tilikunnan hoitaessa palkanlaskentaa. Henkilöstön osalta eriytettiin henkilöstö- ja tiedonhallinnan asiantuntijan tehtävä henkilöstöasiantuntijan ja tiedonhallinnan tehtäväksi elokuussa 2023. Henkilöstöasiantuntijan talous- ja henkilöstöosastolle kohdistuva työpanos muuttui samalla täydeksi 100 %:n työpanokseksi entisen 60 %:n panoksen sijasta. Samalla elokuussa aloitti uusi viranhaltija henkilöstöasiantuntijana ja yhteisvirkaa hoitanut viranhaltija siirtyi hallinto-osastolle tiedonhallinnan asiantuntijaksi.

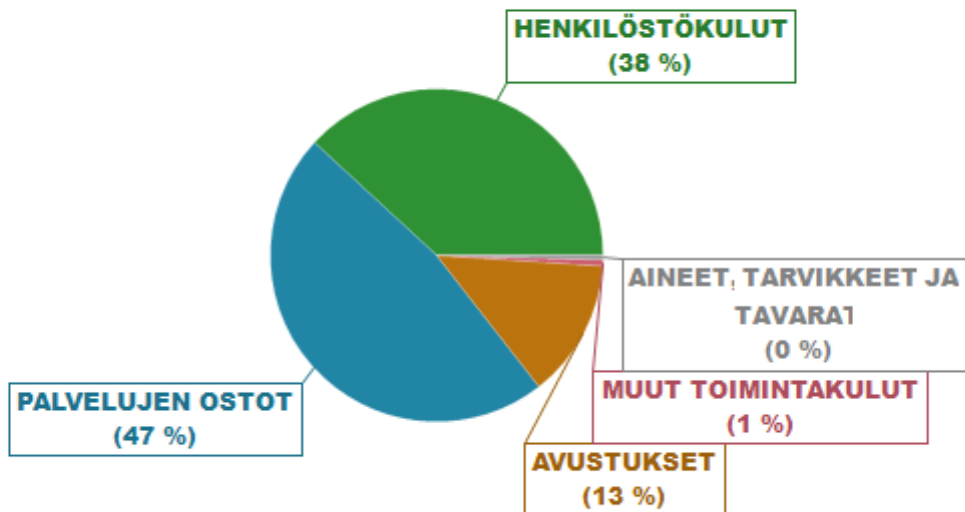
Kunnanhallitus hyväksyi maaliskuussa 2023 uuden ICT-kehittämissuunnitelman vuosille 2023–2024. ICT-osasto on toiminut kehittämissuunnitelman pohjalta ja mitään suuria muutoksia ohjelmassa ei ole päätetty. Yhteistyösopimusta ei ole solmittu Mynämäen ja Nousiaisten kuntien kesken, koska ICT-viranhaltija on vaihtunut vuoden aikana naapurikunnassa.

Valtuustoaloitteen perusteella Maskun kunta julkaisi elokuussa 2023 ensimmäisen kerran ostolaskudatansa ajalta 1.1 - 30.6.2023.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Kunnan taloudellinen vakavaraisuus paranee. Velka laskee ja taseen ylijäämä kasvaa.	Tulot ja menot pidetään tasapainossa ja lisävelkaa ei oteta	Lainamäärää on vähennetty vuoden 2023 aikana 2 404 267 euroa. Tilikauden tulos olisi ilman Akseliin liittyviä kirjauksia lähellä nollaa.
Johtaminen ja päätöksenteko on avointa, tasapuolista ja kannustavaa.	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden työskentelyn tueksi tarjotaan ajantasaista tietoa taloudesta ja henkilöstöstä. Talouden suunnittelun ja seurannan asiakirjat toteutetaan Opiferus-työkalulla Vuoden 2022 työhyvinvointikyselyn tuloksia hyödynnetään henkilöstön työn kehittämässä vuonna 2023	Raportointi ei alkuvuonna ole ollut normaalilla tasolla uuden Unit4-ohjelman ongelmien vuoksi. Tilinpäätös ja osavuositarkastukset on laadittu uudella Opiferus-taloudokumenttityökalulla. Esimiestyöskentelyä on tuettu. Työhyvinvointikyselyjen tuloksia on purettu ja tulosten perusteella on tehty toimenpiteitä mm. esihenkilötyöskentelyyn liittyen.
Henkilökunnalla on tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa työhönsä.	Henkilökuntaa kuullaan jokapäiväisen työskentelyn lisäksi dokumentoidusti kehityskeskustelujen kautta.	Kehityskeskustelut on käyty kaikkien kanssa vuonna 2023.

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Taseen ylijäämä/asukas (€)	702,65	925,12	648,29	70,1 %
Koulutuspäivien määrä (kalenteripäivät/hlö)	0,96	1	1,19	119,0 %
Sairauspoissaolojen määrä kalenteripv (terveysperusteiset)	8 009	8 000	8 115	101,4 %
Työllistämiskauskojen määrä	10	12	8	66,7 %
ICT-tukipyynnöt	248	350	268	76,6 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	107 100	0	107 100	138 493	31 393	29,3 %
TOIMINTAKULUT	-1 876 418	0	-1 876 418	-2 015 697	-139 279	7,4 %
TOIMINTAKATE	-1 769 318	0	-1 769 318	-1 877 203	-107 885	6,1 %

2.1.3.3 Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvollinen

Maankäyttöinsinööri Jukka Niemeläinen 31.5.2023 asti
Maankäyttöpäällikkö Janne Muikkula 1.6.2023 alkaen

Toiminnan kuvaus

Varmistaa maankäytön ennakoivan suunnittelun kautta Maskun kuntastrategian mukaiset monipuoliset asumismahdollisuudet ja toimiva infrastruktuuri.

Toimintakertomus

Maankäyttöinsinööri Jukka Niemeläinen aloitti vuosiloman 1.5.2023 sekä eläköityi 31.10.2023 ja virkaan valittu maankäyttöpäällikkö Janne Muikkula aloitti 1.6.2023.

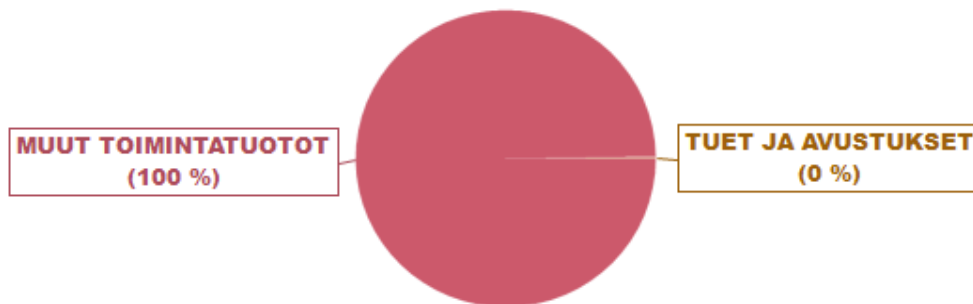
Maskun ja Mynämäen kunnat ovat sopineet maankäyttöpäällikön toiminnan toteuttamisesta yhteistyössä (maankäyttö- ja rakennuslaki 20 § ja kuntalaki 54 §). Kunnat, jonka asukasluku on yli 6000, tulee olla kaavoittaja, jolla on kunnan kaavoitustehtävien hoidon edellyttämä pätevyys. Kaavoittaja voi olla myös kuntien yhteinen tai kunta voi antaa tehtävän sopimuksen nojalla toisen kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevan kaavoittajan hoidettavaksi.

Maankäyttöpäällikön toimintakustannukset jaetaan sopimus kuntien kesken asukaslukujen mukaisessa suhteessa.

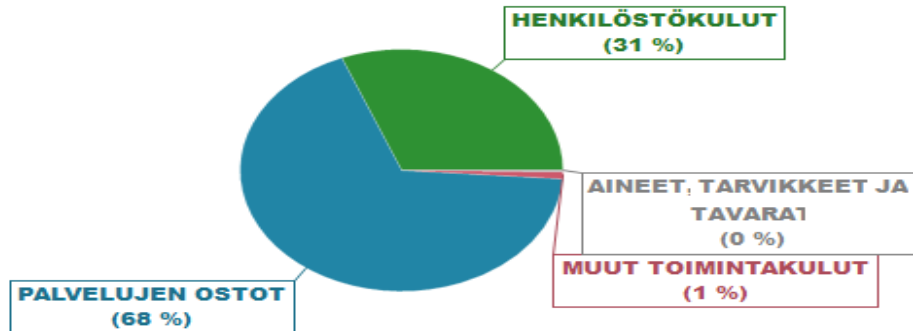
Yhdyskuntasuunnittelun osalta hyväksyttiin Askaisten yleiskaavan muutos, Isojärvi 3.4.2023. Muiden vireillä olleiden asema- ja yleiskaavojen valmistuminen siirtyi vuodelle 2024.

Kaavoituskatsauksen ja -ohjelman vuosille 2024–2025 kunnanhallitus hyväksyi 27.11.2023.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Monipuolinen tonttitarjonta	Aktiivinen raakamaan hankinta Pirttimäki 2 Pihlajamäki 3 (Lemu) ja Rivieran kaavamuutos valmistuvat. Tontit tulevat myyntiin aikaisintaan 2024. Niiralan kaavan laadinta käynnistyy.	Kaavojen valmistelu on käynnissä
Kehitetään keskusta-alueen palveluja ja monipuolisia asumismahdollisuuksia	Käydään aktiivisesti keskusteluja alueen yritysten kanssa asuntotuotannon monipuolistamiseksi	Keskusteluja keskusta-alueen kehittämisestä on käyty alkuvuoden aikana
Hyödynnetään kunnan osa-alueiden - omaleimaisten kylien ja erilaisten asuinympäristöjen - vahvuudet	Käynnistetään Lemun ja Kanta-Maskun yleiskaavojen päivittäminen.	Hankkeita on valmisteltu.

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Omakotitonttivaranto 31.12.	69	69	57	82,6 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	100 000	0	100 000	20 351	-79 649	-79,6 %
TOIMINTAKULUT	-210 955	0	-210 955	-218 148	-7 193	3,4 %
TOIMINTAKATE	-110 955	0	-110 955	-197 797	-86 842	78,3 %

2.1.3.4 Terveyspalvelut

Tilivelvollinen

Toiminnan kuvaus

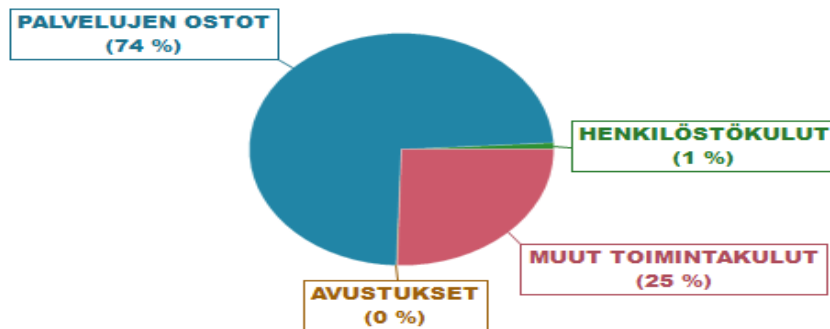
Sosiaali-, terveys- ja vanhushpalvelut siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointipalveluiden hoidettavaksi. Maskun kunnan terveyspalvelujen tehtäväalueelle jäi vain ympäristöterveydenhuolto, minkä palvelut Maskun kunnalle tarjoaa Uudenkaupungin kaupunki.

Toimintakertomus

Uudenkaupungin kaupunki huolehtii Maskun kunnan ympäristöterveydenhuoltopalveluista. Turun kaupunki tarjoaa eläinhoitolapalvelut ja ne on kirjattu myös terveyspalveluihin. Talousarviossa tehtäväalueelle ei ole osoitettu kuluja muihin tehtäviin. Toiminta on jatkunut aikaisempien vuosien periaatteiden mukaisesti. Ympäristöterveydenhuoltopalveluiden hankintaan varatut määrärahat riittivät, kun talousarvioon varattu määräraha alittui 5 830 euroa.

Terveyspalveluihin on kirjattu myös Perusturvakuntayhtymä Akselin lopettamiseen liittyviä kuluja sekä edellisiin vuosiin kohdistuva vyörytyskirjaus. Akseliin liittyviä kuluja kirjattiin tilikaudelle 549 400 euroa eikä eriä siis ollut huomioitu talousarviossa.

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Ympäristöterveyden huollon tavoitteet on asetettu toiminnon toteuttajan - Uudenkaupungin kaupungin - talousarviossa.

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Kustannukset €/asukas	794,9	12,44	68,91	553,9 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	434	434	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-120 100	0	-120 100	-662 607	-542 507	451,7 %
TOIMINTAKATE	-120 100	0	-120 100	-662 173	-542 073	451,4 %

2.1.4 Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta

2.1.4.1 Opetuspalvelut

Tilivelvollinen

Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Järjestää kunnan opetuspalvelut laadukkaasti ja kustannuksiltaan vertailukelpoisesti.

Toimintakertomus

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta kokoontui vuoden aikana 14 kokoukseen ja käsitteli kokouksissaan 163 pykälää.

Opetuspalveluiden tärkein menestysmittari oli vuonna 2023 se, että kaikki päättöluokkalaiset saivat vuoden aikana päättötodistuksen ja II-asteen jatkokoulutuspaikan.

Vuosiluokkien 1-6 perusopetusta on järjestetty vuonna 2023 viidessä kouluyksikössä (Askaisten koulu, Kurittulan koulu, Lemun koulu, Seikelän koulu, Tammenahjon koulu) ja vuosiluokille 7-9 Maskun Hemmingin koulussa.

Opetuspalvelut on osallistunut vuonna 2023 kahteen ylikunnalliseen valtionosuushankkeeseen. Turku-vetoinen Oppimisen tuki Varsinais-Suomessa-hanke pyrkii kehittämään oppilaiden tuen kolmiportaisuutta ja Naantali-vetoinen SKY-hanke pyrkii ennakoimaan ja vähentämään koulupoissaoloja. Kunnan opetuspalvelujen omia valtionosuushankkeita ovat olleet Maskun koululaiskerho-hanke, jolla on toteutettu 10 koululaiskerhoa, sekä Korona-hanke, jolla on rahoitettu yhden kiertävän erityisopettajan palkkauskustannukset. Opetuspalvelut on osallistunut 50 prosentin maksuosuudella hyvinvointipalveluiden koordinoimaan Harrastamisen Maskun malli -hankkeeseen, jossa on toteutettu 25 kerhoa maskulaisille lapsille ja nuorille.

Erityistä ja tehostettua tukea tarvitsevien oppilaiden lukumäärä on edelleen lisääntynyt vuonna 2023 (erityinen tuki 18 %, tehostettu tuki 16 %). Trendi on ollut samankaltainen tuen kolmiportaisuuteen siirtymisen jälkeen muissakin Suomen kunnissa. Vaikeita erityisen tuen tarpeita (esim. autismikirjon häiriöt) ja harjaantumisopetusta (kehitysvammaiset oppilaat) lukuun ottamatta erityisopetus voidaan järjestää pääsääntöisesti omassa kunnassa. Kurittulan koulussa on kolme pienryhmää käyttäytymisellä reagoiville lapsille sekä neljä pienryhmää lapsille, joilla on oppimisen haasteita. Tämän lisäksi koulussa toimii vaativan erityisen tuen pienryhmä, jonka oppilaiden sopeutumisvaikeudet ovat erityisen haastavia. Lemun koulussa toimii neljä erityisen tuen pienryhmää ja Maskun Hemmingin koulussa kaksi erityisen tuen pienryhmää, joissa oppilaat opiskelevat suurimman osan oppiaineista omassa pienryhmässään erityisluokanopettajan opetuksessa. Koulussa on myös kolme erityisen tuen pienryhmää, joissa erityisen tuen oppilaat opiskelevat joitakin oppiaineita. Lisäksi koulussa toimii joustavan perusopetuksen ryhmä (JOPO), joka on erittäin suosittu. Laaja-alaista erityisopetusta annetaan kaikissa Maskun kouluyksiköissä.

Erityis- ja vammaisopetuspalveluja on ostettu vuonna 2023 Turusta ja Raisiosta (kevätlukukaudella 2023 yksi oppilaspaikka myös Kaarinan kaupungin hallinnoimasta Satulavuoren yksiköstä). Lukuvuonna 2023-2024 Turun erityiskouluissa suorittaa perusopetustaan viisi maskulaisoppilasta. Raision kaupungin hallinnoimaksi siirtyneessä Mylly-Antin koulussa (kehitysvammaisten opetus) käy kouluaan lukuvuonna 2023-2024 kaksi maskulaisoppilasta.

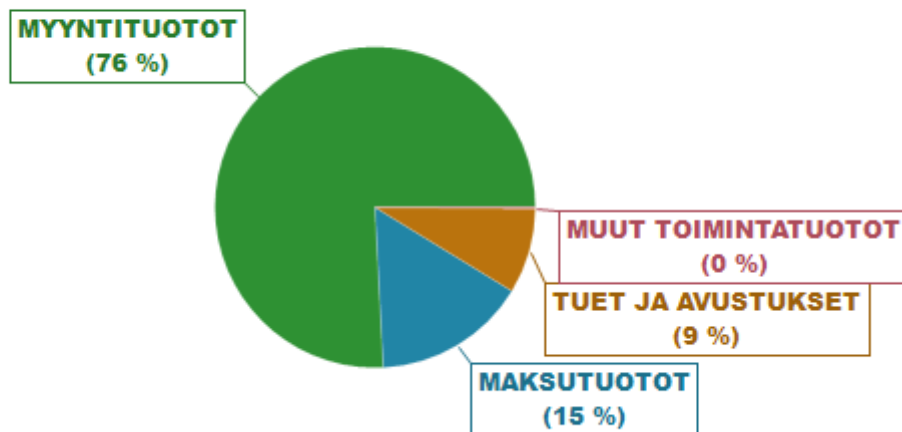
Turun kaupungin kanssa on vuonna 2015 tehty yleissopimus ruotsinkielisen opetuksen järjestämisestä. Ruotsinkielisiä maskulaisoppilaita käy lukuvuonna 2023-2024 Turussa kouluaan kahdeksan oppilasta.

Oppilasmääräisesti tärkeimmät toisen asteen oppilaitokset ovat vuonna 2023 olleet maskulaisopiskelijoille RASEKO (Raision seudun ammattioppilaitoskuntayhtymä) ja Nousiaisten lukio. Maskun kunta korvaa toisen asteen oppilaitoksissa opiskelevien maskulaisten oppilaiden päivittäiset 5-7 kilometrin koulumatkat erillispäätöksellään.

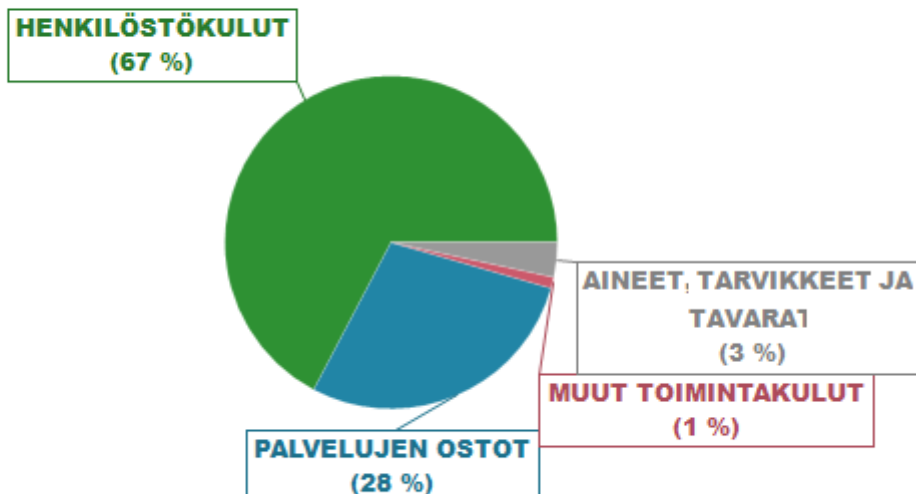
Opetuspalveluiden hallintohenkilöstö koostuu kahdesta kokoaikaisesta työntekijästä, sivistysjohtajasta ja opetuspalveluiden toimistosihteeristä.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään kaikissa kunnan viidessä alakoulussa. AP/IP-toiminnan koordinaattorin tehtävä on liitetty Tammenahjon koulun rehtorin tehtäviin. AP/IP-toimintaan osallistuvien oppilaiden määrät vaihtelevat toimintavuoden aikana voimakkaasti painottuen syyslukukauteen. AP/IP-toimintaan osallistui vuonna 2023 keskimäärin 117 oppilasta.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
<p>Taloudellinen tasapaino ja toimivat palvelut innovatiivisin keinoin</p>	<p>Laadukas ja kustannuksiltaan vertailukelpoinen perusopetus, sekä aamu- ja iltapäivätoiminta maskulaisille oppilaille.</p> <p>Perusopetuksen tavoitteena on, että 9.-luokan päättävistä oppilaista 100 % saa päättötodistuksen ja II-asteen jatko-opintopaikan viimeistään ko. vuoden elokuun aikana.</p> <p>Koulujen ICT-laitteistojen määrän ja laadun kehittäminen jatkuu suunnitelmakaudella.</p> <p>Suunnitelmakauden tavoitteena on, että:</p> <p>1-5 -vuosiluokilla on käytössään kunnan omistuksessa oleva tietokone/oppilaspari.</p> <p>6-9 -vuosiluokkien jokaisella oppilaalla on käytössään leasing-tietokone.</p>	<p>Päättötodistuksen sai päättöluokkalaisista 100 %.</p> <p>II-asteen jatko-opintopaikan saivat kaikki päättötodistuksen saaneet.</p> <p>Tietokonemäärät:</p> <p>1.-5. luokilla on 370 tietokonetta eli yksi oppilasparia kohden.</p> <p>6. luokilla on 75 tietokonetta eli yksi oppilasparia kohden.</p> <p>7.-9. luokilla jokaisella oppilaalla on käytössään tietokone.</p>
<p>Motivoituneen henkilöstön ja vastuullisen johtamisen Masku</p>	<p>Opetushenkilöstöstä 100 % on tehtävänsä muodollisesti päteviä.</p> <p>Opetushenkilöstöä täydennyskoulutetaan riittävästi ja tasapuolisesti.</p>	<p>Opettajista 98,7% oli muodollisesti päteviä, epäpäteviin kuului kaksi erityisluokanopettajaa.</p> <p>Täydennyskoulutukseen on osallistuttu pääsääntöisesti etäyhteyksin. Syksyn aikana on jatkettu lähikoulutuksena fyysisen rajoittamisen MAPA-koulutuksia, sen sisältönä ovat kriisin tunnusmerkit, ennaltaehkäisy ja turvallisten toimintamallien suunnittelu. Kaikki Maskun perusopetuksen opettajat käyvät tämän koulutuksen.</p>
<p>Viihtyisät, turvalliset ja kehittyvät elinympäristöt:</p>	<p>Maskun perusopetus ei tarvitse vuoteen 2028 mennessä väistötiloja muuhun kuin mahdollisiin koulurakennusten peruskorjausten aikaisiin tilapäisiin sijoittumisiin. Koulurakennusten turvallisuudesta ja terveellisyydestä huolehditaan ja poikkeamista raportoidaan pikaisesti kiinteistönhuoltoon.</p>	<p>Maskun Hemmingin koulussa on aloitettu sisäilmatutkimukset 9/2023 oireilmoitusten perusteella. Sweco:n tutkimusten mukaan pääosa ongelmista selittyi ilmanvaihdon säätötarpeella ja tilojen painesuhteiden vaihtelulla.</p> <p>Opetuspalvelut ei ole tarvinnut väistötiloja vuonna 2023.</p>

<p>Masku edistää asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia aktiivisesti osana hyvinvointialuetta.</p>	<p>Tiivistetään ja säännöllistetään kunnan varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden, nuorisopalveluiden, sekä nuorisovaltuuston yhteistyötä maskulaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi</p> <p>Rakennetaan hyvinvointialueen kanssa toimiva yhteistyömalli, joka perustuu riittävän säännöllisesti (4-6 kertaa vuodessa) kokoontuvan ohjausryhmän aktiiviseen toimintaan</p>	<p>Varhaiskasvatus-, opetus- ja hyvinvointipalvelujen välillä toteutetaan avointa keskustelua toiminnasta ja järjestetään sivistyspalveluiden yhteiskokouksia. Yhteistyö on välitöntä ja toimivaa. hallintokuntien yhteistyönä on lokakuussa 2023 toteutettu Kouluterveysilta.</p> <p>Sivistysjohtaja on osallistunut aktiivisesti alueellisen opiskeluhuollon ohjausryhmän toimintaan vuonna 2023. Toimintavuoden ensimmäistä puolikasta värittävät VARHA:n järjestäytymishaasteet.</p>
--	---	--

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Oppilasmäärät	1 246	1 239	1 225	98,9 %
Erityinen tuki	207	206	218	105,8 %
Erityinen tuki, %-osuus	16,61	16,73	17,8	106,4 %
Tehostettu tuki	189	197	198	100,5 %
Tehostettu tuki, %-osuus	15,17	16	16,16	101,0 %
APIP-toiminta, lapsia keskimäärin	127	114	117	102,6 %
Opetuksen oppilaskohtainen hinta /oppilas (kouluittain /€)				
Askaisten koulu	6 209	6 662	7 212	108,3 %
Kurittulan koulu	6 649	7 479	7 948	106,3 %
Lemun koulu	7 248	7 430	8 039	108,2 %
Seikelän koulu	8 042	7 794	7 647	98,1 %
Tammenahjon koulu	4 819	5 590	6 141	109,9 %
Maskun Hemmingin koulu	8 041	8 689	8 357	96,2 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	500 000	0	500 000	577 482	77 482	15,5 %
TOIMINTAKULUT	-10 856 056	0	-10 856 056	-11 250 975	-394 919	3,6 %
TOIMINTAKATE	-10 356 056	0	-10 356 056	-10 673 493	-317 437	3,1 %

2.1.4.2 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen

Varhaiskasvatusjohtaja, varhaiskasvatuksen esimiehet

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen osa-alueita Maskussa ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito, esiopetus ja avoin päiväkotitoiminta. Yksityisen sektorin käyttöä tuetaan yksityisen hoidon tuella, kuntalisällä ja palvelusetelillä.

Toimintakertomus

Maskussa kunnallisen varhaiskasvatuksen toimintamuotoina on ollut vuonna 2023 perhepäivähoito, päiväkotihoido ja esiopetus. Vuorohoitoa on tarvinnut vuoden 2023 aikana 19 lasta (ilta- ja viikonloppuhoitoa). Varhaiskasvatuksen palveluseteli on mahdollistanut yksityisen varhaiskasvatuksen päiväkodeissa, myös yli kuntarajojen ja yksityistä perhepäivähoitoa on tuettu yksityisen hoidon tuella ja kuntalisällä.

Merkittävimpiä muutoksia varhaiskasvatuspalveluissa on ollut varhaiskasvatuksen oppimisen tuen lakimuutoksen (1.8.2022) tuomat resurssitarpeet ja asiakasmaksuihin liittyvä tulojen muutos 1.3.2023 alkaen. Nämä ovat väistämättä lisänneet toiminnan kustannuksia. Vuoden 2023 talousarviossa merkittäviä poikkeamia on muun päivähoiton, esiopetuksen ja kotihoiton tuen osalta.

Muu päivähoito -kustannuspaikka pitää sisällään palvelusetelimenot ja ostopalvelut. Ostopalveluja on satunnaisia seutukuntasopimuksen mukaan. Sijoitettujen lasten osalta Varha on maksanut lasten varhaiskasvatuksen kulut vuonna 2023, vuoden 2024 alusta kustannukset osoitetaan jälleen lapsen sijoittavalle kunnalle. Palveluseteliin tuli ylimääräinen korotus 4,098% (Varopetk 18.4.2023 § 28) 1.8.2023 alkaen. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulojen muutos valtakunnallisesti muutos 1.3.2023 alkaen, minkä johdosta asiakasmaksut alenivat ja vastaavasti palvelusetelien arvot nousivat. Näitä muutoksia ei ole huomioitu talousarviota 2023 laadittaessa. Myös alle 3-vuotiaiden osuus on kasvanut, joka vaikuttaa kustannuksiin lisäävästi. Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta päätti 12.12.2023 § 157 esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto myöntäisi varhaiskasvatuspalvelujen kustannuspaikalle 3321 (muu päivähoito) 340 300 euron lisämäärärahan. Kotihoiton tuen kustannuspaikalla talousarvioon varattu 635 000 toteutui vain 561 110 €. Esiopetuksen osalta ylitys oli 50 726 €, mikä pitää sisällään yksityiseltä päiväkodilta ostetun esiopetuksen. Huomattavaa on, että Maskun kunta saa esiopetuksen järjestämisen valtionosuuden myös em. tapauksessa, mikä ei näy suoraan varhaiskasvatuspalvelujen toteutuksessa.

Varhaiskasvatuksen lasten tuen osalta lakimuutos on tuonut velvoitteita järjestää tarvittava tuki lapsille. Hankkeiden kautta olemme voineet palkata lisäresurssia tukea tarvitseville lapsiryhmille. 31.12.23 päättyi Varhaiskasvatuksen tuen uudistamisen edistämisen hanke (projektinro 603302), johon myönnettiin vuonna 2022 124 000 €. Tälle hankkeelle on kirjattu menoja vuonna 2022 47 866,21 € ja vuonna 2023 113 235 €. Omavastuuosuus koko hankkeessa 31 000 €. Vuodelta 2022 käyttämättä jäänyt hankeraha 76 133,79 € on jäänyt kirjaamatta tilikuntaan siirtymisen yhteydessä siirtokirjauksena vuodelle 2023, joka pitäisi näkyä varhaiskasvatuspalvelujen tulopuolella.

OKM koronahanke (projektinro 603123) jatkuu 31.7.2024 asti ja tähän on tarkoitus hakea jatkoaikaa. OKM koronahankkeeseen myönnettiin yhteisesti varhaiskasvatus- ja opetuspalveluille 152 000 €, joista 100 000 € varhaiskasvatukselle. Vuonna 2023 hankerahaa käytettiin 10 106 €. Omavastuu hankkeessa on 5 %.

Valssi -varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin edistäminen -hanke on yhteinen Mynämäen ja Nousiaisten kanssa. Mynämäki toimii hankkeen vetäjäkuntana ja omavastuuosuus vuodelta 2023 on suoritettu 4000 €. Hanke jatkuu syyskuun 2024 loppuun ja 2024 aikana suoritetaan toinen osa omavastuuosuudesta (n. 4000 €). Hanke on tuonut erinomaista varhaiskasvatuslain mukaista laatutyötä varhaiskasvatukseen.

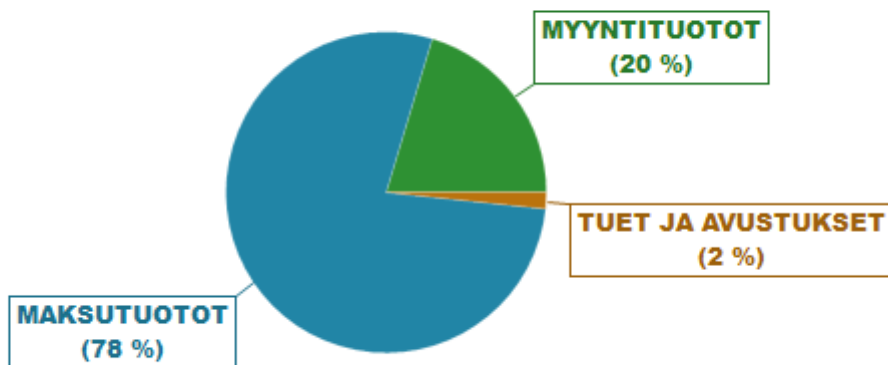
Tilinpäätöstietojen 2022 mukaan varhaiskasvatusikäisiä lapsia on ollut 660 ja 31.12.2023 tietojen mukaan 641, joten lasten määrä lukumäärällisesti on laskenut. Varhaiskasvatukseen osallistui 81 % varhaiskasvatusikäisistä lapsista tilinpäätöksen 2022 mukaan, kun taas 2023 lopussa tilanne 84 %. Vuonna 2023 syksyllä alle 3-vuotiaita on aloittanut 13 lasta enemmän kuin syksyllä 2022.

Varhaiskasvatus seuraa väestötietojen mukaista lasten määrää eri kunnan alueilla. 2018 syntyneiden ikäluokka, joka on vielä kohtalaisen iso, aloittaa esiopetuksen syksyllä 2024. Vuosien 2019, 2020, 2022 ja 2023 ikäluokat ovat tämän hetken tietojen mukaan merkittävästi pienemmät. 2021 ikäluokka on vähän isompi. Varhaiskasvatuspalvelujen tarpeen ennakointi on vaikeaa. Kaikille on pystytty osoittamaan varhaiskasvatuspaikka, mutta suurimmalle osalle hakijoista myönnetty paikka ei ole ollut ensisijainen toive. Kunnallisia varhaiskasvatuspaikkoja on toivottu lisää.

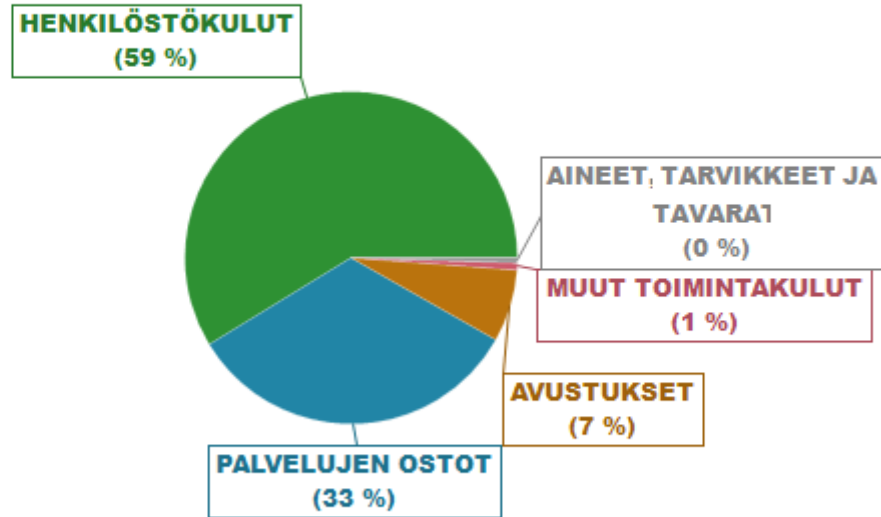
Suoritetaulukossa päiväkotien lapsilukumääriä tarkasteltaessa on huomattavaa, että tammikuulle 2024 oli jo myönnetty yhdeksälle uudelle lapselle hoitopaikka. Nämä eivät näy 2023 taulukossa, kyseessä 10-12/2023 tilanne.

Suoritteiden hinta / kk / lapsi on laskettu perusteena koko vuoden 2023 myönnettyjen hoitopaikkojen lukumäärän mukaisesti. Esiopetuksen täydentävän hoidon kustannukset on kirjattu päiväkotitoimintaan, myönnetyt hoitopaikat lukumäärä on mukana myös tässä. Aikaisempien vuosien luvut on korjattu yhdenmukaisiksi TP 2023 lukujen kanssa, koska esiopetuksen täydentävän hoidon kustannuksia ei ole aiemmin laskennassa huomioitu.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
<p>Palvelut järjestetään tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti, kohderyhmät huomioiden.</p>	<p>Maskun kunta pystyy tarjoamaan monipuolisia varhaiskasvatuspalveluja kaikille niitä tarvitseville.</p> <p>Lasten määrän seuranta palvelutarpeen kartoittamisen vuoksi puolivuositain</p>	<p>Maskun kunnan varhaiskasvatuspalveluiden toimintamuodot ovat kunnallinen ja yksityinen perhepäivähoito, kunnallinen ja yksityinen päiväkotihoido ja esiopetus. Avoimia varhaiskasvatuspalveluja ei ole toistaiseksi ollut, koska henkilöstö on tarvittu lakisääteisten palvelujen toteutumiseksi. Lasten määrän seurantapäivitys on tehty syyskuussa, joka antaa suuntaa lapsimäärän kehitykselle ja tulevalle toimintakaudelle. Huomioitavaa, että Maskussa tällä hetkellä täytettynä 30 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssia, joissa kahta lukuun ottamatta on kelpoisuusehdot täyttävä henkilökunta. Valtakunnallisesti varhaiskasvatuksen opettajien saanti on heikkoa, Maskussa on ainakin toistaiseksi kiitettävä tilanne.</p>

<p>Palvelut tukevat asukkaiden hyvää arkea - koko elämän ajan</p>	<p>Kaikille varhaiskasvatuspalveluja hakeville pystytään osoittamaan paikka määräajassa ja toimitaan asiakaslähtöisesti palveluohjauksessa.</p>	<p>Varhaiskasvatuspaikka on pystytty tarjoamaan kaudella 1-12/2023 kaikille hakijoille, mutta perheiden ykköstoiveita ei ole suurimmalta osin pystytty toteuttamaan. Yksityisillä on paikkoja, joihin uusia lapsia on ohjattu. Kunnan hoitopaikkojen kysyntä on kasvanut ja perheet eivät ole ottaneet paikkoja yksityisistä päiväkodeista vastaan. Palveluohjausta asiakkaiden kanssa on paljon ja varhaiskasvatus pyrkii avoimeen ja hyvään vuorovaikutukseen perheiden kanssa.</p>
<p>Palveluiden kohdentumista parannetaan aktiivisella ja selkeällä viestinnällä.</p>	<p>Varhaiskasvatuspalveluista tiedottaminen ja asiakkaiden aktiivinen tiedottaminen palveluista. Toimintakausittain kevätkaudella asiakastytyväisyyskyselyt.</p>	<p>Varhaiskasvatuspalvelut on tiedottanut kuntalaisia Maskulainen -tiedotuslehdessä, kunnan nettisivuilla ja Facebook sivuilla. Maskun varhaiskasvatuspalveluille luotiin omat Facebook sivut, joilla tuodaan näkyväksi varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa yksiköissä. Varhaiskasvatuksessa käytetään myös Wilmaa viestinnässä (ei perhepäivähoito). Varhaiskasvatuspalvelut on käyttänyt kunnan graafista ilmettä viestinnässä ja julkaisuissaan. Asiakastytyväisyyskysely keväällä 2023 antoi erittäin hyvät tulokset kunnan varhaiskasvatuspalveluista. Kysely osoitettiin sekä yksityiseen että kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja tulokset on viety varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnalle tiedoksi sekä koostettuna varhaiskasvatuksen nettisivuilla. Uusi asiakastytyväisyyskysely tehdään jälleen keväällä 2024.</p>

<p>Masku edistää asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia aktiivisesti osana hyvinvointialuetta</p>	<p>Tiivistetään ja säännöllistetään kunnan nuoriso-, varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden, sekä nuorisovaltuuston yhteistyötä maskulaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.</p> <p>Rakennetaan hyvinvointialueen kanssa toimiva yhteistyömalli, joka perustuu riittävän säännöllisesti (4-6 kertaa vuodessa) kokoontuvan ohjausryhmän aktiiviseen toimintaan.</p> <p>Tavoitetaso 2023: Tehtäväluerajat ylittävä lasten ja nuorten hyvinvoinnin seuranta ja edistäminen on säännöllistä ja rakenteellista.</p>	<p>Varhaiskasvatus-, opetus- ja hyvinvointipalvelujen välillä on avointa keskustelua toiminnasta ja yhteistyö on toimivaa. Yhteistyössä toteutettiin lokakuussa Kouluterveysilta.</p> <p>Varhan kanssa yhteistyönä mm. perhepalveluiden päällikön kanssa säännölliset palaverit yhdessä Mynämäen ja Nousiaisten varhaiskasvatusjohtajien kanssa.</p> <p>Maskun varhaiskasvatus on osallistunut perhekeskusasioiden infotilaisuuksiin.</p>
---	---	---

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Erityisen tuen päätöksiä (lakimuutos 1.8.2022)			22	100,0 %
Erityisen tuen % -osuus			4	100,0 %
Tehostetun tuen päätöksiä (lakimuutos 1.8.2022)			35	100,0 %
Tehostetun tuen %-osuus			6,5	100,0 %
Yleisen tuen päätöksiä (apuvälineet, lakimuutos 1.8.2022)			2	100,0 %
1. Menot/kk/lapsi				
Lounatuulen päiväkoti	775	940	956	101,7 %
Satumetsän päiväkoti	737	667	802	120,2 %
SatuSeikelän päiväkoti	767	1 050	923	87,9 %
Tammenahjon päiväkoti	681	855	876	102,5 %
2. Tulot/kk/lapsi				
Lounatuulen päiväkoti	136	119	86	72,3 %
Satumetsän päiväkoti	139	99	97	98,0 %
SatuSeikelän päiväkoti	154	131	103	78,6 %
Tammenahjon päiväkoti	157	132	113	90,2 %
3. Suoritteiden hoitopaikkalukumäärät kuvaavat rakenteellisia hoitopaikkoja ja niissä on huomioitu pienennetyt ryhmät. Alle 3-vuotiaat laskennallisesti 1,75				
Suoritteet/Tunnusluvut				100,0 %
0-7 -vuotiaiden lasten määrä kunnassa (varhaiskasvatus- ja esiopetusikäiset)	660	700	641	91,6 %
Varhaiskasvatukseen osallistuvat (päiväkoti, esiopetus, perhepäivähoito, ostopalvelut, palveluseteli, yksityinen hoito)	533	560	538	96,1 %
Varhaiskasvatukseen osallistuvat %	81	80	84	105,0 %
4. Päiväkodit / Lounatuulen päiväkoti				
Hoitopaikkoja (0-5 v, ei sis. eo ryhmiä)	84	80	80	100,0 %
Myönnetty hoitopaikat lkm	61	60	55	91,7 %
Laskennallinen täyttö	68,5	70		100,0 %
Alle 3-vuotiaita		12	12	100,0 %
4. Päiväkodit / Satumetsän päiväkoti				
Hoitopaikkoja (0-5 v, ei sis. eo ryhmiä)	42	42	42	100,0 %
Myönnetty hoitopaikat lkm	36	36	33	91,7 %
Laskennallinen täyttö	41,25	42	38	90,5 %
Alle 3-vuotiaita		9	6	66,7 %
4. Päiväkodit / SatuSeikelän päiväkoti				

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Hoitopaikkoja (0-5 v, ei sis. eo ryhmiä)	84	84	84	100,0 %
Myönnetyt hoitopaikat lkm	58	60	60	100,0 %
Laskennallinen täyttö	72,75	80	79	98,8 %
Alle 3-vuotiaita		24	25	104,2 %
4. Päiväkodit / Tammenahjon päiväkotit				
Hoitopaikkoja (0-5 v, ei sis. eo ryhmiä)	112	119	119	100,0 %
Myönnetyt hoitopaikat lkm	93	92	92	100,0 %
Laskennallinen täyttö	113	110	114	103,6 %
Alle 3-vuotiaita		24	29	120,8 %
5. Esiopetus				
Esioppilaita (sis. ostopalvelut)	111	122	116	95,1 %
Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	93	95	108	113,7 %
6. Perhepäivähoito				
Hoitopaikkoja 0-5v	24	24	24	100,0 %
Myönnetyt hoitopaikat	22	22	24	109,1 %
7. Asiakaspalvelujen ostot kunnilta (hoitopaikat)				
Asiakaspalvelujen ostot kunnilta (hoitopaikat)	4	3	3	100,0 %
8. Asiakaspalvelujen ostot muilta lkm (ei esiopetus)				
Asiakaspalvelujen ostot muilta lkm (ei esiopetus)	0	0	0	100,0 %
9. Myönnetyt palvelusetelit lkm				
Myönnetyt palvelusetelit lkm	136	137	191	139,4 %
Alle 3-vuotiaiden osuus		50	66	132,0 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	598 820	0	598 820	542 121	-56 699	-9,5 %
TOIMINTAKULUT	-6 575 007	0	-6 575 007	-7 115 937	-540 930	8,2 %
TOIMINTAKATE	-5 976 187	0	-5 976 187	-6 573 816	-597 629	10,0 %

2.1.5 Hyvinvointilautakunta

2.1.5.1 Hyvinvointipalvelut

Tilivelvollinen

Hyvinvointijohtaja

Toiminnan kuvaus

Hyvinvointipalvelut tarjoavat laadukkaat, ennaltaehkäisevät, hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävät liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja kirjastopalvelut kuntalaisille. Hyvinvointipalvelut/nuorisotoimi koordinoi myös nuorisovaltuuston toimintaa.

Kirjaston monipuolisena tehtävänä on tarjota pääsy erilaisiin aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin sekä monipuolisen ja uudistuvan kokoelman ylläpitäminen. Kirjasto edistää kirjallisuutta ja lukemista, tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; se tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Toimintakertomus

Hyvinvointipalveluiden vuosi 2023 oli antoisa: kaikki kirjastot, liikuntaryhmät, nuorisotilat, ulkoilmatapahtumat, konsertit, retket ja muut kokoontumiset keräsivät kiitettävästi osallistujia. Tapahtumatuotannossa ja viestinnässä otettiin kehitysaskelaita, ja kuntalaisilta saatu palaute oli pääosin tyytyväistä. Keskeisiä kehittämistoimia olivat pääkirjaston toiminnallinen uudistus, kulttuurikasvatusohjelman vakiinnuttaminen, liikuntapalveluiden kehittäminen ja yhdistysyhteistyön lisääminen.

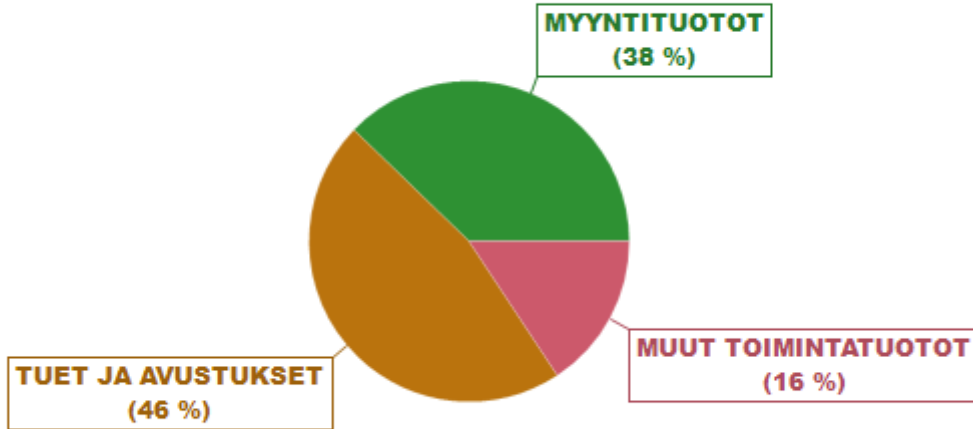
Pääkirjaston toiminnallinen uudistus onnistui erinomaisesti: lapsille ja nuorille saatiin omat, toiminnalliset tilat kirjaston takaosaan, näyttelytilaa muokattiin oleellisesti toimivammaksi ja viihtyisämmäksi ja kaikki yleisötilat muutettiin selvästi aiempaa avarammiksi. Muutoksen myötä pääkirjastossa päästiin aloittamaan myös kirjaston nuokkaritoiminta syksyllä 2023. Pääkirjaston toiminnallinen uudistus koski erityisesti lapsia ja nuoria, ja päiväkodit, koulut ja nuorisovaltuusto osallistuivat aktiivisesti uudistuksen suunnitteluun.

Kaikki Maskun tapahtumakonseptit, kuten konserttisarjat ja perhetapahtumat, vakiintuivat selvästi vuoden 2023 aikana, ja niiden markkinointia ja viestintää tehostettiin ja säännön mukaistettiin entisestään. Lasten ja nuorten kulttuurikasvatusohjelmaa vakiinnutettiin ja kehitettiin yhteistyössä koulujen, yhdistysten ja seurakunnan kanssa, ja ikäihmisten tapahtumia toteutettiin aktiivisesti yhdessä vanhusneuvoston kanssa. Uusi Maskun oma vammaisneuvosto aloitti toimintansa toukokuussa ja nuorisovaltuustovaalit käytiin marraskuussa.

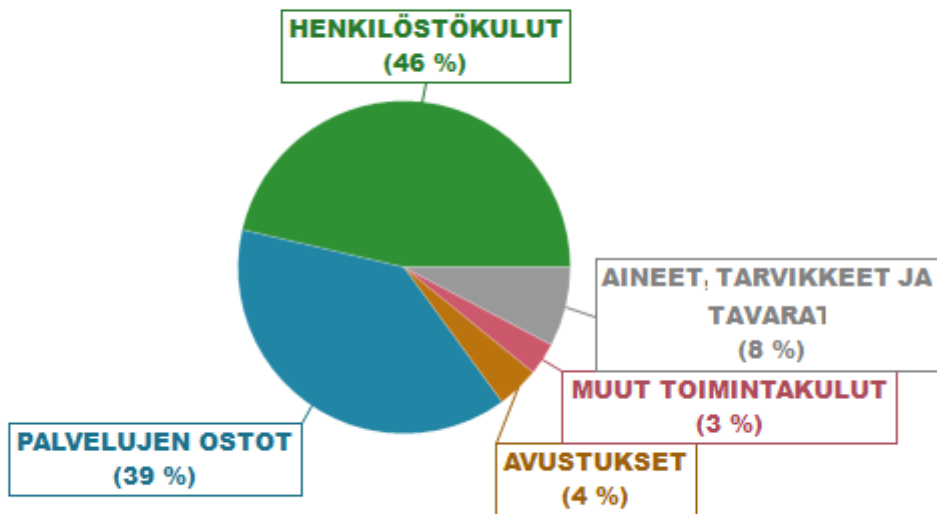
Liikuntapalveluissa valmisteltiin uuden konseptin, Kymppikortin, käyttöönottoa ja toteutettiin hankerahan turvin erittäin monipuolinen kesäliikuntakampanja, jonka puitteissa järjestettiin useita kymmeniä liikuntaryhmiä ympäri kuntaa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet suhteessa hyvinvointialue Varhaan rakentuivat ja selkiytyivät vuoden 2023 aikana, ja hyvinvointipalveluissa osallistuttiin aktiivisesti myös muuhun seudulliseen verkostoyhteistyöhön, erityisesti Vaski-kirjastojen, Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n yhteistyöhön sekä maakunnalliseen nuorisotyön kehittämiseen. Tehtäväalueen sisäiseen työnjakoon tehtiin parannuksia ja vuosikelloa rytmitettiin huomattavasti aiempaa täsmällisemmäksi.

Hyvinvointipalveluiden tehtäväalueen menot ylittivät suhteessa vuoden 2023 talousarvioon toimintakatteen ollessa 103,5 %. Ylitykseen ovat vaikuttaneet nuorisopalveluiden yhteistoimintaosuuksien kasvu suhteessa aiempiin vuosiin eli Mynämäen ja Nousiaisten kanssa yhdessä tuotettujen nuorisopalveluiden kustannukset ja ICT-palvelumenot, joihin ei ollut varauduttu talousarviossa riittävästi sekä tapahtumatoiminnan kehittäminen ja henkilöstömenojen kasvu. Toimintatuotot olivat odotettua maltillisemmat, ja niiden kasvattamiseksi on suunniteltu ja jo käynnistetty toimenpiteitä vuodelle 2024.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
<p>Hyödynnetään kunnan osa-alueiden – omaleimaisten kylien ja erilaisten asuin ympäristöjen – vahvuudet.: Palvelut järjestetään tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti, kohderyhmät huomioiden.</p>	<p>Tuotetaan hyvinvointipalveluita aiempaa järjestelmällisemmin eri kunnanosissa, eri ikäryhmille ja erityistä tukea tarvitseville päällekkäisyyksiä välttäen.</p> <p>Lisätään elinkaariajattelua erityisesti liikuntapalveluissa.</p>	<p>Liikuntapalveluihin rekrytoitiin kesäksi 2023 hanketyöntekijä, jonka tehtävänä oli edistää työikäisten maskulaisten liikkumista (mm. matalan kynnyksen ryhmät, tapahtumat, neuvonta). Kesätoiminta onnistui erinomaisesti: ryhmiä toteutettiin miltei neljäkymmentä ja osallistujat antoivat runsaasti kiittävää palautetta.</p> <p>Ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi perintövaroin toteutettavien toimenpiteiden suunnitelmaa tarkennettiin vanhusneuvostoa osallistamalla ja toimenpiteet (tapahtumakuljetukset, retket ja liikuntaryhmät) toteutettiin hyvinvointipalveluiden, palvelukeskusten, yhdistysten, yritysten ja seurakunnan yhteistyönä.</p>
<p>Palveluiden kohdentumista parannetaan aktiivisella ja selkeällä viestinnällä.</p>	<p>Otetaan sähköinen tilavarausjärjestelmä laajasti käyttöön ja viestitään siitä aktiivisesti, jotta liikunta- ja harrastetilojen löytäminen ja käyttäminen on kuntalaisille helpompaa.</p> <p>Kehitetään hyvinvointipalveluiden viestintää edelleen tavoittavamaksi viestinnän vuosikellolla, viestintäsuunnitelmalla (sis. some-suunnitelman) ja viestinnän työnjakoa täsmentämällä.</p> <p>Toteutetaan viestintää kohdennetusti erityisille ryhmille muun muassa soveltavaan liikuntaan ja kirjaston kohdennettuihin palveluihin (mm. kotipalvelut) liittyen.</p>	<p>Sähköisen tilavarausjärjestelmään on tehty parannuksia käyttäjäkokemusten pohjalta. Hyvinvointipalveluiden some-työryhmän toiminta sekä tapahtumamarkkinointi sujuvat aktiivisesti ja suunnitelmallisesti.</p>

<p>Palvelut järjestetään innovatiivisesti kunnan, yhdistysten ja yritysten yhteistyötä edistäen - Kunta luo asukkaalle mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon ja kehittää omaa elinympäristöään.</p>	<p>Parannetaan hyvinvointipalveluiden ja kunnassa toimivien yhdistysten välistä vuoropuhelua säännöllisillä, tiiviillä kokoontumisilla ja aktiivisella tiedottamisella</p> <p>Otetaan nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto aktiivisesti mukaan palveluiden parantamiseen (mm. nuortentilojen kehittäminen, ikäihmisten liikunta- ja kulttuuripalveluiden saavutettavuuden parantaminen ja esteettömyyskartoitus).</p> <p>Perustetaan järjestö- ja vapaa-aikakoordinaattorin vakanssi yhdistysyhteistyön, vaikuttamismahdollisuuksien, hyvinvoinnin edistämisen, harrastusmahdollisuuksien ja hyvinvointipalveluiden perustoiminnan turvaamiseksi ja kehittämiseksi</p>	<p>Vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto ovat olleet aktiivisesti mukana palveluiden kehittämisessä (mm. kirjaston lasten ja nuorten tilojen suunnittelu, ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseen kohdennettujen perintörahojen käyttösuunnitelman täsmentäminen) ja Maskun oma vammaisneuvosto on aloittanut toimintansa. Järjestö- ja vapaa-aikakoordinaattori on aloittanut uudessa tehtävässä toukokuussa ja ensimmäinen uudenmallinen ja -sisältöinen yhdistystapaaminen järjestettiin syyskuussa 2023.</p>
<p>Palvelut tukevat asukkaiden hyvää arkea - koko elämän ajan.</p>	<p>Kehitetään ja toteutetaan syksystä 2022 alkaen pilotoitua kulttuurikasvatusohjelmaa edelleen yhdessä koulujen, varhaiskasvatuksen ja yhteistyökumppaneiden kanssa.</p> <p>Vakiinnutetaan kirjaston ja koulujen yhteistyötä kulttuurikasvatusohjelmalla.</p> <p>Kehitetään säännöllisesti toteutettavia ikäihmisten kulttuuripalveluita kiinnittäen erityishuomiota palvelukeskuksissa asuviin kuntalaisiin.</p> <p>Lisätään ikäihmisten ennaltaehkäisevää liikuntatarjontaa uimahallilippujen, saattajakorttien ja ikäihmisten liikuntahankkeen myötä.</p>	<p>Kouluista ja yhteistyötahoilta saadun palautteen perusteella muokattu kulttuurikasvatusohjelma (kausi 2023–2024) käynnistyi elokuussa. Ikäihmisten kulttuuritoimintaa, retkiä ja kokoontumisia järjestettiin kevään aikana onnistuneesti ja toimintaa on jatkettu syksyllä 2023.</p>

<p>Maskussa on monipuoliset ja laadukkaat kulttuuri-, kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalvelut, joita kuntalaiset käyttävät mielellään.</p>	<p>Kehitetään pääkirjaston näyttelytiloja ja näyttelytoimintaa siten, että pääkirjastossa on kiinnostavia paikallisten tai ulkopaikkakuntalaisten taiteilijoiden, harrastajien, keräilijöiden ja koululaisten näyttelyitä ympäri vuoden.</p> <p>Kehitetään pääkirjaston ja Lemun kirjaston lasten- ja nuortentiloja viihtyisimmiksi ja lisätään toiminnallisuutta.</p> <p>Viimeistellään nuorten tieto- ja neuvontapisteen avaaminen Hallintotielle ja viestitään toiminnasta aktiivisesti.</p> <p>Kehitetään toiminnallisia nuorteniltoja nuorisotiloilla edelleen hankkeiden ja perustyön turvin</p> <p>Monipuolistetaan Maskun museon toimintaa edelleen kesällä 2022 tehtyjen uudistusten myötä saatujen kokemusten perusteella.</p> <p>Selvitetään Lemun kuntosalin kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia yhdessä käyttäjien kanssa</p> <p>Hyödynnetään Maskutaloa tapahtumapaikkana aiempaa aktiivisemmin.</p>	<p>Pääkirjaston lasten ja nuorten tilojen uudistus sekä näyttelytilan ehostus onnistuivat hyvin kesällä 2023 perintörahalla toteutettuna mittavana uudelleenjärjestelynä, josta on saatu kiittävää palautetta. Nuorten tieto- ja neuvontapiste oli auki kevät- ja syyskaudella, ja toimintaa ja sen markkinointia kehitettiin edelleen kohderyhmän tavoittamiseksi.</p> <p>Kulttuurikasvatusohjelman toimeenpano, kulttuuri- ja harrastetapahtumat, ryhmäkokoontumiset, leirit, retket ja museon kesätoiminnot ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti. Maskutalo on ollut aiempaa aktiivisemmassa konsertti- ja tapahtumakäytössä.</p>
--	---	---

<p>Masku edistää asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia aktiivisesti osana hyvinvointialuetta.</p>	<p>Säännöllistetään ja terävöitetään Maskun hyvinvointiryhmän työskentelyä siten, että ryhmä pystyy tarttumaan olennaisiin haasteisiin tietoperusteisesti ja ohjaamaan muita hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä, erityisesti ehkäisevää päihdetyötä ja ylikunnallisen yhteistyönä toteutettavaa hyvinvoinnin edistämistä</p> <p>Muodostetaan selkeä käsitys hyvinvointialueen ja kunnan välisestä työnjaosta hyvinvoinnin edistämisen ja erityisesti liikuntapalveluiden suhteen.</p> <p>Tiivistetään ja säännöllistetään kunnan nuoriso-, varhais-kasvatus- ja opetuspalveluiden, sekä nuorisovaltuuston yhteistyötä maskulaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Rakennetaan hyvinvointialueen kanssa toimiva yhteistyömalli, joka perustuu riittävän säännöllisesti (4-6 kertaa vuodessa) kokoontuvan ohjausryhmän aktiiviseen toimintaan</p> <p>Lisätään nuorten, työikäisten, ikäihmisten ja perheiden omaehtoisen liikunnan ja ulkoilun tukemista.</p>	<p>Uuden hyvinvointikertomuksen laatiminen on aloitettu hyvinvointipalveluissa. Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kuntien välinen yhteistyö on täsmentynyt erityisesti ehkäisevän päihdetyön ja nuorisotyön osalta. Masku, Mynämäki, Nousiainen, Naantali, Raisio ja Rusko ovat perustaneet yhteisen monialaisen verkoston, johon kutsutaan asiantuntijoita säännöllisesti. Varhan ja kuntien välisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskeviin keskusteluihin on osallistuttu aktiivisesti.</p> <p>Vuoden 2023 aikana on hahmoteltu yhteistyön kehykset ja yhteistyöryhmän kokoonpano. Ensimmäisiä konkreettisia yhteistyön tiivistämiseen liittyviä toimia oli Kouluterveyskyselyn pohjalta toteutettu keskusteluilta, jonka pohjalta toteutetaan poikkihallinnollisia lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen tähtäviä toimia vuonna 2024.</p>
<p>Kannustetaan ja innostetaan kuntalaisia harrastamaan.</p>	<p>Varmistetaan Harrastamisen Maskun malli -hankkeen myötä aloitetun kerhotoiminnan jatkuvuus parhaalla mahdollisella tavalla</p> <p>Kannustetaan työikäisiä ja ikäihmisiä aktiiviseen elämäntapaan Hyvinvoiva, liikkuva Masku -hankkeen yhteydessä (mm. neuvonta, ryhmätoiminta)</p> <p>Kehitetään liikuntaryhmiä avoimemmiksi siten, että kuntalaiset voivat osallistua yksittäisiin ryhmäliikuntakokouksiin ympäri vuoden kävijämäärien ja liikunnan harrastamisen lisäämiseksi.</p>	<p>Harrastamisen Maskun mallin hankekausi 2023-2024 on käynnistynyt elokuussa.</p> <p>Hyvinvoiva, liikkuva Masku -hankkeen aikuisten liikuntaryhmät toteutuivat erinomaisin tuloksin kesällä 2023.</p> <p>Joulukuussa 2023 aloitettiin uuden Kymppikortin myynti; kortti oikeuttaa osallistumaan useisiin kunnan toteuttamiin liikuntaryhmiin kymmenen kertaa.</p>

Johtamisjärjestelmä on selkeä ja poliittiset päätöksentekijät sekä työntekijät tietävät omat tehtävänsä - Henkilökunnalla on tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa työhönsä.	Täsmennetään hyvinvointipalveluiden työnjakoa ja aikatauluja yhdessä koko tehtäväalueen henkilöstön kanssa laaditulla, kunnan strategiaan pohjautuvalla toimintasuunnitelmalla siten, että kaikki työntekijät tietävät omat tavoitteensa vuodelle 2023 ja keinot niiden saavuttamiseen.	Hyvinvointipalveluissa on laadittu edelleen päivittyvä suunnitelma työnjaon muokkaamisesta ja täsmentämisestä rekrytointien (järjestö- ja vapaa-aikakoordinaattori, kirjastovirkailija, määräaikaiset hanketyöntekijät) yhteydessä. Kehityskeskustelut on käyty kaikkien ennen toukokuuta 2023 vakituisessa työsuhteessa olleiden työntekijöiden kanssa ja keskusteluissa sovittuihin toimenpiteisiin on ryhdytty.
--	---	--

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Liikuntatapahtumien osallistujat	14 717	14 000	12 857	91,8 %
Kulttuuritapahtumat	67	35	73	208,6 %
Kulttuuritapahtumien osallistujat	9 813	8 500	14 735	173,4 %
Nuorisolle järjestettyjen tapahtumien osallistujat	4 893	3 500	3 397	97,1 %
Taiteen perusopetukseen osallistujat	29	40	29	72,5 %
Kirjastokäynnit	36 327	60 000	39 908	66,5 %
Lainat	169 189	180 000	169 500	94,2 %
Käyttäjäkoulutus	183	300	80	26,7 %
Käyttäjäkoulutus osallistujat	3 368	4 000	1 894	47,4 %
Tapahtumat kirjastoissa	171	100	218	218,0 %
Kirjastojen tapahtumien osallistujat	2 525	2 000	4 314	215,7 %
Näyttelyt	21	20	18	90,0 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	159 150	0	159 150	151 678	-7 472	-4,7 %
TOIMINTAKULUT	-1 209 450	0	-1 209 450	-1 239 015	-29 565	2,4 %
TOIMINTAKATE	-1 050 300	0	-1 050 300	-1 087 337	-37 037	3,5 %

2.1.6 Rakennus- ja ympäristölautakunta

2.1.6.1 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Tilivelvollinen

Rakennustarkastaja

Toiminnan kuvaus

Maskun rakennusvalvonnan tavoitteena on edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista, rakennustyön valvonnan ja rakennetun ympäristön valvonnan sekä hyvän asiakaspalvelun avulla.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on toimia kunnan maankäytön prosessin loppuvaiheen toimijana, ohjauksen ja neuvonnan kautta asukkaalle.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on viranomaistehtävien lisäksi tukea avustuksin yksityisteiden ylläpitoa ja peruskorjausta.

Toimintakertomus

Rakennusvalvonnan palvelualue sisältää rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun sekä yksityistiet. Palvelualueella hoidetaan maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain viranomaistehtäviä. Maskun kunta ostaa ympäristönsuojelun palvelut Mynämäen kunnalta yhteisen sopimuksen mukaisesti. Palvelualueen tehtävistä keskeisimpiä ovat ympäristö-, maa-aines-, rakennus-, toimenpide-, maisematyö-, maastoliikenneluvat, rakentamisen poikkeusluvut, suunnittelutarveratkaisut, melu- ja tärinäilmoitukset, vesihuoltolain mukaiset vapautukset, viranomaislausunnot, erilaiset valvontatehtävät ja ympäristön tilan seuranta.

Mynämäen kunta irtisanoi ympäristönsuojelun yhteistyösopimuksen vuoden 2023 lopulla ja käynnisti uudet neuvottelut neljän kunnan kesken, joiden tarkoituksena saada kolmas ympäristötarkastajan virka, neljän kunnan yhteistoiminta-alueelle.

Rakentaminen Maskussa lähti hyvin liikkeelle alkuvuodesta 2023, mutta kevään aikana lupamäärä selvästi notkahti maailmanpoliittisen tilanteenkin vuoksi. Rakennusvalvonnan tulot eivät siitä syystä toteutuneet talousarvioon annetussa raamissa. Talousarvioon oli rakennus- ja ympäristölautakunnassa esitetty ja hyväksytty toimintatuotoiksi vuodelle 2023, 195 000 euroa, kunnanhallituksen raami oli 219 000 euroa ja valtuuston päätös oli 295 000 euroa. Ilmeisesti ajateltiin, että vuodelle 2023 tuloutetaan summat rakentamisveloitteen laiminlyönneistä kuten aiempina vuonna 2022 tapahtui.

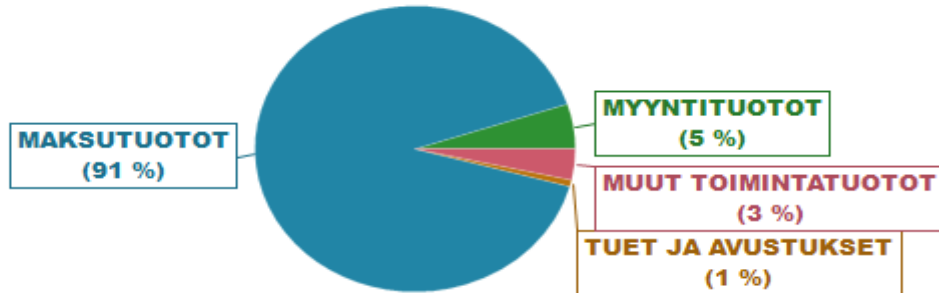
Asuinrakennuksia valmistui 50 kpl, huoneistoja 60 (vuonna 2022 51 asuinrakennusta, joissa huoneistoja 79 kpl), pääosa niistä Pirttimäen alueelle. Uuden asuntoalueen Palsalan rakennustyöt valmistuivat ja tontit olivat valmiina myyntiin.

Rakennusvalvonnan toiminnan kehittämistä seudullisesti on jatkettu osallistumalla mm. alueellisen rakennustarkastusyhdistyksen toimintaan ja koulutuksiin.

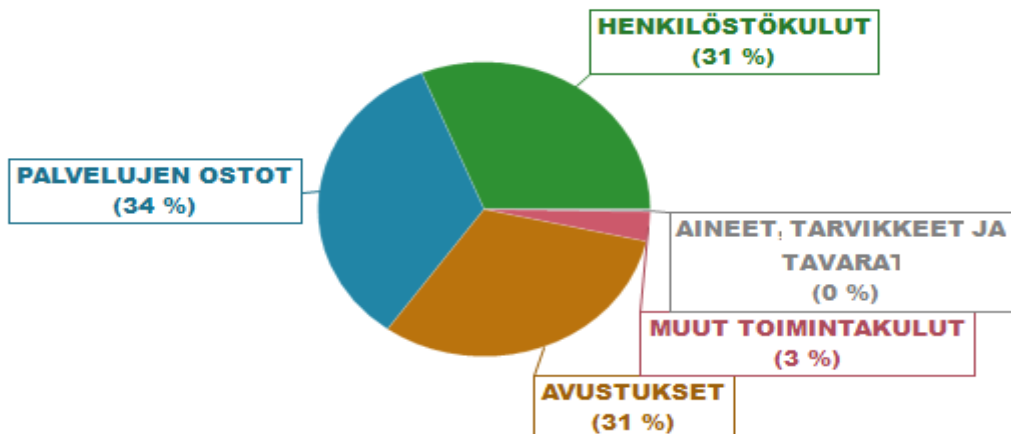
Yksityisteitä avustettiin 98 113 eurolla vuonna 2023, kunnossapitoavustuksiin varattu summa ei riittänyt, joten avustusprosenttia pienennettiin sen ollessa 43 %. Peruskorjausavustuksia jaettiin 18 640 euroa kolmelle eri tiekunnalle.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksia pidettiin 11 kokousta ja niissä käsiteltiin yhteensä 61 pykälää.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

1. Myönnettävien lupien käsittelyaika on noin 2 viikkoa, kun tarvittavat asiakirjat on toimitettu.
2. Sähköisen asioinnin vakiinnuttaminen.
3. Sähköisen arkistoinnin kehittäminen ja osittain suoritettujen digitoimien jatkaminen.
4. Ylläpitää nykyisten resurssien puitteissa laadukasta neuvontaa ja ohjausta.
5. Tukea avustuksin, enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista, yksityisteiden ylläpitämistä. Peruskorjauskohteiden avustuksista päätetään erikseen ottaen huomioon tarkoitukseen varatut määrärahat.

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Ammattitaitoinen henkilökunta	Koulutus tarpeen mukaan	Rakentamislain voimaantulo vuoden 2025 alussa ja siihen liittyviin koulutuksiin ja webinaareihin on osallistuttu.
Arkistoinnin kehittäminen, digitoinnin jatkaminen	Sähköisen arkiston kehittäminen	Digitointiprojekti käynnistyi koesarjoilla vanhojen rakennuslupien osalta. Hallinto-osasto vastasi projektista. Jatkosta ei olla päätetty. Rakennuslupia digitoidaan asiakaspalvelutyön ohessa.
Informaation lisääminen	Aktiivinen tiedottaminen	Rakentajan oppaasta on julkaistu sähköinen versio

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Myönnetyt rakennusluvut (asuinrakennukset)	31	20	17	85,0 %
Myönnetyt rakennusluvut (kaikki)	100	120	58	48,3 %
Myönnetyt suunnittelutarve- ja poikkeamisluvat	7	10	4	40,0 %
Katselmukset	720	180	588	326,7 %
Toimenpideluvat	95	60	58	96,7 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	295 000	0	295 000	115 826	-179 174	-60,7 %
TOIMINTAKULUT	-344 938	0	-344 938	-348 563	-3 625	1,1 %
TOIMINTAKATE	-49 938	0	-49 938	-232 737	-182 799	366,1 %

2.1.7 Tekninen lautakunta

2.1.7.1 Tekninen hallinto

Tilivelvollinen

Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Tuottaa yksityisille kuntalaisille, yrityksille ja kunnallishallinnolle kunnan resurssit huomioiden tyydyttävät tekniset palvelut.

Toimintakertomus

Tekninen hallinto

Tekninen toimi tuotti palveluita kuntalaisille ja yrityksille kunnan resurssit huomioiden. Tekninen toimi vastasi kunnan kiinteistöistä, kaduista ja yleisistä alueista, viranomaispalveluista sekä ateria- ja siivouspalveluista.

Palvelualueet ovat ruoka- ja laitoshuoltopalvelut, kiinteistötoimi, yleiset alueet ja rakennusvalvonta.

Ruoka- ja laitoshuoltopalvelut tuottaa palveluita kunnan varhaiskasvatukselle, kouluille sekä siivouspalveluita kunnan omiin kohteisiin. 1.1.2023 ruoka- ja laitoshuoltopalvelut aloittivat uudessa tilanteessa. Ruokapalveluilta siirtyi kahdeksan keittiötyöntekijää Kaarea Oy:n palvelukseen ja laitoshuollosta kolme laitoshuoltajaa Varhalle. Ruokapalveluilta siirtyi Luukan palvelukeskuksen ja Maskun terveyskeskuksen valmistuskeittiöt Kaarea Oy:lle, joissa oli valmistettu SatuSeikelän päiväkodin, Seikelän koulun sekä Tammenahjon päiväkodin lounaat, yhteensä n. 300 ateriaa. Maskun kuntaan jäi Hemmingin- ja Lemun koulun valmistuskeittiöt.

Kiinteistötoimen vastuulla on kunnan rakennetun kiinteistökannan arvon säilyttäminen ja rakentaminen.

Yleisten alueiden tehtäviin kuuluu katujen ja yleisten alueiden, uima- ja venerantojen, sekä kenttien ja ulkoliikuntapaikkojen ja leikkipuistojen suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito.

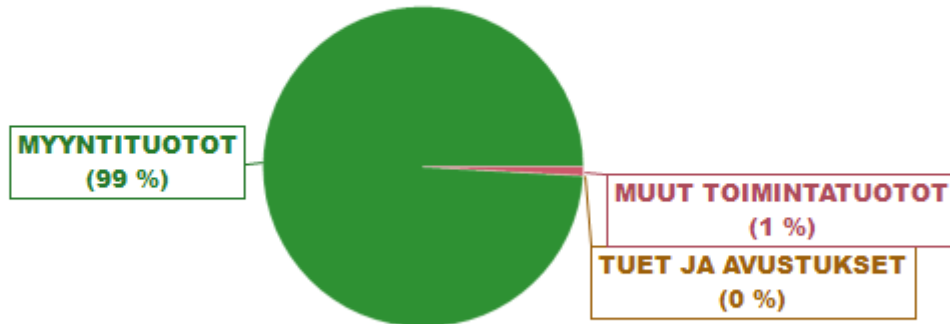
Rakennusvalvonnan palvelualue sisältää rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun sekä yksityistiet. Palvelualueella hoidetaan maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain viranomaistehtäviä. Maskun kunta ostaa ympäristönsuojelun palvelut Mynämäen kunnalta yhteisen sopimuksen mukaisesti. Tehtävistä keskeisimpiä ovat ympäristö-, maa-aines-, rakennus-, toimenpide-, maisematyö-, maastoliikenneluvat, rakentamisen poikkeusluvut, suunnittelutarveratkaisut, melu- ja tärinäilmoitukset, vesihuoltolain mukaiset vapautukset, viranomaislausunnot, erilaiset valvontatehtävät ja ympäristön tilan seuranta.

Mynämäen kunta irtisanoi ympäristönsuojelun yhteistyösopimuksen vuoden 2023 lopulla ja käynnisti uudet neuvottelut, joiden tarkoituksena saada kolmas ympäristötarkastajan virka neljän kunnan yhteistoiminta-alueelle.

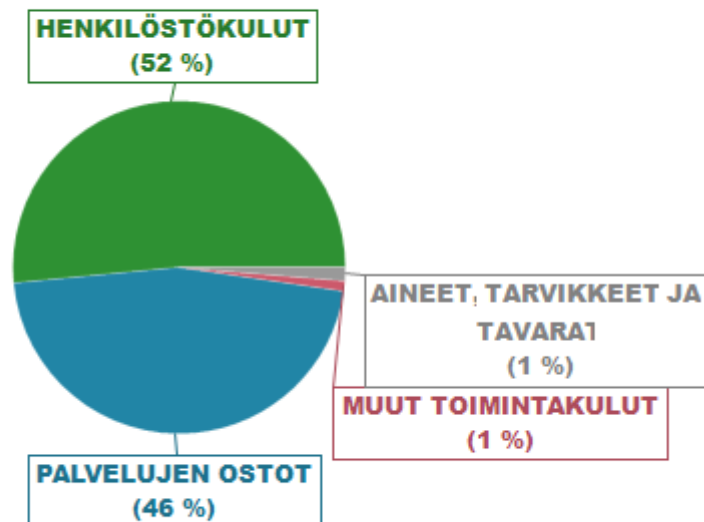
Teknisen toimen tavoitteet perustuvat Maskun kunnan strategiaan.

Teknisen lautakunnan kokouksia pidettiin 12 kpl ja niissä käsiteltiin yhteensä 75 pykälää.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Johtaminen ja päätöksenteko on avointa, tasapuolista ja kannustavaa.	Avoimuuteen, tasapuolisuuteen ja kannustavuuteen keskittyminen päivittäisessä toiminnassa eri tehtäväalueiden välillä.	Esihenkilöiden ryhmätyöohjaus on käynnistetty 6/2023. Osastopalavereja pidetty säännöllisesti. Tiedottamista yleisesti parannettu.
Henkilökunnalla on tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa työhönsä.	Kehitys- ja arviointikeskustelujen toteutumisastetta seurataan vuosittain. Henkilökunnan vaihtuvuus pyritään minimoimaan vuorovaikutteisilla työskentelytavoilla.	Kehityskeskustelut aloitettu, kaikki käyty 10/2023.
Kunnan toimivan infrastruktuurin ja palvelurakenteen kehittäminen.	Teknisen toimen tehtäväalueiden, kunnan eri toimialojen sekä niihin liittyvien yhteistyökumppaneiden yhteistyön sujuvoittaminen.	Tiedottamista on parannettu. Vastuunjakotaulukon ensimmäinen versio on hyväksytty 6/2023.

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Teknisen nettomenot [€/asukas]	447	474	497	104,9 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	1 726	1 726	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-189 253	0	-189 253	-181 825	7 428	-3,9 %
TOIMINTAKATE	-189 253	0	-189 253	-180 099	9 154	-4,8 %

2.1.7.2 Ruoka- ja laitoshuoltopalvelut

Tilivelvollinen

Palvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus

Maskun kunnan ruoka- ja siivouspalveluiden tuottaminen.

Toimintakertomus

1.1.2023 ruoka- ja laitoshuoltopalvelut aloittivat uudessa tilanteessa. Ruokapalveluilta siirtyi kahdeksan keittiötyöntekijää Kaarea Oy:n palvelukseen ja laitoshuollosta kolme laitoshuoltajaa Varhalle. Ruokapalveluilta siirtyi Luukan palvelukeskuksen ja Maskun terveyskeskuksen valmistuskeittiöt Kaarea Oy:lle, joissa oli valmistettu SatuSeikelän päiväkodin, Seikelän koulun sekä Tammenahjon päiväkodin lounaat, yhteensä n. 300 aterialla. Maskun kuntaan jäi Hemmingin ja Lemun koulun valmistuskeittiöt.

300:n aterian valmistus siirrettiin 1.1.2023 alkaen Hemmingin koulun valmistuskeittiöön.

Hemmingin koulun keittiöön lisättiin ruoanvalmistuskapasiteettia, jotta aterioiden siirto oli mahdollista. Keittiöön hankittiin uuni, kylmiöitä, pakastimia ja päivitettiin työskentelypisteitä sekä uusittiin keittopadat niin suuriksi kuin se tilojen puolesta oli mahdollista. Keittopadat olivat alkuperäisiä, joten niiden elinkaari oli loppupäässä ja tekniikaltaan ne olivat vanhoja.

Tällä hetkellä Hemmingin valmistuskeittiöllä valmistetaan n. 1500 aterialla ja Lemun koulun keittiössä n. 300 aterialla. Hemmingin valmistuskeittiö on rakennettu huomattavasti pienemmälle annosmäärätuotannolle ja siksi tilat/laitteiden määrä tulevat vastaan kastike-, sose- ja liemivalmistuksessa. Tällöin ruokaa valmistetaan useammassa erässä, mikä vaatii henkilötyötunteja enemmän verrattuna suurempiin keittiöihin.

Jotta saatiin Hemmingin keittiön ylikuormitettua ruoanvalmistuskapasiteettia hiukan helpotettua, aterioiden valmistusta pilkottiin osittain palvelu- ja jakelukeittiöihin ja näiden laitekantaa ja toimivuutta parannettiin hankkimalla uusia laitteita ja välineitä. Osavalmistuksessa valmistetaan esim. salaattit, energialisäkkeet ja kappaletavarat mahdollisuuksien mukaan palvelu- ja jakelukeittiöissä.

Osavalmistuksessa on ollut selkeästi positiivista se, että biojätettä syntyy vähemmän mitä ennen, kun salaattit yms. tulivat valmistuskeittiöiltä valmiina.

Erityisruokavaliot valmistetaan valmistuskeittiöillä, Hemmingin keittiöllä keskimäärin 40–50/pv, toisina päivinä vielä enemmän ja Lemun keittiöllä keskimäärin 15/pv.

Keväällä 2023 ruokapalvelut päättivät lähteä mukaan Suomen Punaisen Ristin ruokaa ja apua kaikille - hankkeeseen, jossa tarkoituksena on hyödyntää kouluista ja päiväkodeista jäävä ylijäämäruoka apua tarvitseville. SPR Maskun osasto hoitaa ruoan jakamisen vapaaehtoisten voimin Hemmingin ja Lemun kouluilta. Ylijäämäruokaa syntyy linjastohävikistä, jota keittiöt eivät voi enää seuraavana päivänä hyödyntää omilla ruokailuilla ja se päätyisi biojätteeseen. Meillä on pelkästään hyviä kokemuksia ruoka-avusta ja SPR Maskun osaston kanssa yhteistyö on sujunut oikein hyvin.

Ruokapalveluissa on otettu vuoden 2023 aikana käyttöön sähköinen ruokalista, joka löytyy kunnan nettisivuilta.

Omavalvonnan vaatimien mittausten osalta otettiin Lemun koulun valmistuskeittiöön käyttöön automaattinen koneiden ja laitteiden lämpötilojen valvontalaitteisto, joka siirtää laitteiden lämpötilatiedot suoraan sähköiseen palveluun (Fredman Chefstein). Hemmingin koulun keittiöllä tämä on ollut käytössä jo aiemmin. Fredman Chefstein palvelu otettiin käyttöön manuaalisella lämpötilojen mittauksella ja kirjaamisella Tammenahjon, Kurittulan, Seikelän ja Askaisten kouluissa. Näin saadaan kaikki tiedot samaan järjestelmään, kun ne ennen on kirjattu paperilapuille ja säilytetty mapeissa. Tarvittaessa viranomaistarkastusten yhteydessä tieto on helppo esittää sähköisestä palvelusta ja se säilyy siellä vaaditun ajan.

Vuoden 2023 loppusyksystä toteutettiin kouluruokailun tyytyväisyyskysely oppilaille ja henkilökunnalle, jonka tuloksia hyödynnetään vuoden 2024 toiminnassa.

Ruokapalveluiden tehtäviin siirtyi 1.1.2023 kiinteistötoimelta kaikkien keittiön koneiden ja laitteiden huolloista ja määräaikaistarkastuksista huolehtiminen.

Ruoka- ja laitoshuoltopalveluihin tehtiin työmäärämitoitukset.

Siivoustyön mitoituksen osalta tehtiin teknisessä lautakunnassa (6.6.2023 § 40) päätös, että siivoustyön (perus- ja ylläpitosiivoustehtävät) yleinen laatutaso säilytetään nykyisellään (taso 3) ja sen mukaan mitoitetaan kunnan kaikki kiinteistöt. Mitoitus valmistui 15.12.2023. Mitoituksen purkutilaisuudet järjestetään laitoshuoltajille ja tilojen käyttäjille 2024.

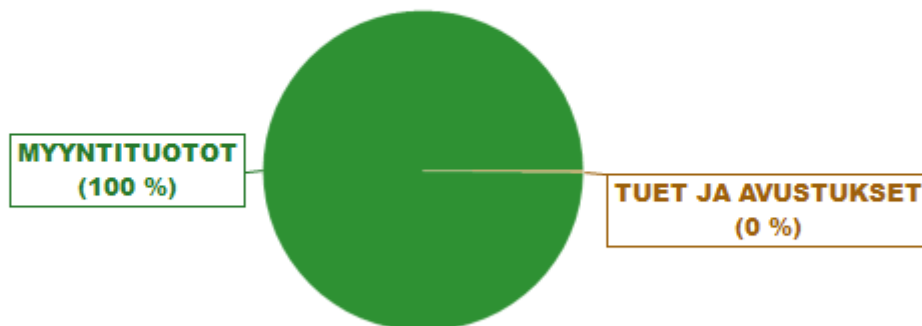
Keittiötyön mitoitus valmistui syksyllä 2023. Mitoitus käsiteltiin teknisessä lautakunnassa (7.11.2023 § 68) ja päätettiin hyväksyä nykyinen toimintamalli.

Ruoka- ja laitoshuoltopalveluissa on 2023 käyty kehityskeskustelut 100 %.

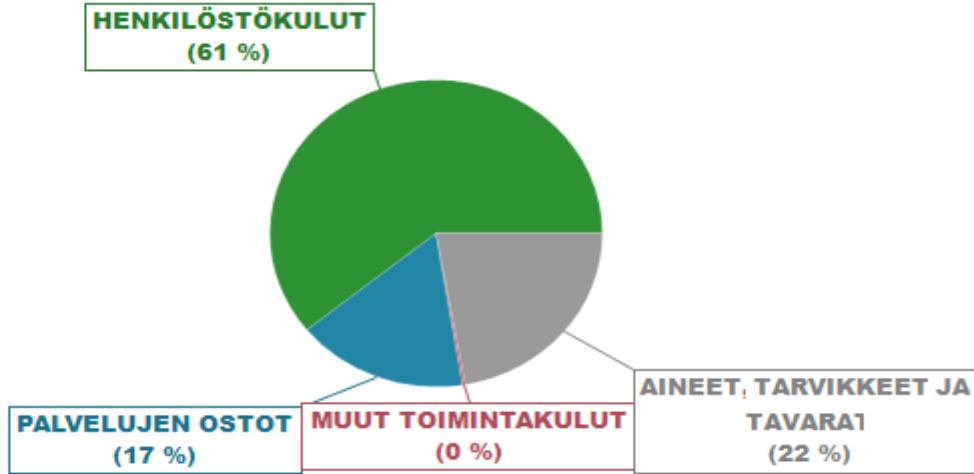
Henkilökunta on osallistunut tarpeidensa mukaan EA 1- ja hätäensiapukoulutuksiin sekä oman alan ajankohtaisiin koulutuksiin.

Toimintatuottojen toteuma 688,9 % johtuu Luukan palvelukeskuksen- ja Maskun terveyskeskuksen keittiöiden varaston myynnistä Kaarea Oy:lle, jota ei ollut osattu huomioida 2023 talousarviota tehdessä.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Johtaminen ja päätöksenteko on avointa, tasapuolista ja kannustavaa	Avoimuuteen, tasapuolisuuteen ja kannustavuuteen keskittyminen päivittäisessä toiminnassa.	Kehittäminen jatkuu vuonna 2024
Henkilökunnalla on tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa työhönsä	Kehitys- ja arviointikeskustelujen toteutumisastetta seurataan vuosittain.	Toteuma 100 %

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Siivottavia tiloja, m ²	33 000	28 500	28 500	100,0 %
Siivoustoimi, €/m ²	25,47	29	28,74	99,1 %
Ateriasuoritteet kpl	531 722	500 000	456 722	91,3 %
Ateriasuoritteet €/kpl	3,51	3,03	3,06	101,0 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	2 010	0	2 010	14 107	12 097	601,9 %
TOIMINTAKULUT	-2 356 991	0	-2 356 991	-2 216 859	140 132	-5,9 %
TOIMINTAKATE	-2 354 981	0	-2 354 981	-2 202 752	152 229	-6,5 %

2.1.7.3 Kiinteistötoimi

Tilivelvollinen

Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöjen ja toimitilojen kunto ylläpidetään sellaisena, että palvelut ja toiminnot voidaan hoitaa niissä keskeytyksettä ja turvallisesti. Tilat täyttävät toimintojen edellyttämät tyydyttävät vaatimukset.

Toimintakertomus

Sotekiinteistöjen osalta ollaan edelleen erikoisessa tilanteessa ja tilojen käytön ja vuokranantajan hankintavastuut ovat melko epäselviä. Toiminnot on saatu ylläpidettyä ja toiminta on pystynyt jatkumaan keskeytyksettä. Maskun terveyskeskuksessa on havaittu sisäilmaongelmia, joiden osalta hyvinvointialue on joutunut sopeuttamaan toimintaansa. Sisäilmakorjauksia on suunniteltu ja toimintaa turvaavia toimenpiteitä tehty.

Investointien osalta suuremmat investoinnit eivät toteutuneet aikataulun osalta vaan osa hankkeista venyi vuoden 2024 puolelle esimerkiksi pihojen viimeistelytöiden osalta. Myös Hemmingin väestönsuojahanke on viivästynyt suunnittelijasta ja urakoitsijasta johtuvista syistä.

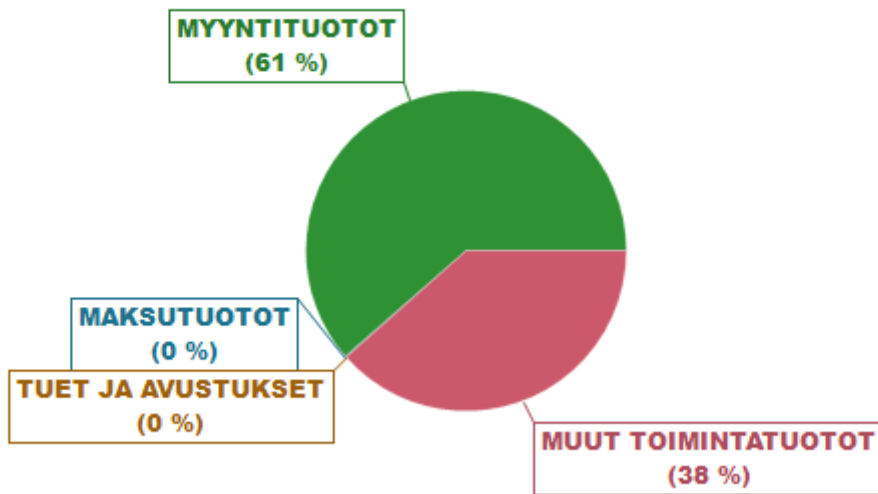
Hemmingin koululta saapui syksyn aikana merkittävä määrä sisäilmaan viittaavia oireilmoituksia, joiden pohjalta käynnistettiin tutkimukset. Oireilun taustoista ei ole tutkimuksista huolimatta saatu vielä selville ja tutkimuksia tulee jatkaa myös vuonna 2024. Tämänhetkiset johtopäätökset kuitenkin viittaavat ilmanvaihdon toimintaan sekä oireiden perusteella myös kuivan syksyn ja talven osavaikutukseen.

Käyttötalospuolella pysyttiin melko hyvin tavoitearviossa, vaikkakin lämmöntuotannon kustannusten nousu olikin vuoden aikana merkittävää. Myös epävarmuus sähkön hintojen osalta toteutui osittain, vaikka pysyi maltillisella tasolla sähkön hintasuojausten ansiosta.

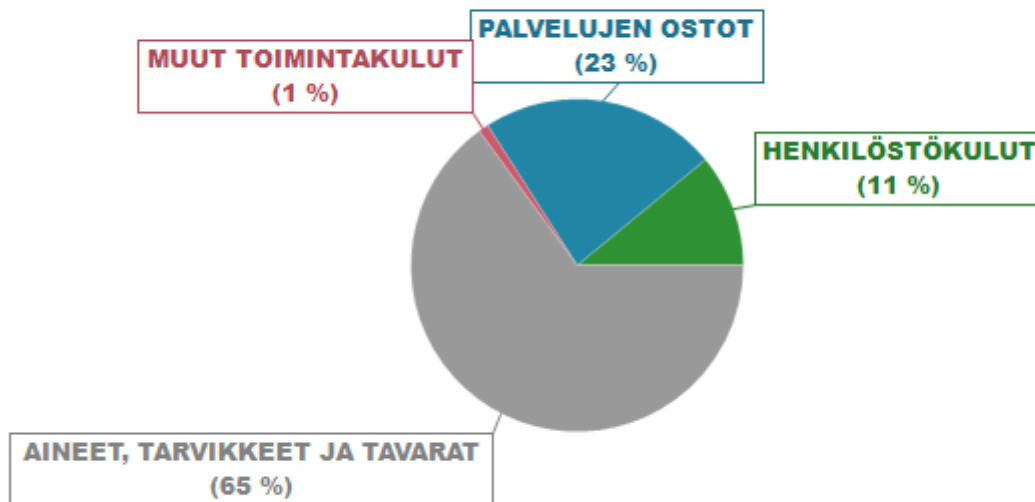
Kunnan omistamien kiinteistöjen osalta käyttötalospuolella saatiin myös toteutettua hyvin kunnossa- ja ylläpitäviä toimenpiteitä, sekä ilmanvaihdon nuohoukset ja säädöt saatiin suunnitelmapuutteista huolimatta hyvin käyntiin ja työtä tulee jatkaa säännöllisesti myös tulevaisuudessa. Vesikattojen osalta on teetetty kuntoselvityksiä, joista saatiin arvokasta tietoa kattojen korjaustarpeesta. Osa kriittisimmistä korjauksista saatiin toteutettua ennen lumien tuloa, mutta osa korjaustoimenpiteistä jää tuleville vuosille.

Investointipuolella hankkeet toteutuivat pääsääntöisesti hyvin eikä suurempia ylityksiä hankekohtaisesti tehty vaan osassa saatiin myös hankinnan kautta säästöä arvioituun nähden. Osa hankkeista ylitti hankekohtaisen arvion maltillisesti kuitenkin vaikuttamatta kokonaistalousarvioon. Suurimmat poikkeamat investointien osalta talousarvioon nähden liittyvät aikataulujen viivästyksiin suurempien hankkeiden osalta. Myös reklamaatiot ovat siirtäneet maksuerien maksamista 2024 puolelle.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Varmistetaan palvelutuotannon kannalta tarpeellisen kiinteistöomaisuuden turvallisuus ja terveellisyys.	Resurssit kohdistetaan ensisijaisesti palvelutuotannon kannalta strategisesti tärkeisiin rakennuksiin. Rakennusten turvallisuuteen ja terveellisyyteen liittyviin asioihin reagoidaan viipymättä ja ennaltaehkäisevästi määrärahojen puitteissa.	Investointi hankkeet toteutuivat pääosin aikataulussa ja mitään suurempia yllätyksiä ei hankkeissa ole tullut. Hemmingin väestönsuojan rakentaminen on viivästynyt, myös aikaisen talven johdosta pienempien hankkeiden valmistuminen viivästyi vuoden 2024 keväälle. Käyttötalouspuolen kulut ovat toteutuneet melko hyvin talousarvioon nähden. Kustannusten nousu on vaikuttanut kulujen kehittymiseen, erityisesti lämmötoimituksen osalta, joka on tietyllä tavalla myös rajoittanut muita peruskorjaavia ylläpituonteisia toimenpiteitä, jotta talousarviossa on pysytty. Vesikattojen osalta tehtiin selvityksiä ja niissä havaittiin jonkin verran puutteita, joista kiireellisimmät saatiin toteutettua ennen lumien tuloa. Muilta osin korjaustoimenpiteitä jatketaan vuoden 2024 aikana. Hemmingin koulun tilanne on selvityksessä ja seurantamittaukset käynnissä, ensimmäisten havaintojen perusteella ongelmat viittaavat ilmanvaihdon toimintaan, Tutkimuksissa ei toistaiseksi ole havaittu normaalista poikkeavaa vaan selvityksiä on jatkettava 2024 aikana.

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Rakennusten tilavuus m ³	182 030	182 030	182 030	100,0 %
- ylläpito €/m ³	12,4	14,56	15,21	104,5 %
Rakennusten kerrosala, m ²	49 613	49 613	49 613	100,0 %
- ylläpito €/m ²	45,51	52,85	55,81	105,6 %
Väistötilat	0	0	0	100,0 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	1 334 770	0	1 334 770	1 274 674	-60 096	-4,5 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	2 075	2 075	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-2 582 310	0	-2 582 310	-2 769 846	-187 536	7,3 %
TOIMINTAKATE	-1 247 540	0	-1 247 540	-1 493 097	-245 557	19,7 %

2.1.7.4 Yleiset alueet

Tilivelvollinen

Työpäällikkö

Toiminnan kuvaus

Kaavakadut ja kevyen liikenteen väylät ylläpidetään kunnossa kohtuullisilla kustannuksilla liikenneturvallisuuden ja ympäristön viihtyvyyden asettamat vaatimukset huomioiden.

Huolehditaan puistojen viihtyisyydestä sekä leikkikenttien turvallisuudesta. Huolehditaan ulkoilu- ja virkistysalueiden sekä liikuntapaikkojen riittävästä määrästä ja monipuolisuudesta hyvinvointitoimen laatiman liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti.

Huolehditaan alueiden hulevesihuollosta.

Toimintakertomus

Teiden ja katujen kunnossapidon osalta vuosi oli todella raskas, kun auraus ja hiekoituskierruksia tuli useita. Esimerkiksi hiekoitushiekkaa kului lähes kaksinkertainen määrä edellisiin vuosiin verrattuna. Tämä luonnollisesti nostaa kunnossapidettävien katujen €/km hintaa.

Hulevesien osalta määrärahojen ylityksiä syntyi, kun jouduimme useaan kohteeseen tekemään pieniä ennalta arvaamattomia korjauksia suurempien vahinkojen välttämiseksi. Operointisopimus Maskun Vesihuollon ja kunnan välillä saatiin purettua 6/2023 hyvällä yhteistyöllä. Tällöin kunnalle jää vuosittain noin 50 000 € enemmän hulevesien hallinnan parantamiseen.

Yleisten alueiden puolella on työntekijöitä ainoastaan 2 henkilöä, joten joudumme ostamaan paljon työsuoritteita ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

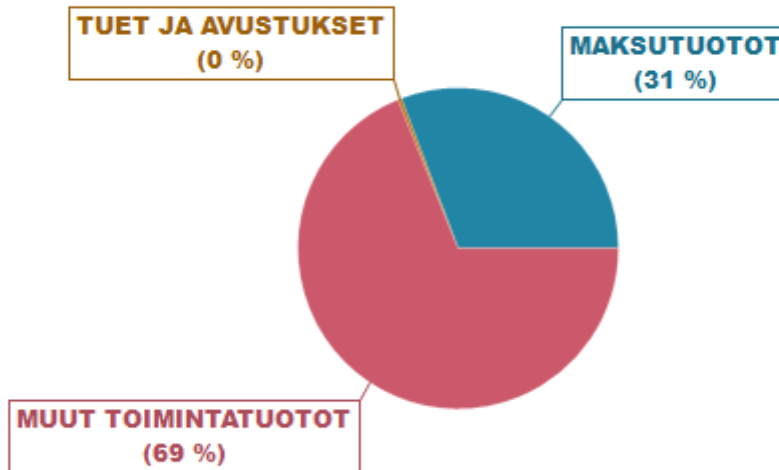
Investoinnit

Rinnetien projektissa urakoitsija pyysi ja sai lisäaikaa urakalle ja sen valmistuminen siirtyi helmikuulle 2024. Kustannuksia tästä siirtyi 32 000 € vuodelle 2024.

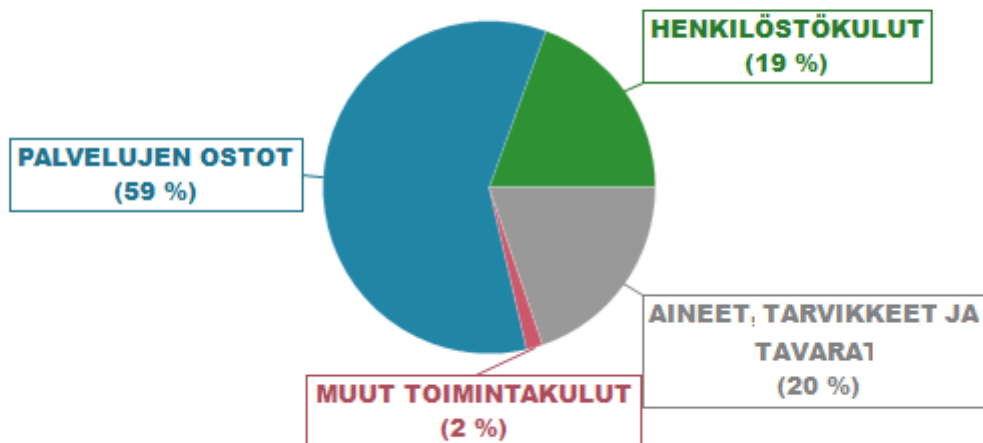
Palsalan alueen viimeistelyt suoritetaan loppuun kevään 2024 aikana. Kustannuksia siirtyi 16 500 € vuodelle 2024.

Kustavintien kevyenliikenteen väylän (ELY:n hanke kunnan kanssa 50/50 %) aloittaminen ei edennyt alkuperäisen aikataulun mukaisesti ja tästä syystä kunnan osalta kustannuksia siirtyi vuodelle 2024 590 000 €. Lisäksi sillan rakentaminen kyseiselle osuudelle kustantaa 185 000 €.

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Toteuma
Masku tunnetaan kuntana, joka huolehtii asuinympäristön viihtyisyydestä ja luonnosta kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.	Puisto- ja virkistysalueiden säännöllinen, vuosittainen hoito.	Yleisten alueiden kehittämisen suunnittelua käyttäjien tarpeet ja käyttöaste huomioiden. Normaalista säännöllistä kunnossapitoa keliin mukaan. Metsänhoitoa aloitettu pahimmista riskialueista metsäsuunnitelman mukaisesti.
Jatkamme liikenneympäristön toimivuuden ja turvallisuuden kehittämistä.	Liikenneturvallisuusinvestointien määrä vuosittain.	Leppälinnuntien-Seppäläntien suojatievalaistus asennettu ja toimivaksi ratkaisuksi todettu, Seurataan tilannetta. Leppälinnuntien-Kiurutien risteysalueelle on tilattu sama suojatievalaistus kuin edelliseen kohteeseen, mutta maahantuoja on ongelmia valaisimen saatavuudessa. Asennukset muuten valmiit.
Kunta huolehtii vastuullisesti metsistään erottamalla selvästi talousmetsät virkistys- ja luontokäyttöön tarkoitetuista metsistä.	Luontostrategian laatiminen aloitetaan vuonna 2023.	Luontostrategian laadinnassa tarvitaan voimassa olevaa metsäsuunnitelmaa, mikä on edelleen valituskierroksella hallinto-oikeudessa.

Suorite	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Kaavateitä [km]	54	55	55	100,0 %
- Kunnossapito [€/km]	5 954	5 347	5 951	111,3 %
Valaistusta [km]	90	91	91	100,0 %
- Kunnossapito [€/km]	2 353	2 464	2 693	109,3 %
Leikkikenttiä [kpl]	19	20	20	100,0 %
Pallokenttiä [kpl]	10	10	10	100,0 %
Kevyen liikenteen väylää [km] (ylläpidettävää)	15	16	16	100,0 %

Talous

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	13 400	0	13 400	11 945	-1 455	-10,9 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	300	300	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-798 913	0	-798 913	-913 344	-114 431	14,3 %
TOIMINTAKATE	-785 513	0	-785 513	-901 099	-115 586	14,7 %

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Toteutusvertailusta käyvät ilmi määrärahat ja tuloarviot, toteutuneet menot ja tulot sekä niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen.

Muutokset talousarvioon tulee tehdä talousarviovuoden aikana heti, kun muutostarve on tiedossa. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan hyväksyä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksessä talousarviomuutoksia ei tule enää tehdä, vaan valtuuston tulee ottaa poikkeamiin kantaa tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Selvitykset ylityksistä on käsitelty erikseen kunnanhallituksessa helmikuussa 2024.

2.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

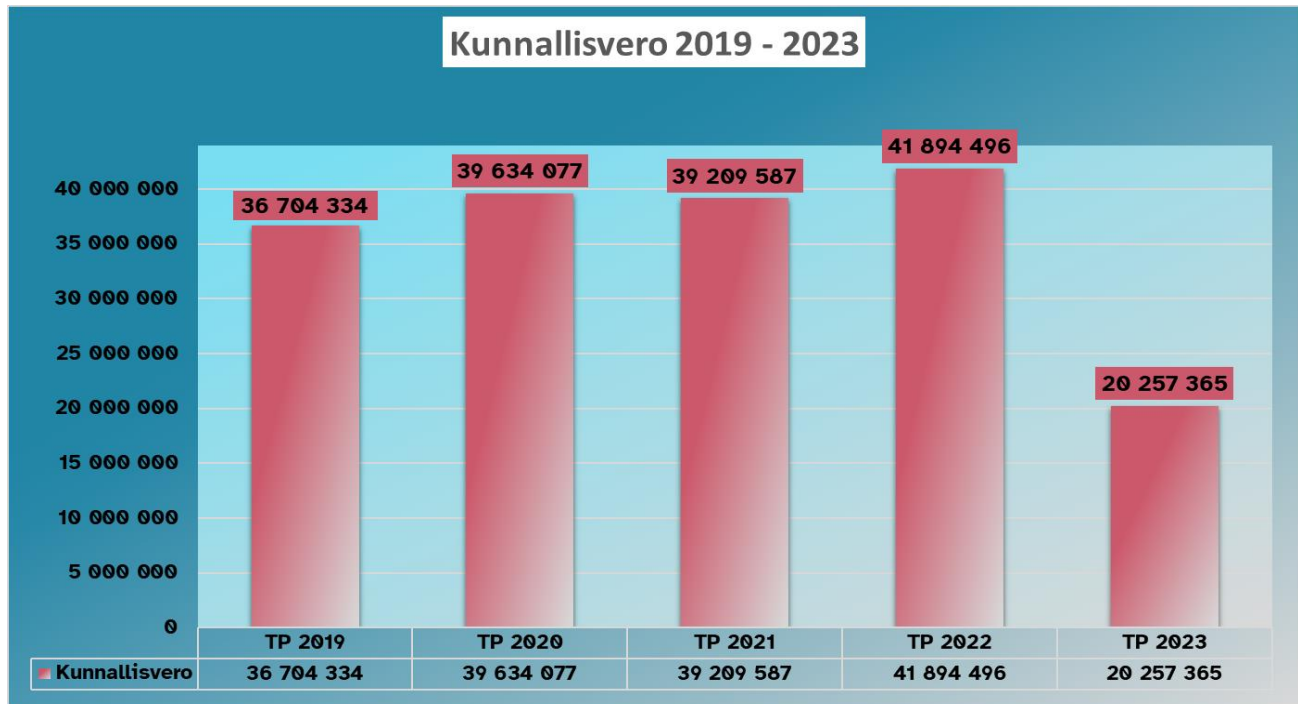
	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	TP 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	3 385 360	0	3 385 360	3 048 305	-337 055	-9,96 %
MYYNITUOTOT	361 600	0	361 600	519 795	158 195	43,75 %
MAKSUTUOTOT	847 840	0	847 840	752 178	-95 662	-11,28 %
TUET JA AVUSTUKSET	323 820	0	323 820	305 802	-18 018	-5,56 %
MUUT	1 852 100	0	1 852 100	1 470 531	-381 569	-20,60 %
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-28 502 415	0	-28 502 415	-30 304 598	-1 802 183	6,32 %
HENKILÖSTÖKULUT	-17 999 308	0	-17 999 308	-18 284 384	-285 076	1,58 %
Palkat ja palkkiot	-14 443 990	0	-14 443 990	-14 661 119	-217 129	1,50 %
Henkilösivukulut	-3 555 318	0	-3 555 318	-3 623 265	-67 947	1,91 %
Eläkekulut	-2 983 994	0	-2 983 994	-3 019 095	-35 101	1,18 %
Muut henkilösivukulut	-571 324	0	-571 324	-604 170	-32 846	5,75 %
PALVELUJEN OSTOT	-5 933 410	0	-5 933 410	-7 170 199	-1 236 789	20,84 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 186 586	0	-3 186 586	-3 261 028	-74 442	2,34 %
AVUSTUKSET	-1 095 400	0	-1 095 400	-1 029 149	66 251	-6,05 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-287 711	0	-287 711	-559 837	-272 126	94,58 %
TOIMINTAKATE	-25 117 055	0	-25 117 055	-27 253 917	-2 136 862	8,51 %
VEROTULOT	24 324 000	0	24 324 000	24 341 064	17 064	0,07 %
VALTIONOSUUDET	6 365 392	0	6 365 392	6 262 854	-102 538	-1,61 %
RAHOITUSTUOTOT- JA KULUT	-811 100	0	-811 100	-996 208	-185 108	22,82 %
Korkotuotot	64 000	0	64 000	35 098	-28 902	-45,16 %
Muut rahoitustuotot	67 900	0	67 900	14 493	-53 407	-78,66 %
Korkokulut	-940 000	0	-940 000	-1 039 632	-99 632	10,60 %
Muut rahoituskulut	-3 000	0	-3 000	-6 167	-3 167	105,55 %
VUOSIKATE	4 761 237	0	4 761 237	2 353 793	-2 407 444	-50,56 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 870 990	0	-2 870 990	-3 022 807	-151 817	5,29 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 870 990	0	-2 870 990	-3 022 807	-151 817	5,29 %
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	0	0	0	50 000	50 000	0,00 %
Satunnaiset tuotot	0	0	0	50 000	50 000	0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	1 890 247	0	1 890 247	-619 014	-2 509 261	-132,75 %
Poistoeron muutos	85 717	0	85 717	85 717	0	0,00 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 975 964	0	1 975 964	-533 297	-2 509 261	-126,99 %

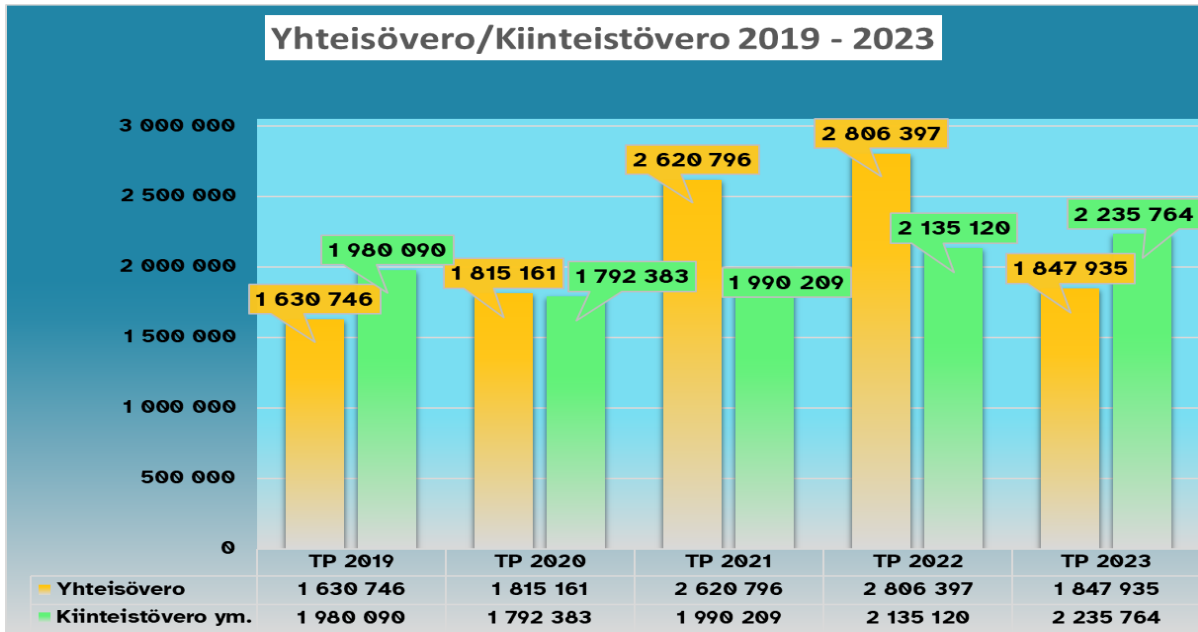
Verotulojen erittely

Verotulot esitetään eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin.

VEROTULOT 1-12/2023

Kuukausi	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
Tammikuu	4 520 981 €	261 863 €	45 820 €	4 828 665 €
Helmikuu	2 188 854 €	429 866 €	65 872 €	2 684 592 €
Maaliskuu	1 587 357 €	133 310 €	15 040 €	1 735 708 €
Huhtikuu	1 645 396 €	120 248 €	16 408 €	1 782 052 €
Toukokuu	1 707 293 €	119 946 €	-617 €	1 826 622 €
Kesäkuu	1 573 945 €	100 741 €	13 032 €	1 687 718 €
Heinäkuu	1 654 065 €	105 082 €	532 789 €	2 291 937 €
Elokuu	627 136 €	99 240 €	342 252 €	1 068 629 €
Syyskuu	469 004 €	128 401 €	628 174 €	1 225 579 €
Lokakuu	1 356 060 €	108 273 €	315 217 €	1 779 550 €
Marraskuu	1 367 519 €	72 218 €	145 220 €	1 584 956 €
Joulukuu	1 559 754 €	168 746 €	116 555 €	1 845 056 €
Yhteensä	20 257 365 €	1 847 935 €	2 235 764 €	24 341 064 €

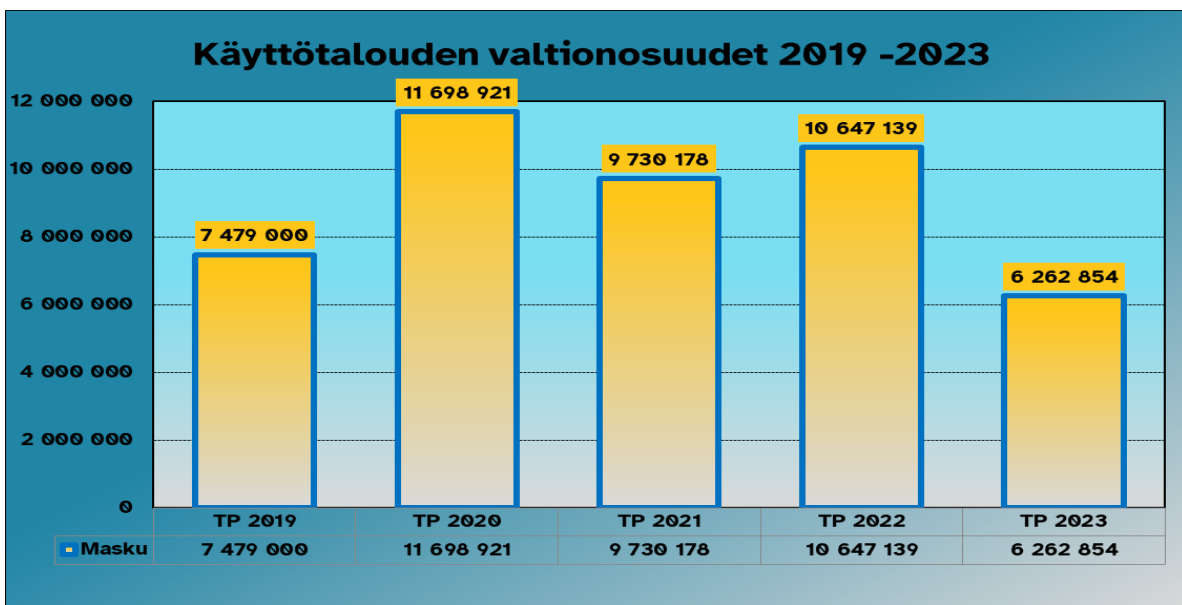

Valtionosuuksien erittely

Käyttötalouden valtionosuuksista esitetään erittely kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen, opetus- ja kulttuuritoimen muuhun valtionosuuteen ja harkinnanvaraiseen valtionosuuden korotukseen.

	TP 2023
VALTIONOSUUDET	6 262 854
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5 865 264
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 142 916
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 040 791
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	32 969
Verotulojen menetysten korvaus	1 262 496

2.2.2 Investointien toteutuminen

Projekti (T)	Loppusumma		
	TA 2023	TP 2023	Toteuma %
609101 - Maa-alueiden hankinta	300 000	175 000	58,3 %
609102 - Maa-alueiden myynti	-200 000	-250 596	125,3 %
609110 - Kunnanhallituksen kalusto; Akselin peruspääoman palautus	0	-194 938	
609110 - Kunnanhallituksen kalusto	82 000	40 029	48,8 %
609301 - Askaisten koulun kalusto	10 000	9 853	98,5 %
609302 - Hemmingin koulun kalusto	35 000	50 869	145,3 %
609303 - Kurittulan koulun kalusto	26 500	14 919	56,3 %
609304 - Lemun koulun kalusto	20 000	6 013	30,1 %
609305 - Seikelän koulun kalusto	10 000	2 314	23,1 %
609306 - Tammenahjon koulun kalusto	9 000	9 066	100,7 %
609307 - Varhaiskasvatuksen kalusto	23 000	11 563	50,3 %
609401 - Hyvinvointiltk kalusto/Liikuntatoimi	45 000	24 731	55,0 %
609403 - Hyvinvointiltk kalusto/Kulttuuritoimi		11 230	
609701 - Lounatuulen päiväkoti	14 000	8 653	61,8 %
609702 - Seikelän koulu	32 000	28 432	88,8 %
609703 - Askaisten vuokratalot	10 000	0	0,0 %
609704 - Rakennusten peruskorjausmääräraha	100 000	38 975	39,0 %
609705 - Maskun terveyskeskus	350 000	232 360	66,4 %
609706 - Luukan palvelukeskus	420 000	388 550	92,5 %
609707 - Askaisten koulu	5 000	5 868	117,4 %
609708 - Maskun kunnanvirasto	165 000	72 833	44,1 %
609709 - Maskun paloasema	8 000	9 701	121,3 %
609710 - Kaavatiet	150 000	17 754	11,8 %
609711 - Kaavatiet/Päällystys	100 000	140 358	140,4 %
609712 - Katuvalaistus	50 000	18 144	36,3 %
609713 - Hulevesiverkosto/korjaus	20 000	0	0,0 %
609714 - Leikkikentät/peruskorjaus ja rakentaminen	10 000	0	0,0 %
609715 - Lemun kiinteistöt	20 000	5 550	27,8 %
609716 - Hemmingin koulun väestösuoja	540 000	404 762	75,0 %
609717 - Liikennevihreä	10 000	5 220	52,2 %
609718 - Liikenneturvallisuuskohteet	10 000	9 095	91,0 %
609719 - Palsalan asuinalue	800 000	820 886	102,6 %
609720 - Kustavintien klv	750 000	137 516	18,3 %
609721 - Tammenahjon päiväkodin jäähdytys	36 000	43 928	122,0 %

Jatkuu

Jatkuu

Projekti (T)	Loppusumma		
	TA 2023	TP 2023	Toteuma %
609723 - Kauppatie	0	103 671	
609724 - Vähä-Joumon pienvenesatama	0	26 692	
609725 - Osallistava budjetointi INVESTOINTIOSA	0	36 929	
609726 - Rivieran kioski	0	9 489	
609727 - Maskun Kyläyhdistys laituri	0	-5 000	
609728 - Maankaatopaikan maisemointi	0	17 032	
609729 - Rinnetien jatke	0	3 750	
609770 - Ruokahuollon kalusto	80 000	52 319	65,4 %
609780 - Siivoushuollon kalusto	20 000	0	0,0 %
Nettoinvestoinnit	4 060 500	2 543 518	62,6 %
Bruttoinvestoinnit	4 260 500	2 994 053	70,3 %
9100- Hallinto- ja talouspalvelut maa-alueiden hankint	300 000	175 000	58,3 %
9100 - Hallinto- ja talouspalveluiden investoinnit	82 000	40 029	48,8 %
9200 - Varhaiskasvatus investoinnit	23 000	11 563	50,3 %
9300 - Opetuslautakunta investoinnit	110 500	93 033	84,2 %
9400 - Hyvinvointiltk investoinnit	45 000	35 961	79,9 %
9700 - Tekninen ltk investoinnit	3 700 000	2 638 467	71,3 %
Yhteensä	4 260 500	2 994 053	70,3 %

2.2.3 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

	Alkuperäinen talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	4 761 237	0	4 761 237	2 353 793	-2 407 444	-50,6 %
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	50 000	50 000	
TULORAHOITUKSEN	-200 000	0	-200 000	-105 329	94 671	-47,3 %
	4 561 237	0	4 561 237	2 298 464	-2 262 773	-49,6 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-4 260 500	0	-4 260 500	-2 994 053	1 266 447	-29,7 %
RAHOITUSOSUUDET	0	0	0	5 000	5 000	
INVESTOINTIMENOIHIN						
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	400 000	0	400 000	1 590 273	1 190 273	297,6 %
	-3 860 500	0	-3 860 500	-1 398 780	2 461 720	-63,8 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	700 737	0	700 737	899 684	198 947	28,4 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	0	0	-15000	-15 000	
ANTOLAINASAAMISTEN	175 937	0	175 937	175 938	1	0,0 %
	175 937	0	175 937	160 938	-14 999	-8,5 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	0	0	0	0	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-2 904 267	0	-2 904 267	-2 904 267	0	0,0 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-1 000 000	0	-1 000 000	500 000	1 500 000	-150,0 %
	-3 904 267	0	-3 904 267	-2 404 267	1 500 000	-38,4 %
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	-128 309	-128 309	
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	54 288	54 288	
KOROTTOMIEN VELKOJEN	0	0	0	669 603	669 603	
	0	0	0	595 582	595 582	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-3 728 330	0	-3 728 330	-1 647 747	2 080 583	-55,8 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 027 593		-3 027 593	-748 063	2 279 530	-98,1 %
RAHAVARAT	31.12.			1 860 512		
	1.1.			2 608 575		

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

	TP 2023	TP 2022
TOIMINTATUOTOT	3 048 305,45	4 692 130,94
MYYNTITUOTOT	519 795,12	838 267,96
MAKSUTUOTOT	752 177,69	1 032 952,11
TUET JA AVUSTUKSET	305 801,73	965 639,08
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 470 530,91	1 855 271,79
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	2 375,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-30 304 598,34	-57 186 965,42
HENKILÖSTÖKULUT	-18 284 384,41	-17 265 222,73
Palkat ja palkkiot	-14 661 118,73	-13 871 103,43
Henkilösivukulut	-3 623 265,68	-3 394 119,30
Eläkekulut	-3 019 095,25	-2 885 459,83
Muut henkilösivukulut	-604 170,43	-508 659,47
PALVELUJEN OSTOT	-7 170 199,16	-34 659 922,87
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 261 028,40	-3 079 655,43
AVUSTUKSET	-1 029 149,45	-1 921 699,37
MUUT TOIMINTAKULUT	-559 836,92	-260 465,02
TOIMINTAKATE	-27 253 917,89	-52 494 834,48
VEROTULOT	24 341 064,24	46 836 013,39
VALTIONOSUUEDET	6 262 854,00	10 647 139,00
RAHOITUSTUOTOT- JA KULUT	-996 207,56	-143 998,12
Korkotuotot	35 098,14	38 857,95
Muut rahoitustuotot	14 493,06	110 671,77
Korkokulut	-1 039 632,14	-245 603,05
Muut rahoituskulut	-6 166,62	-47 924,79
VUOSIKATE	2 353 792,79	4 844 319,79
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 022 807,00	-3 341 638,56
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 022 807,00	-3 341 638,56
Arvonalentumiset	0,00	0,00
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	50 000,00	0,00
Satunnaiset tuotot	50 000,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-619 014,20	1 502 681,23
Poistoeron muutos	85 716,87	85 716,87
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-533 297,34	1 588 398,10

3.2 Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	2 353 792,78	4 844 319,79
Satunnaiset erät	50 000,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-105 328,59	-293 044,69
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 994 053,01	-2 638 838,06
Rahoitusosuudet investointeihin	5 000	84 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 590 272,92	1 180 023,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	899 684,10	3 176 460,04
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-15 000,00	
Antolainasaamisten vähennys	175 937,87	175 937,86
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	10 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 904 267,22	-3 126 488,22
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500 000,00	-10 000 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-2 243 329,35	-3 126 488,22
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutos	-128 309,00	-16 797,88
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	54 288,42	-247 366,00
Korottomien velkojen muutos	669 603,33	-1 850 098,93
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä		
Rahoituksen rahavirta	595 582,75	-5 064 813,17
Rahavirtojen muutos	-748 062,50	-1 888 353,13
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 860 512,49	2 608 574,99
Rahavarat 1.1.	2 608 574,99	4 496 928,12
Rahavarojen muutos yhteensä	-748 062,50	-1 888 353,13
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	78,7	189,6
Lainanhoitokate	0,59	0,99
Kassan riittävyys, pv	18	15
Asukasmäärä	9616	9631

3.3 Tase

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	36 877,59	76 225,33
Muut pitkävaikutteiset menot	20 144,37	3 506,30
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	57 021,96	79 731,63
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9 536 138,63	9 506 406,35
Rakennukset	37 510 165,92	38 427 523,46
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 056 407,59	7 790 869,03
Koneet ja kalusto	519 142,53	566 009,04
Muut aineelliset hyödykkeet		
Keskeneräiset hankinnat	552 286,89	39 645,69
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	56 174 141,56	56 330 453,57
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 308 670,87	11 388 076,19
Muut lainasaamiset	1 515 062,20	1 676 000,07
Muut saamiset	329 931,65	329 931,65
Sijoitukset yhteensä	10 153 664,72	13 394 007,91
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	66 384 828,24	69 804 193,11
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset		
Muut pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	463 222,30	422 860,44
Lainasaamiset		
Muut lyhytaikaiset saamiset	310 436,11	497 398,66
Siirtosaamiset	720 853,06	628 649,39
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 494 511,47	1 548 908,49
Rahat ja pankkisaamiset	1 860 512,49	2 608 574,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 355 023,96	4 157 483,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ	69 739 852,20	73 961 676,59

VASTATTAVAA	2023	2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 582 174,19	20 268 829,98
Arvonkorotusrahasto	102 907,46	102 907,46
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 767 243,52	5 178 845,42
Tilikauden yli-/alijäämä	-533 297,34	1 588 398,10
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 919 027,83	27 138 980,96
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 335 754,47	1 421 471,34
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR. YHTEENSÄ	1 335 754,47	1 421 471,34
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	82 530,00	82 530,00
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	82 530,00	82 530,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	79 058,07	207 367,07
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	79 058,07	207 367,07
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 102 443,57	23 743 561,79
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot		
Muut pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikainen yhteensä	21 102 443,57	23 743 561,79
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 141 118,22	16 904 267,22
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	13 650,90	12 431,47
Ostovelat	2 025 223,05	1 509 261,84
Muut lyhytaikaiset velat	296 715,05	277 619,10
Siirtovelat	2 744 331,04	2 664 185,80
Lyhytaikainen yhteensä	22 221 038,26	21 367 765,43
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	43 323 481,83	45 111 327,22
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	69 739 852,20	73 961 676,59
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	37,4	38,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	128,7	72,5
Kertynyt yli-/alijäämä	6 233 946,18	6 767 243,52
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	648,29	702,65
Lainakanta 31.12.	38 243 561,79	40 647 829,01
Lainat €/asukas	3 977,08	4 220,52
Lainasaamiset 31.12.	1 515 062,20	1 676 000,07
Asukasmäärä	9616	9631

3.4 Konsernituloslaskelma

	TP 2023	TP 2022
Toimintatuotot	7 048 782,61	39 066 730,73
Toimintakulut	-33 578 053,19	-89 828 232,52
Valmistus omaan käyttöön	2 375,00	0,00
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,00	-10 692,94
Toimintakate	-26 526 895,58	-50 772 194,72
Verotulot	24 341 064,24	46 836 013,39
Valtionosuudet	6 350 083,29	10 718 789,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	29 568,51	8 792,41
Muut rahoitustuotot	29 575,03	137 911,12
Korkokulut	-1 059 176,69	-350 311,28
Muut rahoituskulut	-13 459,77	-65 426,72
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 013 492,92	-269 034,46
Vuosikate	3 150 759,03	6 513 573,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 012 596,43	-5 174 064,62
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	-696,67
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 012 596,43	-5 174 761,29
Satunnaiset erät	50 000,00	0,00
Tilikauden tulos	-811 837,40	1 338 812,68
Tilikauden verot	0,00	-64 537,97
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	0,00	-3 118,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-811 837,40	1 271 156,29
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,99	43,49
Vuosikate/Poistot, %	78,52	125,87
Vuosikate, euroa/asukas	327,15	676,31
Asukasmäärä	9 616	9 631

3.5 Konsernirahoituslaskelma

	TP 2023	TP 2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 150 759,03	6 513 573,97
Satunnaiset erät	50 000,00	0,00
Tilikauden verot	0,00	-64 537,97
Tulorahoituksen korjauserät	-106 230,26	-285 439,52
Toiminnan rahavirta netto	3 094 528,77	6 163 596,48
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 946 220,30	-7 078 909,93
Rahoitusosuudet investointeihin	5 000,00	181 518,42
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 796 209,34	1 193 932,88
Investointien rahavirta netto	-2 145 010,96	-5 703 458,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	949 517,81	460 137,85
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-15 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	175 937,87	175 937,86
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	13 230 370,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 080 205,09	-4 072 222,14
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500 000,00	-9 877 866,39
Oman pääoman muutokset	0	-3 585,14
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-128 309,00	-67 266,05
Vaihto-omaisuuden muutos	2 743,65	55 196,65
Saamisten muutos	163 878,36	2 554 223,38
Korottomien velkojen muutos	-2 688 044,14	-654 533,73
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-5 068 998,36	1 340 254,44
Rahavarojen muutos	-4 119 480,54	1 800 392,29
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 228 063,01	9 014 048,40
Rahavarat 1.1.	-8 347 543,55	-7 213 656,11
Rahavarojen muutos	-4 119 480,54	1 800 392,29
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	6 675 882,95	-236 062,23
Investointien tulorahoitus, %	79,9 %	89,7 %
Lainanhoitokate	0,71	1,11
Kassan riittävyys, pv	42	32
Asukasmäärä	9616	9 631

3.6 Konsernitase

VASTAAVAA	2023	2022
<i>PYSYVÄT VASTAAVAT</i>		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	55 272,76	80 651,38
Muut pitkävaikutteiset menot	3 254,30	6 622,09
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	58 527,06	87 273,47
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9 825 906,85	9 992 664,50
Rakennukset	37 797 362,83	46 601 287,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 817 432,52	13 957 856,33
Koneet ja kalusto	1 207 277,40	2 437 923,70
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	3 380,39
Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	901 875,94	432 684,64
Aineelliset hyödykkeet	63 549 855,54	73 425 797,49
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	0,00	180 010,43
Muut osakkeet ja osuudet	896 146,37	945 809,74
Muut lainasaamiset	206 556,29	191 556,29
Muut saamiset	331 502,03	354 832,73
Sijoitukset	1 434 204,69	1 672 209,19
<i>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</i>		
Valtion toimeksiannot	97 828,75	78 027,73
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	137 948,02
Muut toimeksiantojen varat	216 438,01	195 192,47
Toimeksiantojen varat	314 266,76	411 168,22
<i>VAIHTUVAT VASTAAVAT</i>		
<i>Vaihto-omaisuus</i>		
Aineet ja tarvikkeet	8 649,96	213 942,21
Keskeneräiset tuotteet	52 883,45	55 341,33
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	61 533,41	269 283,54
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00

Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 050 802,03	2 051 335,83
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	444 755,38	1 033 099,39
Siirtosaamiset	625 271,76	973 319,46
Saamiset	2 120 829,17	4 057 754,68
<i>Rahoitusarvoarvopaperit</i>		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	252 205,56	378 178,87
<i>Rahat ja pankkisaamiset</i>	3 975 857,45	8 635 869,53
VASTAAVAA	71 767 279,64	88 937 534,99
VASTATTAVAA	2023	2022
<i>OMA PÄÄOMA</i>		
Peruspääoma	18 582 174,20	20 268 829,99
Osuus kuntayhtymän oman pääoman lisäyksestä	0,00	686,00
Arvonkorotusrahasto	102 907,46	102 907,46
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 305 412,97	3 958 834,20
Tilikauden yli-/alijäämä	-811 837,40	1 269 782,68
Oma pääoma	23 178 657,23	25 601 040,33
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	11 203,01
<i>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</i>		
Poistoero		
Vapaa-ehtoiset varaukset	0,00	0,00
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
<i>PAKOLLISET VARAUKSET</i>		
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	0,00	1 905,59
Muut pakolliset varaukset	82 530,00	673 842,65
Pakolliset varaukset	82 530,00	675 748,24

<i>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</i>		
Valtion toimeksiannot	97 828,75	78 027,73
Lahjoitusrahastojen pääomat	79 058,07	345 208,30
Muut toimeksiantojen pääomat	216 438,01	195 192,47
Toimeksiantojen pääomat	393 324,83	618 428,50
<i>VIERAS PÄÄOMA</i>		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 102 443,57	27 843 176,59
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta lainanantajilta	0,00	1 342,18
Saadut ennakot	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	4 306 092,51	4 306 092,51
Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	25 408 536,08	32 150 611,28
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 141 118,22	17 992 298,19
Lainat julkisyhteisöiltä	87 968,94	0,00
Saadut ennakot	13 650,90	72 610,07
Ostovelat	2 071 218,62	4 340 001,38
Muut lyhytaikaiset velat	424 489,00	867 572,92
Siirtovelat	2 965 785,82	6 608 021,07
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	22 704 231,50	29 880 503,63
VASTATTAVAA	71 767 279,64	88 937 534,99
Konsernin omavaraisuus, %	32,3	28,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	127,4	64,1
Kertynyt yli-/alijäämä	4 493 575,57	5 228 616,88
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	467,30	542,89
Konsernin lainakanta 31.12. (korollinen)	42 549 654,30	50 142 909,47
Konsernin lainat €/asukas	4 424,88	5 206,41
Konsernin lainasaamiset 31.12.	0,00	0,00
Asukasmäärä	9 616	9 631
Konsernin henkilöstömäärä (kunta ja tytäryhteisöt)	378	381

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen pitää antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetietoina on esitettävä tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoaikaa tarkistettu 1.10.2019 alkaen.

Muutos perustuu hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa ei ole muuttunut edellisestä vuodesta. Laskelmissa esitetyt luvut eivät ole vertailukelpoisia hyvinvointialueuudistuksen vuoksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri Ky sekä Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri Ky siirtyivät hyvinvointialueelle 1.1.2023. Perusturvakuntayhtymä Akseli lakkautettiin 31.3.2023.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt on yhdistelty kunnan omistamassa suhteessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olenaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutokset konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja edellisen tilikauden yli-/alijäämään.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja konserniyhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Kunnan konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernirakenne on muuttunut merkittävästi vuodesta 2022. Hyvinvointialueen muodostamisen vuoksi konserniin ei enää yhdistellä Perusturvakuntayhtymä Akselia, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriä ja erikoissairaanhoitopiiriä 1.1.2023 alkaen.

4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain (ulkoiset)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
	Yleishallinto	26 319,48	4 098 255,89	199 467,91
Sosiaali- ja terveystuotot	433,80	26 900 507,81	433,80	598 935,65
Opetustuotot	2 424 974,10	2 401 466,05	577 482,17	563 159,47
Varhaiskasvatustuotot	542 121,08	815 454,01	542 121,08	815 454,01
Hyvinvointituotot	151 678,11	135 346,89	151 678,11	135 346,89
Yhdyskuntatuotot	2 229 729,82	2 670 570,78	149 847,71	357 979,50
Muut palvelut	1 673 526,22	2 045 129,29	1 427 274,67	1 854 837,77
Toimintatuotot yhteensä	7 048 782,61	39 066 730,72	3 048 305,45	4 690 390,08

	TP 2023	TP 2022
VEROTULOT	24 341 064,24	46 836 013,39
Kunnan tulovero	20 257 364,87	41 894 495,88
Kiinteistövero	2 235 764,22	2 135 120,04
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 847 935,15	2 806 397,47

	TP 2023	TP 2022
VALTIONOSUJEDET	6 262 854,00	10 647 139,00
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 008 180,00	8 264 383,00
*** siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien *** tasaus	1 142 916,00	160 740,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 040 791,00	-1 856 027,00
Verotulojen menetyksen korvaus	1 262 496,00	4 238 783,00

	TP 2023	TP 2022
PALVELUJEN OSTOT	-7 170 199,02	-34 659 922,87
Asiakaspalvelujen ostot	-2 632 381,87	-29 743 455,65
Muiden palvelujen ostot	-4 537 817,15	-4 916 467,22

**MASKUN KUNNAN
POISTOSUUNNITELMA**
LIITE 1/Kvalt 23.9.2019 § 24

Pysyvät vastaavat	Nykyinen poistosuunnitelma	KILA:n esimerkki poistoaajoista	Uusi poistosuunnitelma
	Tasapoisto Poistoaika, vuosia	Tasapoisto Poistoaika, vuosia	1.10.2019 lukien Tasapoisto, poistoaika, vuosia
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	3	2-5	3
Aineettomat oikeudet	10	5-20	10
Liikearvo	3	2-5	3
Muut pitkävaikutteiset menot			
Tietokoneohjelmistot	3	2-5	3
Muut pitkävaikutteiset menot	3	2-5	3
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20	20-50	40
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	20-30	20
Talousrakennukset	15	10-20	10
Vapaa-ajan rakennukset	20	20-30	20
Asuinrakennukset	30	30-50	30
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15	15-20	15
Sillat, laiturit ja uimalat	10	10-30	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15	15-30	15
Vedenjakeluverkosto	30	30-40	30
Viemäriverkosto	30	30-40	30
Kaukolämpöverkko	20	20-30	20
Sähköjohdot, muuntoas. ja ulkoval.lait.	15	15-20	15
Puhelinverkko, keskusasema ja alakesk	10	10-12	10
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	15-20	15
Sähkö-, vesi- yms.laitosten laitosk/lait.	15	15-20	15
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	15-20	15
Liikenteen ohjauslaitteet	10	10-15	10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakent.	10	10-15	10
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet, autot	4	4-7	4
Muut liikkuvat työkoneet	5	5-10	5
Muut raskaat koneet	10	10-15	10
Muut kevyet koneet	5	5-10	5
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5	5-10	5
Atk-laitteet	3	3-5	3
Muut laitteet ja kalusteet	3	3-5	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan	käytön mukaan	käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet.	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
V-S Sairaanhoidopiirin varaukset				
KuEL:n ulkop. eläkevastuut 1.1.		1 866,44		
Vähennykset tilikaudella				
Lisäykset tilikaudella		39,16		
KuEL:n ulkop. eläkevastuut 31.12.		1 905,59		
Potilasvakuutuksen vastuuvaraus 1.1.		603 817,94		
Lisäykset tilikaudella		484,88		
Vähennykset tilikaudella		-12 990,17		
Potilasvakuutuksen vastuuvaraus 31.12.		591 312,65		
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	82 530,00	82 530,00	82 530,00	82 530,00
Lisäykset tilikaudella				
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	82 530,00	82 530,00	82 530,00	82 530,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	144 521,29	316 628,97	143 445,14	314 625,01
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot		4 856,23		
Luovutusvoitot yhteensä	144 521,29	321 485,20	143 445,14	314 625,01
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	19 816,46	21 580,32	19 641,55	21 580,32
Muut luovutustappiot	71 898,66	906,62	168 538,82	
Luovutustappiot yhteensä	91 715,12	22 486,94	188 180,37	21 580,32

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Vahingonkorvaukset	50 000,00		50 000,00	

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	8 506,67	6 641,23
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	5 906,39	36 848,39
Yhteensä	14 413,06	43 489,62

Erittely poistoeron muutoksista		
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	85 716,87	85 716,87

4.4 Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Aineetto- mat oikeu- det	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineet. hyöd.	Ennakkom. ja keskeneräiset .hankkeet	
Poistamaton hankintameno 1.1.	76 225,33	3 506,30	79 731,63	9 506 406,35	38 427 523,46	7 790 869,03	566 009,04		39 645,69	56 330 453,57
Lisäykset tilikauden aikana	17 032,00		17 032,00	175 000,00	834 850,23	1 181 976,65	232 905,15		552 286,89	2 977 018,92
Maa-alueiden myyntivoitto			0,00							0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00							-5 000,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	-145 267,72						-145 267,72
Siirrot erien välillä			0,00			39 645,69			-39 645,69	0,00
Siirrot tilien välillä			0,00							0,00
Tilikauden poisto	-39 489,67	-252,00	-39 741,67		-1 791 853,46	-911 438,09	-279 771,66			-2 983 063,21
Lisäpoistot			0,00							0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0,00							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	53 767,66	3 254,30	57 021,96	9 536 138,63	37 510 165,92	8 056 407,59	519 142,53	0,00	552 286,89	56 174 141,56
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	53 767,66	3 254,30	57 021,96	9 536 138,63	37 510 165,92	8 056 407,59	519 142,53	0,00	552 286,89	56 174 141,56

Maa- ja vesialueet	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
	Maa- ja vesialueet			
Kiinteistöjen liittymismaksut	156 452,63	310 795,00	146 507,93	146 507,93
Muut maa- ja vesialueet	9 669 454,31	9 651 788,03	9 389 630,70	9 359 898,42
Maa- ja vesialueet yhteensä	9 825 906,94	9 962 583,03	9 536 138,63	9 506 406,35

Pysyvien vastaavien sijoitukset											
	Osakkeet ja osuudet						Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä
	Osakkeet tytär- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Yhteisyhteisö- osakkeet ja -osuudet	Muut osak. ja osuudet omist. yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Muut asunto- osakkeet	Muut laina- saamiset tytär- yhteisöt	Muut laina- saamiset muilta	Saamiset osakkuus- ja muut omist.yht.	Saamiset muut yhteisöt	
Hankintameno 1.1.2023	7 203 072,46	1 622 286,95	242 607,00	70 027,49	179 583,47	330 661,54	1 484 443,78	191 556,29		329 931,65	11 654 170,63
Lisäykset				2 122,65				15 000,00			17 122,65
Vähennykset		-1 341 690,69					-175 937,86				-1 517 628,55
Siirrot erien välillä											0,00
Hankintameno 31.12.2023	7 203 072,46	280 596,26	242 607,00	72 150,14	179 583,47	330 661,54	1 308 505,92	206 556,29		329 931,65	10 153 664,73
Arvonlennukset ja niiden palautukset											0,00
Arvonkorotukset											0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	7 203 072,46	280 596,26	242 607,00	72 150,14	179 583,47	330 661,54	1 308 505,92	206 556,29	0,00	329 931,65	10 153 664,73

Tytäryhteistöt ja kuntayhtymäosuudet					
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus €		
			Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/-tappiosta
Tytäryhteisöt					
Maskun Vesihuolto Oy	Masku	100 %	8 096 330,66	5 972 385,51	-81 022,15
Kuntayhtymät					
Perusturvakuntayhtymä Akseli	Masku	42,66 %	1 221 337,03	0,00	-121 135,20
Raision Seudun Koulutusky	Raisio	9,77 %	996 273,46	251 906,54	4 525,83
Varsinais-Suomen Liitto	Turku	1,61 %	38 053,36	28 586,48	-98,76
Osakkuusyhteisöt					
Tilikunta Oy (ei yhdistelyä)	Kaarina	5,38 %	5852,40	36096,69	-18375,69

Saamisten erittely	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		103 458,70		104 999,28
Lainasaamiset	1 308 505,91		1 484 443,78	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		27 069,31		
Yhteensä	1 308 505,91	130 528,01	1 484 443,78	104 999,28
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset				12 355,53
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				434 326,68
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	446 682,21
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		44 894,01		305 505,63
Lainasaamiset				0,00
Muut saamiset				497 398,66
Siirtosaamiset				194 322,71
Yhteensä	0,00	44 894,01	0,00	997 227,00
Saamiset yhteensä	1 308 505,91	175 422,02	1 484 443,78	1 548 908,49

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
VSSHP:n tarkistuslasku v. 2022			254 048,68	254 048,68
Kelan korvaus työterveyshuollosta			75 000,00	75 000,00
Muut tulojäämät			299 600,71	299 600,71
Tulojäämät yhteensä	973 319,46	973 319,46	628 649,39	628 649,39
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	973 319,46	973 319,46	628 649,39	628 649,39

4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	20 268 829,99	20 268 829,99	20 268 829,98	20 268 829,98
Lisäykset		686,00	1 199 934,39	
Vähennykset	-1 686 655,80		-2 886 590,18	
Peruspääoma 31.12.	18 582 174,19	20 269 515,99	18 582 174,19	20 268 829,98
Arvonkorotusrahasto 1.1.	102 907,46	102 907,46	102 907,46	102 907,46
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	102 907,46	102 907,46	102 907,46	102 907,46
Muut omat rahastot 1.1.				
Siirto rahastoon				
Muut omat rahastot 31.12.				
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 228 616,88	2 694 344,42	6 767 243,53	5 178 845,42
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 305 412,97	3 958 834,20	6 767 243,53	5 178 845,42
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-811 837,40	1 269 782,68	-533 297,34	1 588 398,10
Oma pääoma yhteensä	23 178 657,22	25 601 040,33	24 919 027,83	27 138 980,96

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät		
	Kunta	
	2023	2022
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 767 243,52	5 178 845,42
Tilikauden yli-/alijäämä	-533 297,34	1 588 398,10
Kertynyt poistoero 31.12.	1 335 754,47	1 421 471,34
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.		
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	7 569 700,65	8 188 714,86

Pitkäaikaiset velat		
	2023	2022
Laina rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 743 561,79	26 647 829,01
Laina julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	23 743 561,79	26 647 829,01

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	1.1.2029 jälkeen	1.1.2028 jälkeen
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 289 011,00	2 059 943,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	1 289 011,00	2 059 943,00

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevaraukset				
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut	82 530,00	82 530,00	82 530,00	82 530,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuut				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	82 530,00	82 530,00	82 530,00	82 530,00

Vieras pääoma	Kunta		Kunta	
	2023		2022	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		27 809,40		49 515,15
Saadut ennakot				
Yhteensä		27 809,40		49 515,15
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat				15 231,70
Muut velat				
Siirtovelat				26 048,89
Yhteensä				41 280,59
Ostovelat		1 598,45		
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		1 598,45		0,00
Vieras pääoma yhteensä		29 407,85		90 795,74

Sekkilimiitti		
	2023	2022
Luotollisen sekkiliinin limiitti 31.12.	80 000,00	80 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	80 000,00	80 000,00

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot/Valtionosuusennakot	221 782,09	286 060,80	165 560,41	205 342,17
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 923 830,59	4 625 556,04	1 789 914,43	1 749 665,86
Korkojaksotukset	125 240,74	141 945,29	125 240,74	96 987,72
Muut menojäämät	694 932,39	1 554 458,94	663 615,46	612 190,05
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 744 003,72	6 321 960,27	2 578 770,63	2 458 843,63
Siirtovelat yhteensä	2 965 785,81	6 608 021,07	2 744 331,04	2 664 185,80

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	46 316,80	1 763 338,03	3 230,75	
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	15 416,99	165 369,19	3 230,75	
Leasingvastuut yhteensä	262 202,01	399 170,99	249 488,29	134 530,87
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	116 460,52	152 815,43	112 462,69	63 366,31
Yhteensä	308 518,81	2 162 509,02	252 719,04	134 530,87

4.5 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Vastuusitoumukset		
Järjestelyn tarkoitus	2023	2022
Takaukset muiden puolesta/As Oy Silmulampi/kunta-Aravat Oy		
Alkuperäinen pääoma	1 456 901,61	1 456 901,61
Jäljellä oleva pääoma	640 000,00	720 000,00
Takaukset muiden puolesta/Taponketo Oy		
Alkuperäinen pääoma	488 700,00	488 700,00
Jäljellä oleva pääoma	365 384,67	375 898,96

Vastuut Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	79 988 386,00	72 768 782,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	63 673,00	42 081,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Järjestelyn tarkoitus				
VSSHP vastuut				
Kunnan osuus muista sopimusvastuista		10 165,13		
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus Raseko		499,92		
Koulutus- ja hankevastuut	3 783,89	6 205,90		
VSEHP vastuut				
Kiinteistö Oy Malminselkä luoton takaus		6 246,58		
Turun Seudun Puhdistamo Oy:n vastuut				
Kunnan osuus kokonaisvastuista	1 272 499,85	1 546 662,01	1 272 499,85	1 574 707,34
Kunnan osuus leasing-pääomasta	258 701,46	403 736,79	258 701,46	426 574,07
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 664 924,37	3 496 129,88	3 664 924,37	3 492 547,51

4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2023	2022
Yleishallinto	19	17
Varhaiskasvatuspalvelut	108	115
Opetuspalvelut	180	167
Hyvinvointipalvelut	17	14
Tekninen toimi	50	64
Yhteensä	374	377

Henkilöstökulut		
	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	14 872 491,40	14 163 656,83
Eläkekulut	3 019 095,25	2 885 459,83
Muut henkilösivukulut	604 170,43	508 659,47
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-211 372,67	-292 553,40
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	18 284 384,41	17 265 222,73
Investointiosan henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Eläkekulut		
Muut henkilösivukulut		
Yhteensä investointiosan henkilöstökulut		
Henkilöstökulut yhteensä	18 284 384,41	17 265 222,73

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2023	2022
Maskun Keskustan paikallisyhdistys	915,95	921,25
Maskun Kokoomus ry	3 349,47	3 397,70
Maskun Sos.dem. Ty Kipinä ry	2 814,67	3 237,20
Maskun Vihreät ry	1 222,13	1 478,70
Vasemmistoliiton Maskun yhdistys	188,85	200,25
Naantalin Perussuomalaiset ry	4 013,24	4 442,37
Suomen Kristillisdemokraattien Raision seudun paikallisos.	341,00	466,20
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	12 845,31	14 143,67

Tilintarkastajan palkkiot		
	2023	2022
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkio	10 445,14	7 040,50
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot/tarkastuslautakunnan kokoukset		
Palkkiot yhteensä	10 445,14	7 040,50

4.7 Muut liitteet

4.7.1 Käytetyt kirjanpitokirjat

	Kuvaus
TT	
101	101 Hallintopalveluiden yleislaskutus
103	103 Talouspalveluiden yleislaskutus
301	301 Opetustoimen laskutus
320	320 Varhaiskasvatuksen laskutus
321	321 Varhaiskasvatuksen liittymälaskut PC
328	328 Hyvinvointipalvelujen laskutus
401	401 Teknisten palvelujen yleislaskutus
402	402 Tekniset palvelut venepaikkalaskutus
403	403 Asuntojen vuokralaskutus
421	421 Maanvuokralaskutus
422	422 Rakennusvalvonnan laskutus
900	Maskun avoimet myyntilaskut
AT	Käyttöomaisuuden kirjaus
EK	Täsmäämättömien maksujen korjaus, Myre
HA	Pääkirjatapahtumien rekisteröinti (hyväksyttäväksi)
HB	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua)
HD	Hyväksytyjen pääkirjatapahtumien kirjaus
HK	Konvertointi
HL	Kassa
HV	Vähennyskelpoinen osuus
HX	Kirjaus Excelistä (työnkulku)
HY	ALV-siirrot/tyhjennykset
IK	Viitesuoritukset perinnästä
IP	Maksut - konekielinen tilioite
KA	Luottotappion automaattinen kirjaus
KB	Muistutusvahvistus
KI	Perinnän suoritukset
KO	Viitesuoritukset
KP	Suoritukset
KR	Korkolaskunumero
L1	Saapuvien laskujen rekisteröinti
L2	Saapuvien laskujen kirjaus
LP	Laskujen jaksotukset
LT	Luottotappiot
P03	Populus
P08	Opiferus
P27	Nomentia
PR	Jaksotuksen ohjaus
RJ	Jaksotustapahtumat
RV	Peruutus / vastakirjaus
TT	Kuvaus
XL	Kirjaus Excelistä (ei työnkulkua)
YE	Alkutase

4.7.2 Henkilöstökertomus

Maskun kunnan strategian yhtenä painopisteenä on motivoituneen henkilöstön ja vastuullisen johtamisen Masku. Kunta panostaa henkilöstön työhyvinvointiin ja ammattitaitoiseen johtamiseen sekä kannustaa innovatiiviseen oman työn kehittämiseen.

Henkilöstöjohtamiseen kiinnitetään säännöllisesti huomiota mittaamalla ilmapiiriä, kehittämällä johtamista sekä työn tuottavuutta. Työelämälähtöisellä kehittämisellä löydetään uusia toimintatapoja, joilla parannetaan työelämän laatua, työn tuottavuutta ja työssä jaksamista.

Lisäksi edistetään työhyvinvointia ja terveyttä sekä ennaltaehkäisevää toimintaa. Työterveyshuollon kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä ja otetaan käyttöön uusia toimintatapoja.

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Henkilöstön määrä hallintokunnittain 31.12.2023

	Vakinaiset	Sijaiset	Määräaik.	Työllistetyt	Yhteensä
Hallinto- ja toimistopalvelut	18	1			19
Varhaiskasvatuspalvelut	93	8	7		108
Opetuspalvelut	125	10	45		180
Hyvinvointipalvelut	13	1	2	1	17
Tekniset palvelut	48			2	50
YHTEENSÄ	297	20	54	3	374

Vakinaisen henkilöstön määrän kehitys 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Hallinto- ja toimistopalvelut	15	15	16	16	18
Varhaiskasvatuspalvelut	104	104	98	99	93
Opetuspalvelut	121	117	120	119	125
Hyvinvointipalvelut	11	11	11	12	13
Tekniset palvelut	57	59	58	61	50
YHTEENSÄ	308	306	303	307	297

Vakinainen henkilöstö väheni edellisvuoteen verrattuna 10 henkilöllä.

Henkilöstön sukupuolijakauma

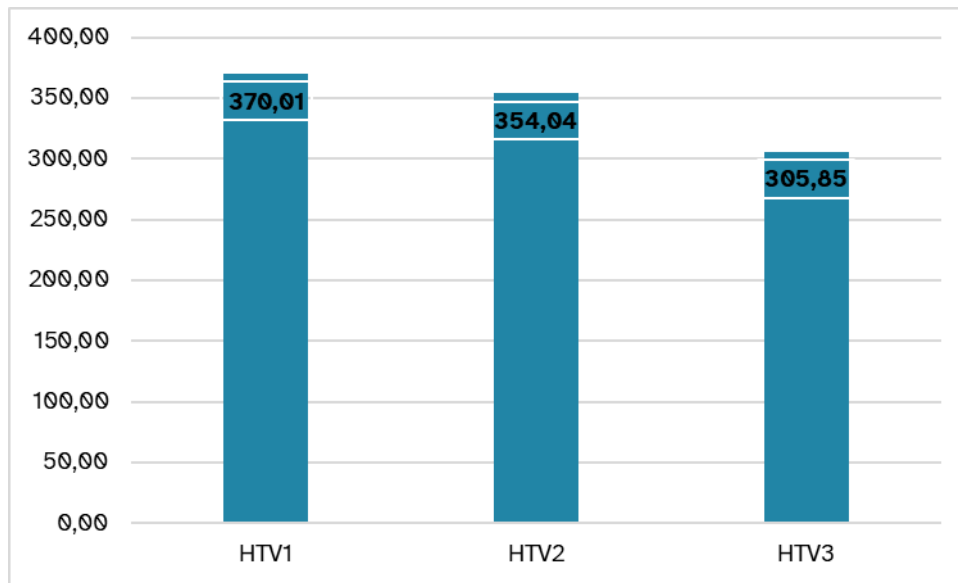
	Miehet	Naiset	Yhteensä
Hallinto- ja toimistopalvelut	7	12	19
Varhaiskasvatuspalvelut	2	106	108
Opetuspalvelut	34	146	180
Hyvinvointipalvelut	3	14	17
Tekniset palvelut	12	38	50
YHTEENSÄ	58	316	374

Henkilöstöstä naisia oli 84,5 % ja miehiä 15,5 %. Naisten määrä laski yhdeksällä ja miesten määrä nousi kuudella työntekijällä vuoteen 2022 verrattuna.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus vaikuttavat siihen, että vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuvaa paremmin henkilötyövuosien määrä kuin henkilöstömäärä tietyinä päivinä (31.12). Yhdellä henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Ylitöitä tai muullakaan tavoin tehtyä normaalin työajan ylittävää työaikaa ei oteta laskennassa huomioon. Alla olevassa taulukossa on kuvattu Masku kunnan työntekijöiden henkilötyövuodet yhteensä 2023.

Henkilötyövuosi HTV1 = palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * osa-aikaprosentti /100

Henkilötyövuosi HTV2 = palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * osa-aikaprosentti /100 (tästä luvusta on vähennetty palkattomat poissaolot)

Henkilötyövuosi HTV3 = todelliset palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * osa-aikaprosentti /100 (tästä luvusta on vähennetty kaikki poissaolot, myös loma-ajat)

Työsuhteiden kokoaikaisuus 2023

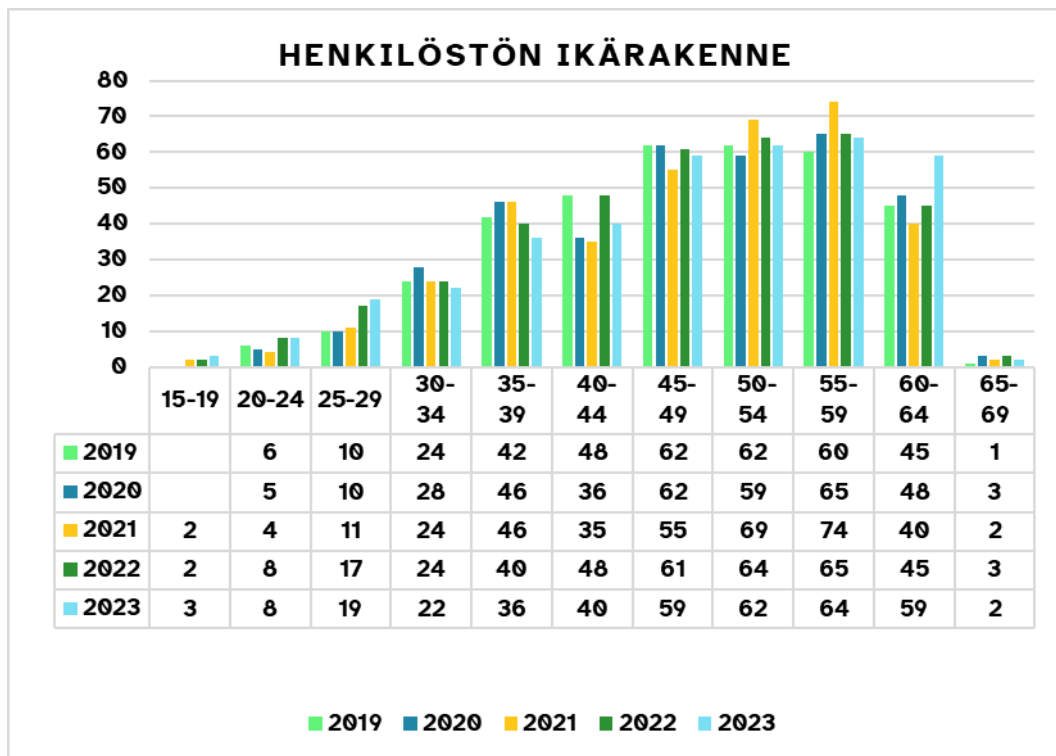
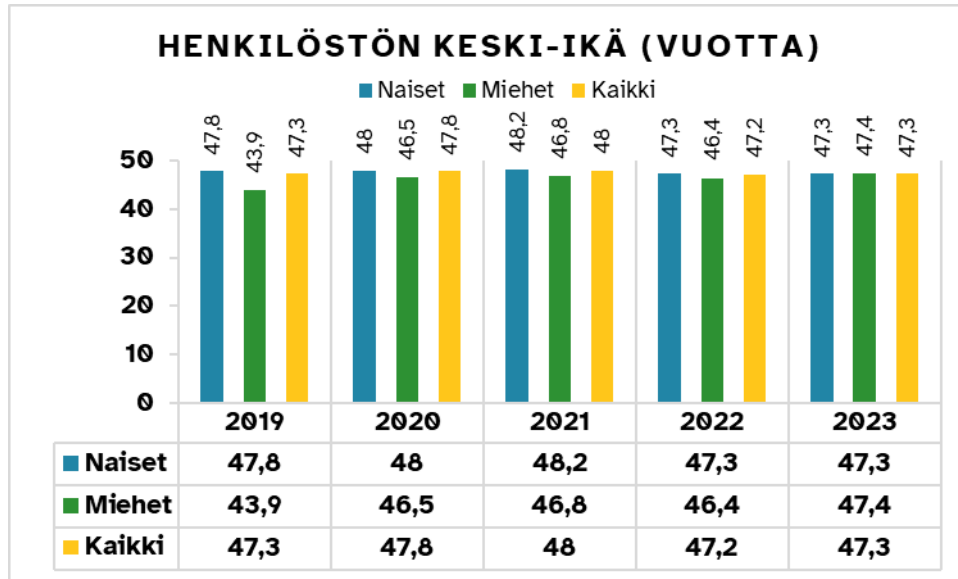
	Koko-aikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Hallinto- ja toimistopalvelut	18	1	19
Varhaiskasvatustopalvelut	103	5	108
Opetuspalvelut	137	43	180
Hyvinvointipalvelut	12	5	17
Tekniset palvelut	48	2	50
YHTEENSÄ	318	56	374

Kokoaikaisten määrä laski viidellä työntekijällä ja osa-aikaisten nousi kahdella työntekijällä edelliseen vuoteen

verrattuna.

Henkilöstön ikärakenne 2023

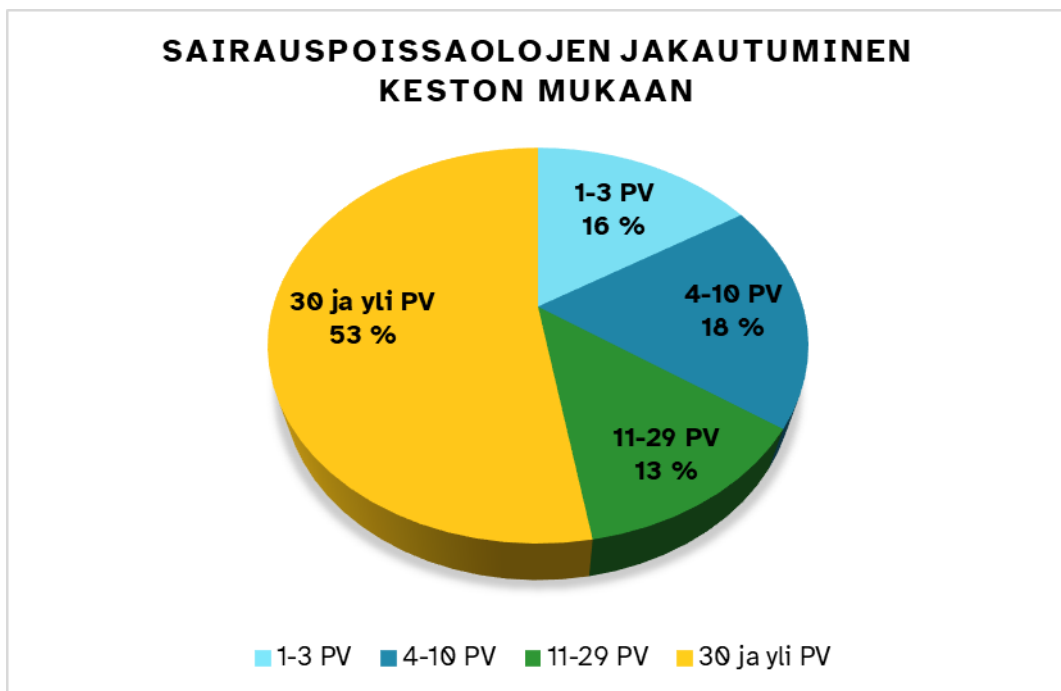
Henkilöstön keski-ikä oli 47,3 vuotta. Naisten keski-ikä oli 47,3 vuotta ja miesten 47,4 vuotta. Naisten keski-ikä nousi viime vuodesta 0,1 vuotta ja miesten nousi vuoden verran.

Henkilöstön poissaolot

Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtaturmista, työmatkataturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot. Terveysperusteiset poissaolot on laskettu kalenteripäivinä.

Maskun kunnassa oli vuonna 2023 koko henkilöstön terveysperusteiset poissaolot yhteensä 7794 päivää eli 20,48 pv/hlö. Vastaava poissaolomäärä vuonna 2022 oli 7526 päivää eli 19,92 pv/hlö.

(Lähde: työterveys Mehiläinen)

Henkilöstön poissaolojen syyt

	2020		2021		2022		2023	
	työpv	kalenteri pv	työpv	kalenteri pv	työpv	kalenteri pv	työpv	kalenteri pv
Vuosiloma	7754	11638	9335	12870	7867	11464	7082	10195
Sairasloma	4753	6390	4850	6463	5911	7655	-	7794
Äitiys-, raskaus- ja vanhempainvapaa	671	1068	813	1166	536	808	315	459
Hoitovapaa	666	1105	870	1269	767	1183	632	926
Isyysloma	58	86	0	0	15	22	15	21
Lapsen sairaus	238	241	348	350	356	363	309	321
Vuorotteluvapaa	300	581	181	263	199	298	44	65
Opintovapaa	591	1042	568	830	247	350	530	753
Yksityisasiat	581	810	1090	1478	1204	1819	1182	1642
Talkoovapaa	441	441	509	511	241	243	272	274
Toisen viran hoito muualla	263	646	214	310	58	93	213	307
Määräaik. kuntoutustuki	91	203	70	102	323	461	367	533
Työtapaturma	95	131	132	187	243	354	126	183
Vapaa-ajan tapaturma					39	23	49	73
Kuntoutus KELA	69	71	111	145	53	53	49	49
Työkokeilu KEVA					60	90	126	181
Lomautus	710	914	516	665	506	639	459	573
Kertausharjoitus	16	19	3	3	2	2	3	5
Yhteensä	17297	25386	19610	26612	18627	25920	-	24354
Koulutus	156	212	173	183	264	266	385	445
Luott.koulutus,työsuojelu	15	16	24	24	73	73	40	49
Julk. tehtävä	0	0	0	0	3	3	-	-
Merkkipäivät	14	14	5	5	9	9	15	15
VES-päivät (lt-opett.)	172	172	215	221	164	167	152	152
Ylityövapaat	296	296	331	331	330	330	225	229
Palvelusvuosivapaa	34	34	24	24	40	48	61	62
Yhteensä	687	744	772	788	883	896	868	952

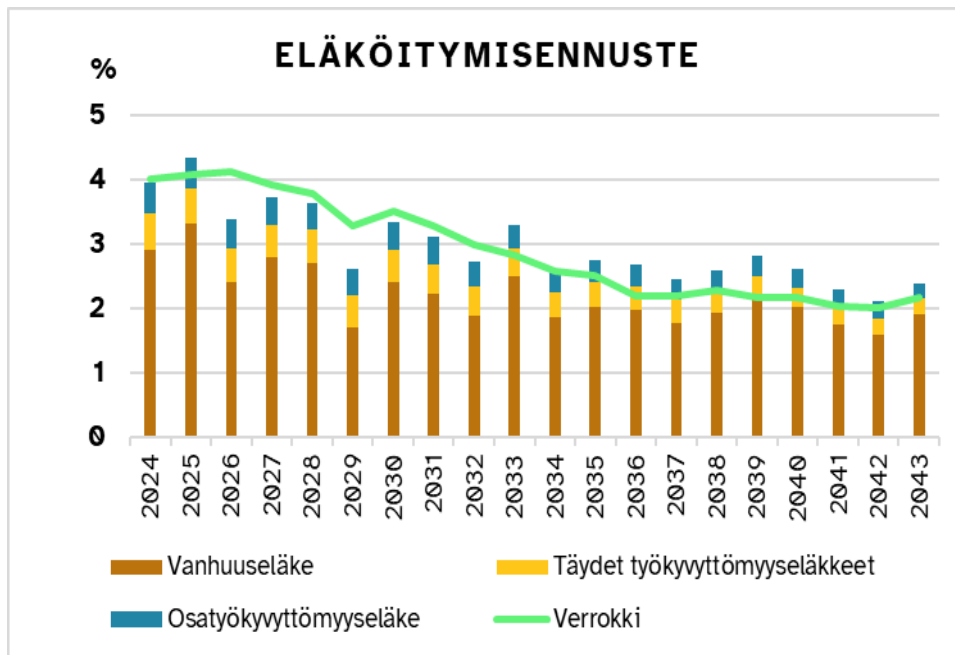
Työntekijöiden vaihtuvuus ja eläkkeelle siirtyminen

Vuonna 2023 Maskun kunnasta siirtyi eläkkeelle 9 henkilöä.

Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keskimääräinen eläköitymisikä oli 63 vuotta 11 kk.

	Eläkkeelle	Irtisanoutunut	Uusi vakituinen työntekijä	Vakinaistettu
Hallinto- ja toimistopalvelut	4	1	5	-
Varhaiskasvatuspalvelut	-	13	14	-
Opetuspalvelut	2	1	9	6
Hyvinvointipalvelut	1	-	2	-
Tekniset palvelut	2	6	10	-
YHTEENSÄ	9	21	40	6

Eläköitymisennusteessa kuvataan vakuutettujen arvioitu eläköityminen eläkelajin mukaan. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet. Täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät täydet kuntoutustuet ja työuraeläkkeet. Osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät kuntoutustuet. Vuoden 2017 eläkeuudistuksen perusteella alimmat eläkeiät nousevat syntymävuoden mukaan portaittain.

Verrokki: Eläköitymisennuste verrokkiorganisaatioissa.

Lähde: KEVA

Eläkemaksut

Henkilöstön työkykyyn panostamisella ja tukemalla työntekijän töihin palaamista voidaan vaikuttaa eläkemaksuihin.

Maskussa on käytössä varhaisen tuen malli, jolla voidaan vaikuttaa siihen, että työkyvyn heikkenemiseen tartutaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Onnistunut yhteistyö työterveyshuollon kanssa on ratkaisevassa merkityksessä.

Tasausmaksu

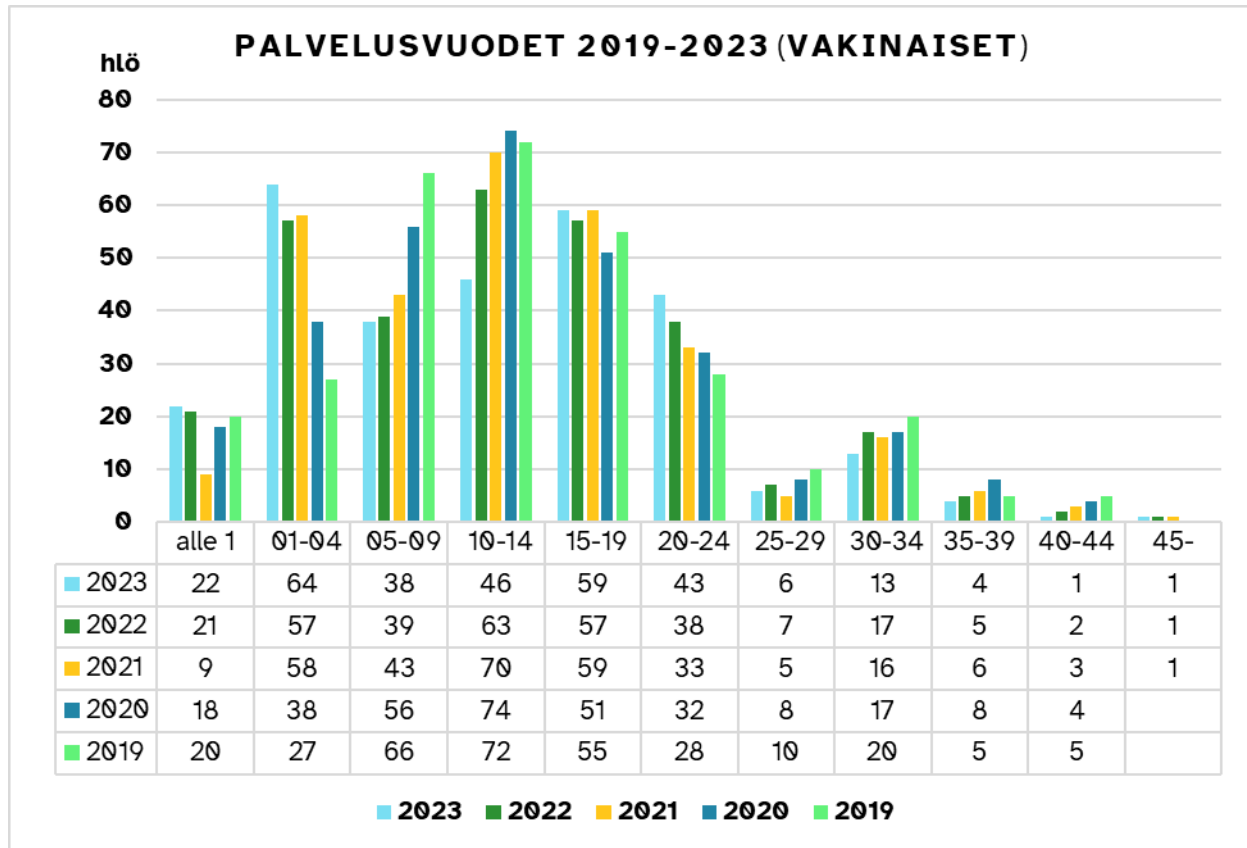
Kunnat ja hyvinvointialueet maksavat tasausmaksua vuoden 2023 alusta alkaen. Valtiovarainministeriö vahvistaa tasausmaksun kokonaismäärän vuosittain Kevan valtuutettujen esityksestä. Tasausmaksu perustuu Keva-lakiin (Laki Kevasta 19 §), jossa määritetään niin tasausmaksun kokonaismäärän kuin työnantajakohtaisen jaon perusteet. Tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä.

Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin vuoden 2022 toteutuneiden palkkasummien suhteessa. Kuntien tasausmaksu jaetaan kuntien kesken samassa suhteessa kuin ne saavat verorahoitusta. Tasausmaksu ei siis perustu henkilöstön määrään eikä palkkakuluiin ja sen maksu tapahtuu kuukausittain.

Eläkemaksut (1000€)	2019	2020	2021	2022	2023
Tasausmaksu	0	0	0	0	472
Eläkemenoperusteinen maksu	484	510	513	496	0

Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteen pituus

Vakinaisesta henkilöstöstä 22 % on ollut Maskun kunnan palveluksessa 1-4 vuotta, seuraavaksi eniten eli 20 % on ollut palveluksessa 15-19 vuotta ja 15 % on ollut palveluksessa 10-14 vuotta.

Työvoimakustannukset 2023

Työvoimakustannukset yhteensä	
1. työntekijöille maksetut palkat yhteensä, josta	14 661 119 €
- vuosiloma-ajan palkat	977 472 €
- terveysperusteisten poissaolojen palkat	683 173 €
- perhevapaiden palkat, netto	698 € X)
2. työntekijän eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	3 623 266 €

x) Palkkojen maksaminen ja korvausten saaminen ajoittuneet osittain eri vuosille

TYÖHYVINVOINTI

Työsuojelu

Työsuojelun perustehtävä on ylläpitää ja edistää työntekijöiden turvallisuutta, terveyttä ja työkykyä sekä ehkäistä tapaturmia ja ammattitauteja työympäristössä. Työturvallisuuden ja työterveyden lisäksi työsuojelun käsite sisältää myös henkisen ja sosiaalisen työhyvinvoinnin.

Työsuojelutoimikuntaamme kuuluu työnantajan edustajina kunnanhallituksen puheenjohtaja, työsuojelupäällikkö ja yhteistoimintaryhmän esittelijä, työntekijöiden edustajina työsuojeluvaltuutettu ja varatyösuojeluvaltuutettu sekä toimihenkilöiden edustajina työsuojeluvaltuutettu. Lisäksi työsuojelutoimikuntaan kuuluu kaksi työsuojeluyhdyshenkilöä ja tarvittaessa työterveyshuollon edusta. Työsuojelutoimikunta kokoontui viime vuoden aikana viisi kertaa.

Työsuojeluasioita käsitellään tarvittaessa myös yhteisesti työnantajan ja työntekijöiden kesken yhteistoimintaryhmässä, joka kokoontui vuonna 2023 kolme kertaa.

Työsuojelun asiakirjoja Maskun kunnassa ovat mm. työsuojelun toimintasuunnitelma, toimintaohje häirinnästä ja muusta epäasiallisesta kohtelusta, varhaisen tuen malli, korvaavan työn malli, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä ohjeistus työpaikkaväkivallan torjumisesta. Työtaturmia sekä ns. läheltä piti -tilanteita seurataan ja tilastoidaan. Jokainen yksikkö veloitetaan laatimaan oma turvallisuussuunnitelma tulipalo- ja muita hätätilanteita varten. Myös riskientunnistamista ja -arviointia tehdään yksikkötasolla. Ensiapukoulutuksia järjestetään suunnitelman mukaisesti vuosittain.

Turvallisten ja terveellisten työolojen lähtökohta on työyksiköiden oma-aloitteinen toiminta. Kunnan työsuojelutoiminnan vahvistamiseksi johtoryhmälle ja esihenkilöistä koostetulle asiantuntijaryhmälle järjestettiin kaksi etäkoulutusta, joiden aiheina olivat työn vaara- ja häirtatekijöiden arviointi, läheltä piti- ja tapaturmailmoitukset. Varkaiskasvatuksen ja opetuksen esihenkilöille järjestettiin yksi etäkoulutus aiheesta koulujen ja varhaiskasvatuksen työntekijöille suunnattu työpaikkaväkivallan uhkaan liittyvä koulutus.

Työsuojelun tavoitteina oli työsuojeluvastuiden määrittely ja perehdyttäminen, riskienarvioinnin suunnitelma, yhteisten työpaikkojen työsuojeluvastuiden ja -sääntöjen määrittely, tapaturmien ja riskitilanteiden raportointi ja tutkinnan toimintaprosessin laadinta, työsuojeluvalvonta ja esihenkilöiden työsuojeluoppaan laadinta. Riskienarviointi saatiin pääsääntöisesti suoritettua vuoden loppuun mennessä kaikissa yksiköissä ja tapaturmatutkinnan sekä läheltä piti-tilanteiden toimintaprosessi on laadittu.

Ennakoivan työsuojelun vahvistamiseksi työsuojeluvalvontaan pitää kiinnittää enemmän huomiota ja olisi hyvä saada yksikköjen esihenkilöille työpari, jolle voisi jakaa työturvallisuuteen ja -terveellisyyteen liittyen. Esihenkilöille tarkoitettu työsuojeluopas on edelleen tekeillä ja on valmistuessaan oiva apuväline esihenkilön työsuojeluvastuun hahmottamisessa.

Kunnassa toimi lisäksi sisäilmatyöryhmä, joka kokoontuu tarvittaessa.

Työtaturmiin liittyviä vahinkoilmoituksia tehtiin vuoden 2023 aikana 34 kpl, joista työmatkatapaturmia oli 10 kappaletta. Korvattuja sairauspoissaolopäiviä oli 97 kpl. Tapaturmatutkinta suoritettiin 18 tapaturmasta.

Työhyvinvointitoiminta

Maskun kunnan strategisena tavoitteena on, että Maskussa työskentelee työhönsä sitoutunut, hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilöstö. Kunta panostaa henkilöstön työhyvinvointiin ja ammattitaitoiseen johtamiseen. Työhyvinvointitoiminta on osa työsuojelua ja toiminnan tarkoituksena on työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen.

Maskun kunta tarjoaa työntekijöilleen useita henkilöstöetuja, jotka tukevat työntekijän hyvinvointia ja edesauttavat työkyvyn ylläpitämistä. Hyvinvointia tukevia henkilöstöetuja ovat yhteisliikunta, uintimahdollisuus uintikeskus Ulpukassa tai avantouinti Saunaparonissa, kunnan omien kuntosalien käyttö, vuosittainen osallistuminen yhteen yleiseen liikuntatapahtumaan ja Epassin saldo (max. 120 €/ vuosi), jonka voi käyttää hyvinvointiin ja kulttuuriin. Henkilöstöetuja päivitetään vuosittain ja vuonna 2024 otetaan käyttöön pyöräetu.

Maskun kunnassa toteutetaan työhyvinvointikysely sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely kahden vuoden välein. Seuraava työhyvinvointikysely on syksyllä 2024 ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely syksyllä 2025. Työhyvinvointia seurataan myös vuosittain kehityskeskusteluissa.

Työyksiköillä on myös tarvittaessa mahdollisuus työnohjaukseen.

Ikäohjelma 55-vuotta täyttäneille

Jokaisella kunnan työntekijällä on mahdollista osallistua ikäohjelman piiriin sinä vuonna, kun hän täyttää 55-vuotta. Ikäohjelma on vapaaehtoinen ja se edellyttää keskustelun oman esihenkilön kanssa sekä nykytilan kartoituksen työterveyden kanssa. 55-ryhmään ilmoitaudutaan esihenkilökeskustelun jälkeen henkilöstöasiantuntijalle. Ikäohjelmassa on tarjolla yhteistä toimintaa ohjatun liikunnan, kulttuurin sekä hyvinvointiluentojen muodossa. Tavoitteena on työkyvyn ylläpitäminen ja työssäjaksaminen.

Vuonna 2023 ohjelmaan osallistui 34 henkilöä.

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon palvelut vuonna 2023 tuotti Mehiläinen Oy. Käytössä oli työterveyslääkärin, työterveyshoitajan, työfysioterapeutin ja työpsykologin palvelut.

Työterveyshuollon palvelun painopiste on ennalta ehkäisevässä toiminnassa. Lisäksi tavoitteena on ennakoida työkykyriskit ja tukea erityisesti osatyökykyisiä työntekijöitä työssä pärjäämisessä. Työterveys tukee myös esihenkilöitä mahdollistamalla matalan kynnyksen toimintaa esihenkilön työssäjaksamisen tueksi.

Työterveyshuollon toimintakustannukset ja toimintatiedot.

2019	2020	2021	2022	2023
117 108 €	117 722 €	148 231 €	161 864 €	211 216 €

Ennaltaehkäisevän toiminnan osuus kustannuksista

2019	2020	2021	2022	2023
44,7 %	38,0 %	41,5 %	45,3 %	51,0 %

Ennaltaehkäisevä toiminta

Terveystarkastukset kpl	2019	2020	2021	2022	2023
lääkäri	133	175	183	205	263
terveydenhoitaja	129	87	91	98	77
fysioterapeutti	60	47	55	71	59
psykologi		5	5	2	3
muut asiantuntijat				13	1
Tutkimukset/kpl					
laboratorio	176	362	257	246	213

Työterveysperusteinen sairaanhoito

Sairaanhoitokäynnit	2019	2020	2021	2022	2023
lääkäri	772	649	1095	740	699
terveydenhoitaja	85	62	42	63	88
fysioterapeutti					
erikoislääkäri	56	55	40	31	29
Tutkimukset/kpl					
laboratorio	614	938	670	681	1 003
radiologia	81	83	91	77	112

Henkilöstön osaaminen

Maskun kunta on työnantaja, jonka tavoitteena on, että työntekijä täyttää omat ja työnantajansa tavoitteet ja kehittää osaamistaan sekä oman urasuunnitelmansa että työpaikan tuottamien palveluiden tuottamisen edellyttämällä tavalla. Pääsääntönä on, että yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset koulutuksen ja osaamisen kehittämisen mahdollisuudet koskevat kaikkia Maskun kunnan työntekijöitä.

Koulutusmahdollisuuksien yhdenvertaisessa toteutumisessa esihenkilön rooli korostuu tarvittavan koulutuksen mahdollistajana, mutta myös työntekijältä edellytetään halua ja aktiivisuutta itsensä kehittämiseen. Kouluttamuksesta keskustellaan vuosittain kehityskeskustelussa, jotta henkilöstön ammattitaitoa ja motivaatiota voidaan kehittää suunnitelmallisesti ja todellisiin tarpeisiin perustuen.

Koulutuskustannukset

Henkilöstön koulutukseen käytettiin vuonna 2023 varoja suurin piirtein saman verran kuin edellisenä vuotena ja merkittävästi enemmän kuin korona-aikana. Koulutustarjonta on muuttunut ja koulutuksia järjestetään niin verkkokoulutuksina kuin lähikoulutuksinakin. Verkkokoulutukset vaikuttavat koulutusten hinnoitteluun. Etäyhteyksin voidaan järjestää edullisempia koulutuksia ja toisaalta mahdollistaa koulutuksiin osallistumisen useammalle.

	2019	2020	2021	2022	2023
Koulutuskustannukset	45 258	28 346	30 150	49 405	49 679

Yhteistoimintaryhmä on vuosittain hyväksynyt henkilöstö- ja koulutussuunnitelman. Suunnitelman mukaan toteutuneiden koulutusten osalta haettiin työttömyysturvakeskukselta koulutuskorvausta 273 koulutuspäivältä. Vuoden 2023 koulutuksista saadaan korvausta 5 675,94 euroa.

Koulutuspäivät hallintokunnittain 2020–2023.

	2020			2021			2022			2023		
	Työ pv	Kalent. pv	TT lkm	Työpv	Kalent. pv	TT lkm	Työpv	Kalent. pv	TT lkm	Työ pv	Kalent. pv	TT lkm
Hallinto- ja toimistopalvelut	10	11	6	30	30	9	20	20	9	35	35	13
Varhaiskasvatuspalvelut	21	68	41	16	24	14	29	29	10	54	113	93
Opetuspalvelut	106	109	40	90	92	30	145	143	56	235	236	114
Hyvinvointipalvelut	13	13	7	19	19	10	30	30	9	27	27	9
Tekniset palvelut	11	11	7	18	18	11	42	42	13	34	34	32
Yhteensä	161	212	101	173	183	74	266	264	97	385	445	261

4.8 Kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien kokoonpanot

4.8.1 Maskun kunnanvaltuusto

Kokousten määrä: 6

Nimi	Jäsen/Varajäsen	Osallistuminen
Toimikausi 1.1.2023 - 31.12.2023		
Ylhäinen Taito	Puheenjohtaja	6
Lehtojärvi Susanna	I varapuheenjohtaja	6
Majasuo Jenni	II varapuheenjohtaja 1.1 - 31.5.2023, jäsen 1.6 - 31.12.2023	6
Hillgren Olavi	II varapuheenjohtaja 1.6 - 31.12.2023, jäsen 1.1 - 31.5.2023	6
Ahonen Rene	Jäsen	6
Alastalo Jyrki	Jäsen	6
Elomaa Ritva	Jäsen	6
Eura Ville	Jäsen	4
Heininen Tanja	Jäsen	6
Heinonen Jyri	Jäsen	6
Heinonen Pasi	Jäsen	6
Helin Minna	Jäsen	5
Hellgren Juha-Matti	Jäsen	6
Hiippavuori Katriina	Jäsen	5
Hirvonen Sanna	Jäsen	6
Karsio Mari	Jäsen	6
Kaisalmi Aki	Jäsen	6
Kivirinta Erika	Jäsen	6
Koivisto Rami	Jäsen 23.10.2023 asti	5
Koskelainen Jeremias	Jäsen	5
Käkönen Rami	Jäsen	4
Leskinen Heidi	Jäsen	6
Linkoala Petri	Jäsen 13.2. 2023 asti	0
Miesvirta Jouko	Jäsen	6
Moisio Päivi	Jäsen	6
Pausio Sanna	Jäsen	4
Rantala Heidi	Jäsen	6
Raukunen Mika	Jäsen	4
Rokka Jani	Jäsen	6
Salo Maija	Jäsen 12.6.2023 asti	2
Salo-Saarinen Kirsti	Jäsen	4
Sandberg Jussi	Jäsen	5
Savela Hanna-Kaisa	Jäsen	6

Tuomi Juha	Jäsen	6
Oikarinen Anu	Varajäsen 13.2 asti, jäsen 13.2 alkaen	5
Hummelin Juhani	Varajäsen	2
Koivusalo Sanna	Varajäsen	1
Kynnäräinen Piia	Varajäsen 12.6 asti, jäsen 12.6 alkaen	4
Nieminen Päivi	Varajäsen	1
Nikkarla Touko	Varajäsen	3
Raikunen Satu	Varajäsen 23.10 asti, jäsen 23.10 alkaen	2
Saloniemi Irma	Varajäsen	5
Simola Aki	Varajäsen	1
Veräjänkorva Pertti	Varajäsen	2
Oikarinen Arto	Kunnanjohtaja 1.1 - 28.2.2023	
Jenni Sipilä	Vt/ma kunnanjohtaja 1.3 - 4.6.2023	
Miira Raiskila	Kunnanjohtaja 5.6 -31.12.2023	
Löfstedt Maija	Hallintojohtaja, sihteeri	

4.8.2 Maskun kunnanhallitus

Kokousten määrä: 20

Nimi	Jäsen/Varajäsen	Osallistuminen
Toimikausi 1.1.2023 - 31.12.2023		
Karsio Mari	Puheenjohtaja	19
Alastalo Jyrki	I varapuheenjohtaja	20
Salo Maija	II varapuheenjohtaja 31.5.2023 asti	8
Majasuo Jenni	Kvalt:n II varapuheenjohtaja 31.5.2023 asti/II varapuheenjohtaja 1.6.2023 alkaen	17
Heinonen Jyri	Jäsen	18
Heinonen Pasi	Varajäsen 13.2.2023 asti/Jäsen 13.2.2023 alkaen	17
Hirvonen Sanna	Jäsen	20
Käkönen Rami	Jäsen	15
Moisio Päivi	Jäsen	20
Raukunen Mika	Jäsen	7
Sandberg Jussi	Jäsen 13.2.2023 asti/varajäsen 13.2.2023 alkaen	3
Ylhäinen Taito	Kvalt:n puheenjohtaja	20
Lehtojärvi Susanna	Kvalt:n I varapuheenjohtaja	20
Hillgren Olavi	Kvalt:n II varapuheenjohtaja 1.6.2023 alkaen	10
Hellgren Juha-Matti	Varajäsen	3
Kivirinta Erika	Varajäsen	1
Koskelainen Jeremias	Varajäsen	7
Saloniemi Irma	Varajäsen	5
Simola Aki	Varajäsen	1
Oikarinen Arto	Kunnanjohtaja 1.1 - 28.2.2023	
Jenni Sipilä	Vt./ma. kunnanjohtaja 1.3 - 4.6.2023	
Miira Raiskila	Kunnanjohtaja 5.6 -31.12.2023	
Löfstedt Maija	Hallintojohtaja, sihteeri	

4.8.3 Maskun hyvinvointilautakunta

Kokousten määrä: 11

Nimi	Jäsen	Osallistuminen
Toimikausi 1.1.2023 - 31.12.2023		
Simola Aki	Puheenjohtaja	11
Hirvonen Sanna	Varapuheenjohtaja	9
Hanski Marco	Jäsen	8
Hiippavuori Katriina	Jäsen	6
Suvtie Pekka	Jäsen	8
Erama-Kuosmanen Paula	Varajäsen	3
Hellgren Juha-Matti	Varajäsen	1
Koivusalo Sanna	Varajäsen	3
Leino Maija	Esittelijä, sihteeri	11

4.8.4 Maskun tarkastuslautakunta

Kokousten määrä: 8

Nimi	Jäsen/Varajäsen	Osallistuminen
Toimikausi 1.1.2023 - 31.12.2023		
Ahonen Rene	Puheenjohtaja	8
Hillgren Olavi	Varapuheenjohtaja 12.6.2023 asti	5
Suvtie Pekka	Varapuheenjohtaja 12.6.2023 alkaen	3
Erama-Kuosmanen Paula	Jäsen	8
Helenius Pirkko	Jäsen	8
Kaisalmi Aki	Jäsen	2
Kero Anne	Jäsen	8
Lantee Raimo	Jäsen	7
Lehtiö Janne	Varajäsen	4
Kylänpää Kirsi	Sihteeri	

4.8.5 Maskun rakennus- ja ympäristölautakunta

Kokousten määrä: 11

Nimi	Jäsen/Varajäsen	Osallistuminen
Toimikausi 1.1.2023 - 31.12.2023		
Rokka Jani	Puheenjohtaja	11
Rantala Heidi	Varapuheenjohtaja	9
Hellgren Juha-Matti	Jäsen	10
Kivikko Jouko	Jäsen	0
Laaksonen Tomi	Jäsen	10
Pausio Sanna	Jäsen	9
Savela Hanna-Kaisa	Jäsen	10
Leskinen Heidi	Varajäsen	1
Niittumaa Mika	Varajäsen	9
Pöyhönen Päivi	Varajäsen	1
Sandberg Jussi	Varajäsen	1
Suominen Olli	Varajäsen	2
Karulinna Marika	Esittelijä	
Oksanen Jonna	Esittelijä/sihtööri	

4.8.6 Maskun tekninen lautakunta

Kokousten määrä: 12

Nimi	Jäsen/Varajäsen	Osallistuminen
Toimikausi 1.1.2023 - 31.12.2023		
Linkoala Petri	Puheenjohtaja 13.2.2023 asti	0
Koivisto Rami	Puheenjohtaja 13.2 - 23.10.2023	8
Rantala Heidi	Puheenjohtaja 23.10.2023 alkaen	1
Tuomi Juha	Varapuheenjohtaja	8
Aulio Tarja	Jäsen	12
Heinonen Pasi	Jäsen 13.2.2023 asti	2
Jokila Terhi	Jäsen 12.6.2023 asti	0
Järvinen Pekka	Jäsen	12
Mykrä Ville	Varajäsen/jäsen 13.2.2023 alkaen	10
Pöyhönen Päivi	Jäsen	9
Saloniemi Irma	Jäsen 12.6.2023 alkaen	5
Ahonen Rene	Varajäsen	6
Hummelin Juhani	Varajäsen	3
Niittumaa Tuija	Varajäsen	3
Savela Hanna-Kaisa	Varajäsen	1
Simola Aki	Varajäsen	1
Lehtinen Mikko	Esittelijä, sihteeri	12

4.8.7 Maskun varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta

Kokousten määrä: 15

Nimi	Jäsen/Varajäsen	Osallistuminen
Toimikausi 1.1.2023 - 31.12.2023		
Kivirinta Erika	Puheenjohtaja	15
Koivisto Rami	Varapuheenjohtaja 13.2.2023 asti	2
Leskinen Heidi	Jäsen/Varapuheenjohtaja 13.2.2023 alkaen	15
Eura Ville	Jäsen	7
Helin Minna	Jäsen	14
Hirvonen Antti	Jäsen	9
Kyynäräinen Piia	Jäsen	14
Lammila Timo	Jäsen 12.6.2023 alkaen	5
Mussaari Jaakko	Jäsen 12.6.2023 asti	7
Mykrä Ville	Jäsen 13.2.2023 alkaen	0
Salo-Saarinen Kirsti	Jäsen	12
Heininen Tanja	Varajäsen	1
Koivukangas Jyrki	Varajäsen	5
Majasuo Jenni	Varajäsen	1
Niittumaa Mika	Varajäsen	1
Oikarinen Anu	Varajäsen	2
Raikunen Satu	Varajäsen	10
Karenmaa Pekka	Esittelijä, sihteeri	
Rousku Hanna	Valmistelija	

4.8.8 Maskun Vesihuolto Oy

Hallitus

Kokousten määrä: 6

Nimi	Tehtävä	Osallistuminen
Kolha Vesa	Toimitusjohtaja	6
Toimikausi 1.1.2023 - 31.12.2023		
Lehtojärvi Susanna	Hallituksen puheenjohtaja	6
Rantala Heidi	Hallituksen jäsen	6
Jokinen Juhani	Hallituksen jäsen	6
Ylhäinen Taito	Hallituksen jäsen	5
Hirvonen Sanna	Hallituksen jäsen	6
Hummelin Juhani	Hallituksen varajäsen	1

5 Allekirjoitukset

Maskussa 25.3.2024

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

MASKUN KUNNANHALLITUS

Karsio Mari, puheenjohtaja

Alastalo Jyrki, I varapuheenjohtaja

Majasuo Jenni, II varapuheenjohtaja

Käkönen Rami

Hirvonen Sanna

Heinonen Jyri

Heinonen Pasi

Moisio Päivi

Raiskila Miira, kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Turussa 14.5.2024

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Sari Isaksson
JHT, KHT

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 138 pages before this page

Dokumentet inneholder 138 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 138 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 138 sider før denne side

Detta dokument innehåller 138 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 139 pages before this page

Dokumentet inneholder 139 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 139 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 139 sider før denne side

Detta dokument innehåller 139 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende